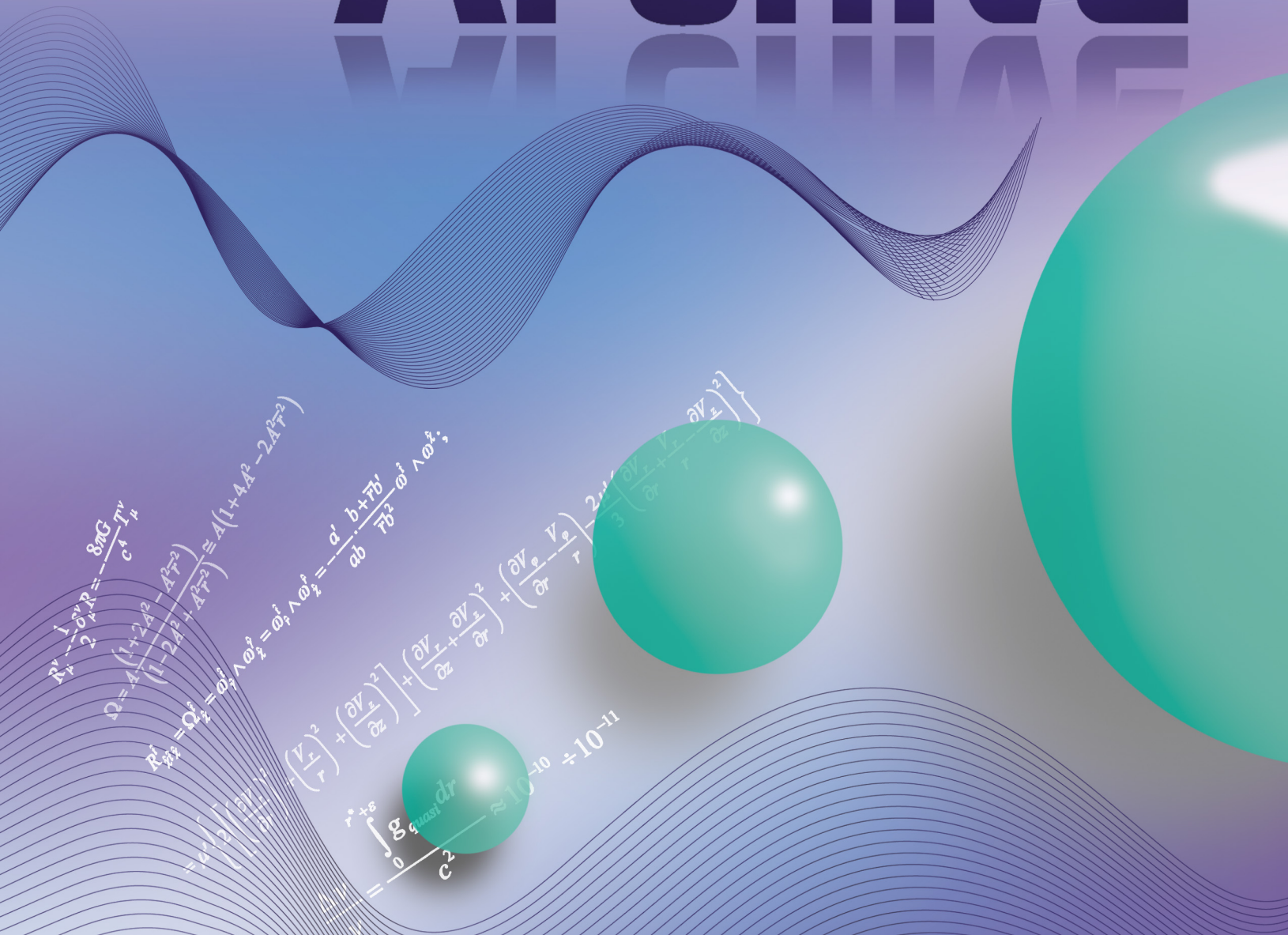

Intellectual Archive

Volume 7

Number 2

March/April
2018

Editorial Board

Editor in Chief

Mark Zilberman, MSc, Shiny World Corporation, Toronto, Canada

Scientific Editorial Board

Viktor Andrushhenko, PhD, Professor, Academician of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, President of the Association of Rectors of pedagogical universities in Europe

John Hodge, MSc, retired, USA

Petr Makuhin, PhD, Associate Professor, Philosophy and Social Communications faculty of Omsk State Technical University, Russia

Miroslav Pardy, PhD, Associate Professor, Department of Physical Electronics, Masaryk University, Brno, Czech Republic

Lyudmila Pet'ko, Executive Editor, PhD, Associate Professor, National Pedagogical Dragomanov University, Kiev, Ukraine

IntellectualArchive, Volume 7, Number 2

Publisher : Shiny World Corp.
Address : 9200 Dufferin Street
P.O. Box 20097
Concord, Ontario
L4K 0C0
Canada

E-mail : support@IntellectualArchive.com
Web Site : www.IntellectualArchive.com
Series : Journal
Frequency : Bimonthly
Month : March/ April 2018
ISSN : 1929-4700
Trademark : **IntellectualArchive™**

© 2018 Shiny World Corp. All Rights Reserved. No reproduction allowed without permission. Copyright and moral rights of all articles belong to the individual authors.

Intellectual Archive

Volume 7

Number 2

March/April 2018

Table of Contents

Physics

J. Hodge	STOE electric charge	1
J. Hodge	Experiment supports STOE model and rejects the traditional model of a coulomb field	11

Religious Studies

G.Jegede, T. Bello, F.Ojo	Water Symbolism in Religious Practice: a Case Study of The Celestial Church of Christ [C.C.C.] in Ekitiland (Nigeria)	15
G.Jegede, F.Ojo	The Phenomenon of Schisms in the Church: a Case Study of the Cherubim and Seraphim	26
M. Nesprava	The Essence and Prospects of the Theory of Euro-Islam	38

Philosophy

J. Hodge	Criteria for Fundamental Physics Principles	44
-----------------	---	----

Linguistics

O. Drapak	Proper Names with Different Ends of Dictionary Forms in Ukrainian and in English Languages, Popular in Ukrainian Linguistic Society in the End of XX – in the Beginning of XXI Centuries	53
O. Drapak	The Interjection as a Component of Actively Common Lexical Composition of the Ukrainian Language of the Post-Soviet Period and as an Object of Learning of Foreigners	60

Social Work

Y. Spivak	Social Protection: Interdisciplinary Aspect	68
------------------	---	----

Education

I. Bilianska	The Pedagogical Sequence for Audiobook Listening Instruction of Ukrainian Pre-service Teachers	80
I. Nadezhkina	Charity as a Result of the Educational Activity of Ukrainian Intelligentsia in the South of Ukraine: the Second Half of the XIXth – and Early XXth Centuries	96
O. Lytvynenko	Pedagogical Conditions for Forming Social Activity in Primary School Children	107
N. Skiba	Professional Development of English Teachers for Specific Purposes in the United Kingdom	115
O. Ponomarova	Technology of Upbringing Tolerance in Senior School Pupils in the Process of School Self-Government	125
	Manuscript Guidelines. Where to Find Us	132

Toronto, March/April 2018

STOE electric charge

J.C. Hodge^{1*}

¹Retired, 477 Mincey Rd., Franklin, NC, 28734

Abstract

The Scalar Theory of Everything (STOE) model of hods and plenum is extended to model charge and electric fields. The hods' movements are generating vortices in the plenum. These vortices are the electric charge and also cause the coherent ripples postulated in the Hodge Experiment simulation. Free hods are the electromagnetic signal. Gauss's Law is a simplification of the STOE model.

keywords: STOE, charge attraction, charge repulsion, magnetism, electromagnetic effects

1 INTRODUCTION

The Scalar Theory Of Everything (STOE) was developed to model cosmological problems (Hodge 2015d). Hodge (2004) posited hods and plenum were the only fundamental components of the universe. The hods were two dimensional round surfaces. The hod was a magnet with one side plenum density $\rho = 0$ and the other side was held at the highest (but not infinite) $\rho = \rho_{max}$ value in the universe as shown in Fig. 1. The hod is positioned at the vertical line of Fig. 1 at the discontinuity in the ρ .

The plenum is a continuous, hyperelastic medium whose ρ gradient exerts a force on the surface of the hod. The hod warps the plenum such that it causes the gravitational mass of particles that are combinations of hods and plenum. The plenum follows the heat equation that induces a 1/distance static warp from hods, Sources, and Sinks. A temporary dynamic warp may be induced in the plenum. A potential different from the static potential causes the plenum to flow to restore the static potential. The plenum is also the inertial contributor to matter and is able to obey the wave equation.

Because these are the only components of the universe, their properties and their interaction must produce all the observed effects in the universe. The fractal and one-universe principles are a corollary of the Reality Principle. All the mathematics of the models have their analogy in our everyday life (Hodge 2015d). The problem is to discover their properties and how they interact. By

*E-mail: jchodge@frontier.com

1 INTRODUCTION

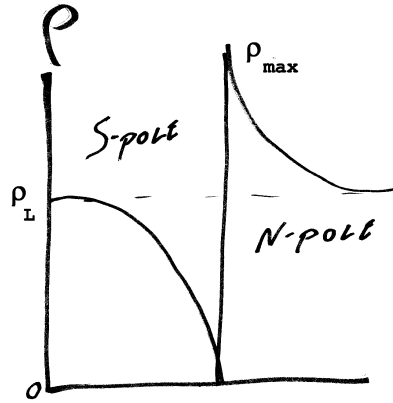

Figure 1: Diagram of the ρ around the hod.

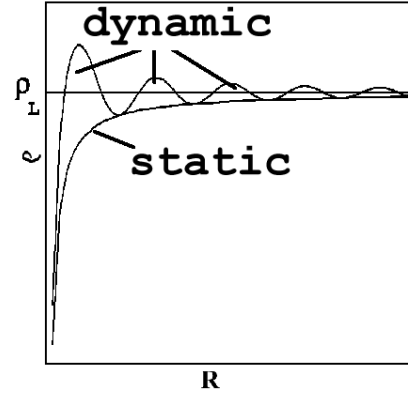

Figure 2: Plot of the calculated ρ from a hod.

using observations about the macro world, a model of photon diffraction was developed that suggested new experiments (Hodge 2012, 2015a) and rejected the wave model of light (Hodge 2015b,c, 2017b). The action of the plenum on the hod surface was posited to be analogous to the Newtonian movement of a body through a medium (Hodge 2012, section 2.2) in the direction perpendicular to the hod surface. The plenum ρ_{other} from other hods effect on the test hod is through the force generated by $\vec{\nabla}\rho_{\text{other}}$ which is the gravitational force. The STOE rejects the “action at a distance” model. Action is by contact.

Photons were modeled and a simulation program created. The simulation equation calculated ρ at the photon

$$\rho = \rho_L + \frac{K_f}{R} \cos(K_p R + K_t t + \pi), \quad (1)$$

where ρ_L is the maximum plenum density in the vicinity of the photon caused by all other hods, Sources, and Sinks; K_f , K_p , and K_t are constants; R is the distance from the emitting hod; and t is the time parameter of the wave. Because the simulation calculated the photon position in time increments, the simulation considered the t component to be averaged such that it had no effect in the simulation. Figure 2 shows the nature of the ρ variation from the hods of a photon.

The photon model was a column of hods. The analogy of a linear array of dipole antennas suggested the effect of the hods of a photon followed a sinc() function. This was used to calculate the intensity N_ρ of impact on ρ at R . The resulting simulation equation was

$$\rho = \rho_L + \frac{K_f N_\rho}{R} \cos(K_p R + \pi). \quad (2)$$

The resulting model suggested a simulation that predicted the results of the

2 THE MODEL

Hodge Experiments (Hodge 2015c, 2017b). These diffraction and interference experiments rejected wave models of light. This model's success suggested other properties of the components. Because the plenum had to carry true waves according to the wave equation, the plenum carries the inertia mass and the speed of the waves is $> 10^7 c$ (Hodge 2014a). The Equivalence principle means the hods capture a constant amount of inertial energy.

The simulation used an array with 8 to 12 antennas. Hodge (2017c) found that the energy of a photon $E = Nkh$ where N was the number of hods in the photon, k was a constant, and h was Planck's constant. The h is derived from the photoelectric effect experiment that represents the amount of energy added to a photon with one more hod added. Comparison of the difference of energies of different light colors suggests there is large number of hods in the photons of visible light. Therefore, the k represents the number of hods in a group that represents a single dipole antenna in the simulation.

The hod width was assumed to be constant at about the plank length ($\approx 10^{35}$ m). The electron may be $\approx 10^{22}$ m. If 10^3 photons make one electron, then the photons are composed of 10^6 or more hods. Hodge (2017c) suggested there may be few large groups (less than 50) of vortices in the diffraction experiments. Thus, each large group has vortices from thousands of hods.

de Sangro et al. (2012) found the speed of coulomb field is compatible with an electric field rigidly carried by an electron beam. That is, the speed of a coulomb field is much faster than photons.

Jackson (2018) noted that relative motion of matter in a fluid produce "...vortices at all known scales." Therefore, the analogy proposition applies. This suggests that the vortices exist at the scale of hods, also. Roychoudhuri (2012) suggested the role of vortices at the quantum size scale was to give rise to particles.

This Paper suggests the role of vortices at the quantum scale is the electric charge. Electromagnetic signals are composed of hods. The model of hods and plenum interaction is discussed in section 2. The Discussion and Conclusion are in section 3.

2 The model

The speed of the coulomb field suggests the coulomb field is a plenum characteristic. The speed of an electromagnetic signal (EM) suggests the EM is a hod/photon characteristic. Because vortices may be observed at all known scales, the fractal structures of the universe suggest vortices exist in the plenum. The STOE suggests the vortices are the carrier of the coulomb field.

The analogy to aerodynamics suggests vortices are formed when the trailing edge of an airfoil loses contact with the surrounding fluid. This is diagrammed in Fig. 3 for the case when the velocity \vec{v} of the hod is parallel to the hod surface. Because free hods, photons, and neutrinos present a zero cross-section to the direction of motion, they have the velocity of the speed of light c parallel to the hod surface, the vortices are formed one at a time at a production rate

2 THE MODEL

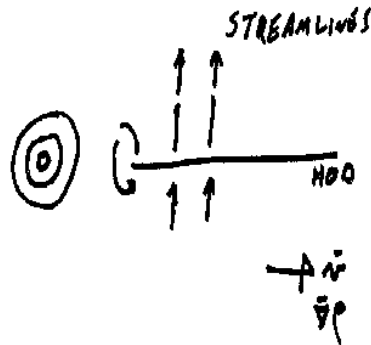

Figure 3: Diagram of the formation of a vortex at the trailing edge when the \vec{v} or $\vec{\nabla}\rho$ is parallel to the hod surface.

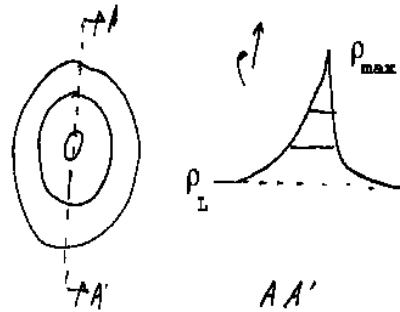

Figure 4: Diagram of the structure of the plenum in a negative vortex.

$\eta = \eta(\rho, v)$ that is a function of the ρ_L and the hods velocity. Note the velocity of the hod is the velocity of light which is dependent on the ρ_L of the volume around the hod (herein “local”).

The left edge of the hod (Fig. 3) shows the streamline of ρ in a tight, high $\vec{\nabla}\rho$ circle. The plenum is hyperelastic and the near circulation at the hod edge causes the streamlines to become free in the plenum. Vortices formed this way are called “negative” vortices. Because the plenum is inviscid, this is not a circulation in the sense of aerodynamics, which requires viscous flow. The vortices can exert no tangential force. However, vortices can exert a radial force $\propto \vec{\nabla}\rho$.

Figure 4 diagrams the ρ structure of a negative vortex (N-vortex). The ρ is much higher in the vortex than ρ_L . The analogy is the tornado where one end of the vortex axis is held at a “ground” value. This value is the peak $\rho = \rho_{max}$. The amount of plenum in the vortex is constant unless an external event occurs. Therefore, all negative vortices have the same amount of enclosed plenum.

Therefore, the equipotential lines of the plenum around the center of the vortex are stable. If a vortex approaches another vortex, the ρ near one side of each vortex rises above the static limit. This causes the vortices to repel and spread to form a constant, vortex flux density $\vec{\mathcal{F}}$ surface from their point creation.

Further, other vortices cause the vortices to flow in the plenum. Because the plenum is inviscid, the vortices can move a considerable distance. The velocity $\vec{V}(\vec{r}, \theta, \zeta)$ of the vortices is the velocity of waves in the plenum ($V(r, \theta, \zeta) \gg c$) in the spherical coordinate system where θ is in the plane of the equipotential surface of the local ρ . This plane is perpendicular to the generating hod. The

2 THE MODEL

Figure 5: Diagram of the flow of vortices and the ρ value along the path.

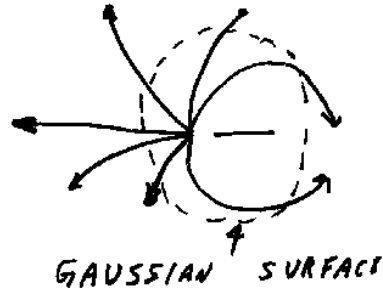

Figure 6: Diagram depicting paths of vortices from the generating hod.

vortex is spherical.

The vortices also contribute to the ρ . The vortices form a dynamical ρ value approximating a cosine function in addition to the static value. The ρ value along such a line of vortices (Fig. 5) is approximated to be a $\cos()$ function in the diffraction simulation.

Figure 6 depicts the possible paths of vortices immediately after creation. The $V = |\vec{V}| = \text{constant}$. However, the θ and ζ changes in response to nearby vortices. The path length a vortex travels for a given time is the same for all vortices. However, not all the vortices paths appear to be from a source ($\vec{\nabla} \cdot \vec{V} \neq 0$). All hods have the same emission rate η_N of vortices. All vortices from a hod eventually pass through a closed surface enclosing the ith hod.

If the radius r_i from the ith hod to a Gaussian Surface S is large, the $\vec{\mathcal{F}}_{Ni}$ becomes more uniform and normal to S . Consider, two hods H_1 and H_2 separated by a distance r_{12} large enough such that \mathcal{F}_N is uniform on their respective S . The \vec{V}_2 may be assumed to be normal and uniform across the spherical surface S_2 for large r_2 . The vortices from each are the same type. Therefore, the analogy with macro-size suggests the vortices add and not cancel. Therefore, η add $\eta_{N12} = \eta_{N1} + \eta_{N2}$ and fluxes add $\vec{\mathcal{F}}_{N12} = \vec{\mathcal{F}}_{N1} + \vec{\mathcal{F}}_{N2}$ through the surface enclosing both S_{12} . The force of hods on other hods depends on the static force and the dynamic force of the flux from one hod impacting the other hod. The dynamic force F_{N12} of H_2 on H_1 depends on the η_{N2} on the normal area of H_1 presented to H_2 (see Fig. 7). The dynamic force of like vortex flow is opposite to the attractive static force. Therefore, the vortices obey the divergence theorem and obey Gauss's Law for large distance.

For small r the $\vec{\mathcal{F}}_N$ may not be radial or uniform as depicted in Fig. 6. If two hods are close, the flux from each may be attractive as depicted in Fig. 8.

2 THE MODEL

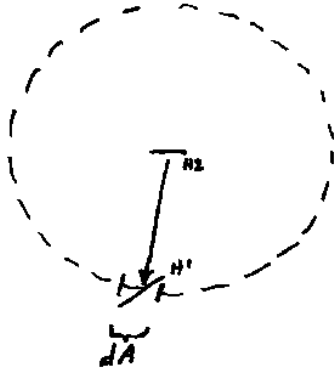

Figure 7: Diagram depicting the force of the flux of H_2 on H_1 .

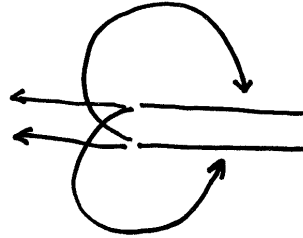

Figure 8: Diagram depicting the force of the flux when hods are very close.

This is forming the structure of a photon (Hodge 2012). The flux perpendicular to the plane of the hods is reduced to only at the ends of the photons. The flux in the plane of the hods remains and, at larger distance, encircles the photon. Hods this close also influence the formation of vortices of neighbor hods. Thus, the emissions of hods in a photon become synchronized. This is seen in the macroscopic world as two close cyclone type vortices such as drains of fluid merge to become one large vortex (Fig. 9). The large vortices form the dynamical addition to the static ρ of Fig. 2.

The vortex formed by a hod traveling in a direction perpendicular to its surface (a P-vortex) is a ring as depicted in Fig. 10. The center of the ring is at $\rho = \rho_{max}$. The rate of emission η_P of this travel is the same as η_N . If the P-vortex collides with a N-vortex, the vortex action ceases and the ρ dynamical addition to the static ρ becomes zero. This is in analogy to the macroscopic observation that different vortices cancel each other. Therefore, the Gaussian surface at large distance enclosing both has no flux through it. However, some vortices will curve enough so that a pressure will exist to push the hods together. However, this pressure will be short lived because the hods are traveling in different directions and the hod presenting an edge will travel much faster than the hod presenting a flat.

Hodge (2014b) suggested the structure of the electron and positron. Figures 11 and 12 show the electron and positron, respectively, traveling into the page. These structures are composed of photons. Therefore, the large vortices of Fig. 9 apply. The electron has more edges than flats and, therefore, $\eta_N > \eta_P$. The positron has more flats than edges and, therefore, $\eta_P > \eta_N$.

A Gaussian Surface around the electron will have varying η_N through the surface. The usual derivation of integration around S with large radius yields

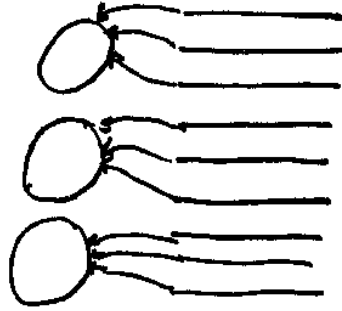

Figure 9: Diagram depicting the flow of vortices from a photon.

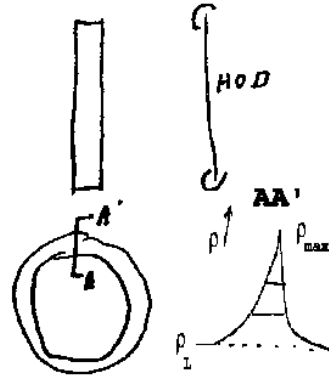

Figure 11: Model of the electron.

Figure 12: Model of the positron.

3 DISCUSSION AND CONCLUSION

Gauss's Law for η_N and η_P . If S is close to the electron, there will be parts where the η_P will not be normal or uniform to the surface. This non-uniformity may cause experiments to deviate from the Gausses Law. A possible speculative example is the electron in an atom. The positive vortices may approach the electron from the side where $\vec{\mathcal{F}}_N$ is small. This may yield a repulsive pressure on the electron close to the nucleus because the positive charges eliminate the negative charges between the nucleus and the electron. The ρ on the side of the nucleus will be higher, therefore repulsive. This situation changes as the distance between the nucleus and electron increases. The same applies to the positron and other charged particles. This may be the reason electrons orbiting a nucleus do not emit energy or collapse to smaller orbits.

Consider the free hods traveling close to particles. The positive charge particles will have the P-vortices cancel some of the N-vortices of the hod. The hod will be weakly attracted to the positive charges. The N-vortices of the Negative charged particles will cause a strong repulsion. A material such as a wire with excess electrons will cause an outward flow of hods. The material with a scarcity of electrons (positive charge) adsorbs some hods. Therefore, the flow of hods is the EM signal.

3 Discussion and Conclusion

The STOE proposes interactions are (1) hods warp the plenum, (2) the plenum density level change is transmitted according to the superposition principle in non-interacting waves at superluminal speeds, and (2) the plenum directs the hods through $\vec{\nabla}\rho$. Therefore, all interactions are non-local in relation to Bell's Theorem. Photons and matter may interfere with itself via reflection of plenum waves and with other photons and matter.

This paper looked at the ad hoc creations of fields and charges that seem to have no emergent foundational entities. Indeed, the fields and charges are assumed to be the fundamental entities. The STOE components are assumed to emerge into objects that have analogies in the macroscopic world. The density of these entities then forms fields. Thus, fields and charges are emergent characteristics.

Traditional electrostatics considers electric lines of force originate from areas of positive divergence (sources) and end at areas of negative divergence. The STOE model considers both positive and negative areas have positive divergence with different vortices. The different vortices extinguish each other wherever they intersect.

This paper introduces Gauss's Law into the STOE. After all, the STOE started for Newtonian concepts.

These speculations now need an experiment. Hopefully, an experiment to explore the electromagnetic fields using the considerations herein will be devised. Two possible areas to explore are (1) close to the electron and (2) where a difference between a flow from sources to sinks and the elimination positive sources and negative sources exists. Further, applicability of the STOE to Maxwell's

REFERENCES

equations should be explored.

References

- Hodge, J.C., 2004, *Changing universe model with applications*, http://www.arxiv.org/PS_cache/astro-ph/pdf/0409/0409765v1.pdf
- Hodge, J.C., 2012, *Photon diffraction and interference*, IntellectualArchive, Vol.1, No. 3, P. 20,. <http://intellectualarchive.com/?link=item&id=597>
- Hodge, J.C., 2013, *Scalar Theory of Everything model correspondence to the Big Bang model and to Quantum Mechanics*, IntellectualArchive, Vol.3, No. 1, P. 20, 2013. <http://intellectualarchive.com/?link=item&id=1175> https://www.academia.edu/17626492/_model_and_to_Quantum_Mechanics <http://intellectualarchive.com/?link=item&id=1175> note the 'is for
- Hodge, J.C., 2014a, *Inertia according to the STOE*, IntellectualArchive, Vol.5, No. 1, P.1 , ISSN 1929-4700, Toronto, Jan. 2014, <http://intellectualarchive.com/?link=item&id=1676>
- Hodge, J.C., 2014b, *Structure and spin of the neutrino, electron, and positron*, IntellectualArchive, Vol.5, No. 2, P.1 , ISSN 1929-4700, Toronto, Jan. 2014, <http://intellectualarchive.com/?link=item&id=1694>
- Hodge, J.C., 2015a, *Single Photon diffraction and interference*, <http://intellectualarchive.com/?link=item&id=1557> <https://www.academia.edu/14321901/>
- Hodge, J.C., 2015b, *Light diffraction experiments that confirm the STOE model and reject all other models*, <http://intellectualarchive.com/?link=item&id=1578> <https://www.academia.edu/15503799/>
- Hodge, J.C., 2015c, *Diffraction experiment and its STOE photon simulation program rejects wave models of light*, IntellectualArchive, Vol.4, No. 6, P.11 , ISSN 1929-4700, Toronto, 2015, <http://intellectualarchive.com/?link=item&id=1603> <https://www.academia.edu/17116351/> see video "stoe photon diffraction". (<https://www.youtube.com/channel/UCc0mfCssV32dDhDgwqLJjpw>)
- Hodge, J.C., 2015d, *Universe according to the STOE*, IntellectualArchive, Vol.4, No. 6, P.6 , ISSN 1929-4700, Toronto, 2015, <http://intellectualarchive.com/?link=item&id=1648> <https://www.academia.edu/19564786/>
- Hodge, J.C., 2017a, *STOE model of voids in cosmology, charge, point particles, and atomic spectra* <http://intellectualarchive.com/?link=item&id=1855>

REFERENCES

- Hodge, J.C., 2017b, *Hodge experiment (continued) of interference with a slit in a transparent mask rejects wave models of light*, IntellectualArchive, Vol.6, No. 5, 2017, <http://intellectualarchive.com/?link=item&id=1862>
video: <https://www.youtube.com/watch?v=A07bogzzMEI>
- Hodge, J.C., 2017c, *STOE simulation of photon spectrographic behavior*
<http://intellectualarchive.com/?link=item&id=1884>
- Jackson, P., 2018, *Ridiculous simplicity* <https://fqxi.org/community/forum/topic/3012>
- Roychoudhuri, C., 2012, *Next Frontier-Space as a Complex Tension Field*, J. of Mod. Phys., 3, 1357, 2012.
- de Sangro, R. et al., 2012, *Measuring Propagation Speed of Coulomb Fields*
<https://arxiv.org/abs/1211.2913>

Experiment supports STOE model and rejects the traditional model of a coulomb field

J.C. Hodge^{1*}

¹Retired, 477 Mincey Rd., Franklin, NC, 28734

Abstract

The Scalar Theory of Everything (STOE) model of the coulomb field is of vortices in the plenum. An experiment is proposed that forces a spark of electrons to flow outside the volume between a positive–negative electrode pair. This experimental observation rejects the traditional source–sink pair model of the coulomb field and does not reject the STOE model of the coulomb field and the mechanism of electric attraction and repulsion.

keywords: STOE, charge attraction, charge repulsion, magnetism, electromagnetic effects

1 INTRODUCTION

Because the speed of coulomb waves and electromagnetic signals differed, the Scalar Theory Of Everything (STOE) modeled the coulomb field as a property of the plenum and the EM signals as a property of the hods.

The traditional view of the coulomb field is that the straight streamlines of force emanate from an isolated point source (divergent) or sink (convergent). The potential along each streamline varies inversely with distance - the Newtonian spherical property. Figure 1 shows a diagram of the streamlines around a source–sink (positive charge–negative charge) pair. Such a situation is found in the north–south pair of magnetic poles as seen in Fig. 2.

A characteristic of the source–sink pair model is the curved streamlines of potential outside the area between the pair.

Hodge (2018) suggested the coulomb field was caused by vortices in the plenum. A positive charged particle such as a positron is a source of one type of vortices such as (smoke) rings. A negative charged particle such as an electron is a source of another type of vortices such as cone vortices. Similar types of vortices repel each other. Therefore, the equipotential surfaces become spherical at a distance from the isolated vortex generator (the charge). Thus, creating the spherical property and the measurable illusion of a point source.

*E-mail: jchodge@frontier.com

2 THE EXPERIMENT

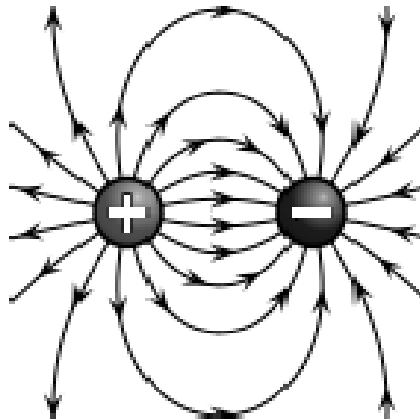

Figure 1: Diagram of the popular view of the coulomb field around positive and negative electrostatic charges.

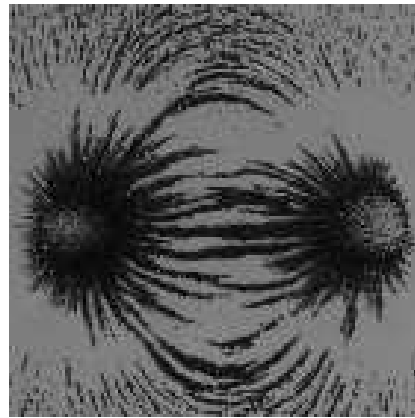

Figure 2: Photo of iron fillings in a magnetic field.

Different type vortices combine to cancel each other's vortex structure and allow the plenum to dissipate to assume the static plenum ρ potential. Figure 3 and 4 are diagrams of the ρ between the charge pair. Because the ring and cone vortices cancel and the total ρ is the static ρ , the ρ between the pair becomes less than the average ρ_L . This “cancel region” (Fig. 3) (CR) is a plane midway between the pair and perpendicular to the pair's axis.

Assemblies of hods (bodies) are directed by $\vec{\nabla}\rho$ (Hodge 2015).

This Paper examines electric sparks. The experiment observation and its interpretation are discussed in section 2. The Conclusion is in section 3.

2 The experiment

A Wimshurst machine (Eisco, cat. No. PH0848C) was used to generate sparks. The electrode spheres were approximately 2.1 cm apart. A glass windowpane approximately 0.2 mm thick was used as an insulator between the electrode spheres. The glass pane was positioned such that the top edge was approximately 4.0 mm above the top of the spheres.

2.1 Observation

Several sparks were photographed, two examples are shown in Figs. 5 and 6. The sparks are over the glass pane and are piecewise linear.

2 THE EXPERIMENT

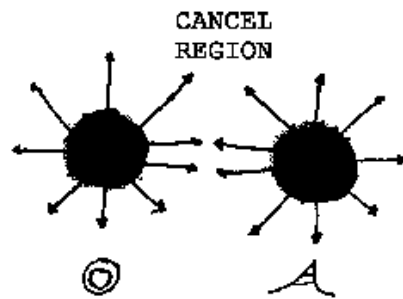

Figure 3: Diagram of the STOEE view of the coulomb field around a pair of positive and negative electrostatic charges.

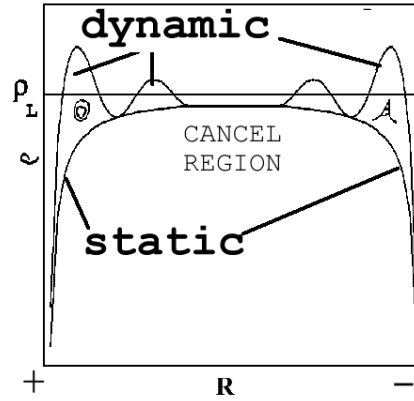

Figure 4: Plot of the calculated ρ from a charge (Hodge 2018, Fig. 2).

Figure 5: Photo of an electrostatic spark over a glass pane.

Figure 6: Photo of an electrostatic spark over a glass pane.

3 CONCLUSION

2.2 Interpretation

The spark is electrons (bodies) flowing from one electrode to another. The flow is considered to be along a streamline of the coulomb field. The STOE considers this to be from the high ρ (static plus dynamic peak of similar vortices from other charges) to the lower ρ (static only) of the CR. The outward flow of similar vortices maintains the spherical property of the vortices density. The streamlines remain perpendicular to the spherical vortex density and become piecewise linear. The glass pane prevents the spark from traveling directly between the electrodes. Therefore, the electrons travel outside the volume directly between the electrodes. The electrons' momentum carries the electrons beyond the CR. The electrons cause cones of plenum to be released. These travel at a speed much greater than light. Therefore, the cone vortices remove the dynamic portion of the plenum field ahead of the electron in a piecewise linear direction. This leaves the static portion of the ρ field to push the electron to the positive electrode.

The electrons movement is along streamlines and these streamlines are piecewise linear. That is, the streamlines of the coulomb field are not the curved lines of a traditional source-sink pair model.

3 Conclusion

This experimental observation rejects the source-sink pair model of the coulomb field and does not reject the STOE model of the coulomb field and the mechanism of electric attraction and repulsion.

References

- Hodge, J.C., 2015, *Universe according to the STOE*, IntellectualArchive, Vol.4, No. 6, P.6, ISSN 1929-4700, Toronto, 2015, <http://intellectualarchive.com/?link=item&id=1648>
<https://www.academia.edu/19564786/>
- Hodge, J.C., 2018, *STOE electric charge* <http://intellectualarchive.com/?link=item&id=1917>

Water Symbolism in Religious Practice: a Case Study of The Celestial Church of Christ [C.C.C.] in Ekitiland (Nigeria)

Dr. JEGEDE, Gabriel Gbenga

*Faculty of Arts, Dept. of Religious Studies, Ekiti State University,
P.M.B. 5363, Ado - Ekiti. Ekiti State, Nigeria.
gbemigaiegede.unad@yahoo.com*

Dr. T. T. Bello

*Faculty of Arts, Dept. of Religious Studies
Ekiti State University, Ado-Ekiti, Nigeria.
P.M.B. 5363, Ado - Ekiti. Ekiti State, Nigeria.*

Mr. Ojo, F. Ayodele

*Dept. of Religious Studies
Ekiti State University, Ado - Ekiti, Nigeria.*

Abstract

Water occupies a central place in the sustenance of human life. It is very vital for agriculture and domestic purposes. More than these however, water is used in almost all religions. It is used for purification, healings, and cleanliness, restoration of life and for sanctification, among others. This paper examines the peculiar and symbolic uses of water in the Celestial Church of Christ (C.C.C.) in Ekitiland (Nigeria). It elucidates the use of the highly valued holy water in the church, including its curative and purificatory purposes. The research adopts the observer - participation method. It was discovered in the course of the research that the symbolic use of water has become a common phenomenon in almost all the churches in Ekiti. The paper concludes that the activities of the priests and other church personnel ought to be moderated or monitored so as to guide against the commercialization and abuse of the use of water for religious purposes.

Keywords: Water Symbolism, Celestial Church, African Traditional Religion, Contemporary Nigerian Communities

INTRODUCTION

In Hebrew water is called "*mayim*", while in Greek it is referred to as "*hyder*". The Oxford Advanced Learners Dictionary defines water "as a liquid without colour, smell or taste that falls as rain, is in lakes, rivers and seas and used for drinking, washing, etc". Also, according to the BBC English Dictionary water "is a clear, colourless liquid that has no taste or smell and that is necessary for survival of all plant and animal life". Thus water is first of all the source of strength of life; without it the earth will be nothing but a mere arid land characterized by thirst, where men and animals are doomed to death. Water is closely related

to human existence, creation, life and the history of the people of the covenant. It is regarded as one of the most important and common substances that are found on the Earth. In fact, it covers about 70% of Earth in oceans, seas, lakes and rivers.¹

Man is said to be a homo-symbolicus, that is "a symbolizing, conceptualizing and meaning seeking animal" that uses very frequently one thing to represent the other. Firth defines a symbol as "a thing recognized as normally typifying, representing something of great practical importance, by possession of analogous qualities or by association in fact or thought".³ Cohen adds that "symbols evoke emotions and impel men to action...in stylized patterns such as in rituals, ceremonies, gift exchange...and various culture traits".⁴

Thus symbols are said to represent certain ideals and ideas that every religion considers as very important and relevance to its particular practice. In order to achieve the goals of a particular religious phenomenon, the adherents do deliberately incorporate within its spirituality certain arts, rituals, objects, practices and beliefs that can further the public relevance of the religion.

Religious symbolism and symbols make significant contributions to unity and solidarity among members of the same faith so much so that in periods of trials and tribulations, members do conveniently communicate with one another with symbols which may either be verbal or visual. Put tersely, religious symbols have the compelling powers to nurture adherents' or believers' personal devotions to the object of worship or God (as the case may be). In many cases, certain religious symbols are the instruments used by the practitioners in the process of initiating and indoctrinating converts into the religion. A good example of these is water, commonly used in Christianity.

In fact, analogies of the use of water in religious ceremonies can be found in abundance in the Greek mystery religion. The relevance of water symbolism in such religion in Persia, Babylon, Egypt and India, among others, could be found in Boer's work:

The great attractiveness of mystery religion lay in the opportunity of fellowship with the divine that it offered. The fellowship was obtained by certain ceremonial acts. The first of these was baptism, whether with water or with the blood of an animal. This washed away uncleanness and made fellowship with the god possible. The baptism was followed by a sacred meal, in which this fellowship was experienced. The sacred meal led to enlightenment. In it the new

believer received knowledge of the god into whose fellowship he had been baptized⁵.

It can be deduced from the above, that by the use of water for baptism; the new converts had been consecrated to receive salvation.

But on the contrary, water has more often than not become a potent instrument of destruction. In the past and recent times, there have been several reports from various parts of the world on the devastating nature of water.

Specifically, the destruction of the world during Noah's era was a very good example. It is a paradox that water can save and at the same time destroy.

Notable scholars such as Alabi and Chidiomere⁶ lament the lack of attention and appreciation of the "religious", "spiritual", and "cultural" significance of water in our daily experiences. They harp on the obvious fact that in the contemporary society, the relevance of water is viewed only from the narrow prism of its economic, domestic and industrial significance.

Water Symbolism in African Traditional Religion

In African Traditional Religion, water plays a very significant role in rituals that are connected with purifications in their various ramifications. All forms of impurities are regarded as albatross which can render ineffective and impotent sacrifices made to a divine being or His accredited agents. The leader of ritual exercises (priests or priestesses) are, therefore expected to be ritually pure so that their union with the divine being can be fruitful. Taboos are very important aspects of African religion, breaking them can lead to serious impediments to maintaining close and proper relationship with the "Divine Being" or His agents⁷. A priest or devotee can be rendered impure to lead or participate in ritual exercises or ceremonies if he has undue contacts with a woman during her menstrual period. To rectify such anomaly, ritual washing with specially consecrated water is often recommended. This kind of ritual cleansing is regarded as an evidence of genuine penitence designed to rid the religious intermediary, specialist or devotee of his/her impurity.

Besides, water has varieties of other uses in African Traditional Religion. For instance, water plays significant roles in oath - taking and covenant involving friends, business partners, husbands and wives and in the institutionalization of truce between two belligerent groups, communities or feuding parties. It is also an important symbolic element in divination, initiation, marriage and burial rites⁹.

Water also plays important role in preparing personnel involved in African traditional religious practices for the functions assigned to them. For instance, certain important parts of their body such as eyes, hands, ears, heads etc, are given special ritual wash in order to make them potent for the delicate divine duties that have been assigned to them. Adewale gives explicit reasons for such precautionary measures:

The Burukutu priestess in Abeokuta wash the whole body with ritual water while the Osun priestesses bathe with water taken from Osun shrine. The eyes are washed so that the disciple seeing divine objects may

not run the risk of blindness or death, and the hands, so that the apprentice, touching holy objects may not pollute the objects and may withstand the risk of losing his hands. Similarly, his ears are concentrated so that, hearing divine voice, the apprentice may be safe¹⁰.

At every stage of life by such functionaries, water that is specially consecrated plays an important role in their daily routine. It is important to note that the water to be used for ritual purposes is usually drawn in the early morning from flowing rivers and other special ponds or lakes¹¹. The drawer, who must be a ritually pure woman or virgin must neither speak nor greet anybody in the entire duration of the exercise.

Furthermore, water that is put in a specially consecrated pot is splash or sprinkled sufficiently enough to touch every worshipper during important traditional festivals. This act confers peace, comfort and blessings from gods or goddesses.

In the rites of passage celebrated in traditional African society water play significant roles during naming ceremonies. Little quantity of water is given to the new infant to drink, while some quantity is splashed into the roofing and made to drop on the baby's head to symbolize the hardship he/she may probably face in his/her journey in life. Also, in the process of traditional marriage ceremony, the feet of a new bride are washed before she enters the bridegroom's house. These rites cleanse the bride of all manners of impurities that have been with her before then¹². For the children who have been dedicated to certain god(s) or river goddess, water sourced from such river is prepared as a consecrated concoction (agbo), from which they must drink daily and for specific months or years in order to guarantee the survival of such children usually called olubu or olomi (a child associated with water spirit or goddess).

Besides, many traditional sacrifices become efficacious with the use of consecrated water¹³. The symbolic ritual of bathing a child with familiar spirit (abiku) at certain period of the day is to make him or her loose the potency to continue his/her nocturnal activities, pranks and mischiefs. With such ritual washing, a permanent offensive odour will be on his/her body which will make him/her to be repulsive and stand rejected in the "comity of the spirits" and the "spirit world".

Water Symbolism in the Old and New Testaments

Water enjoys more and special symbolic mention in the Bible more than other natural resources. The author of the Pentateuch asserts that water is very essential to man's life. The Bible considers water as very vital to both animal and human existence, especially in the wilderness where sources of water (well and springs) are very scarce and the available ones are not reliable due to desert encroachments. (Exod. 17:1-7; Gen. 21:14-19; Deut. 2:28).

The Bible also reveals that offering water to a stranger or a guest is ethically obligatory as a sign of kindness or hospitality (Job 22:7; Matt. 10:42). Achtemeier Paul¹⁴ reveals the symbolic uses of water to include: cleansing, washing, bathing, ritual purification, foot washing, and ablutions for various types of contaminations (Lev. 15:1-21; Mark 7:3; 1 Peter 3:20). Water is meant to get people clean or ridding them of taboos arising from uncleanness due to illness, eating of unclean animals or sexual impurities.

In the New Testament, water is essential for baptism. This denotes the washing away of sins. The divine sonship of Jesus Christ was manifested at his baptism in River Jordan. Also, a small spring was used by Philip to baptize the Ethiopian Eunuch. "They came to a small body of water, and the eunuch said "see, here is water, what hinders me from being baptized?" (Acts 8:36). Thus in the New Testament iconography, water is a potent symbol of baptism. Jesus used water metaphorically when he said to Nicodemus that "unless one is born of water and spirit, he cannot enter the kingdom of God" (John 3:5).

It is also considered as a sign of hospitality to wash the feet of a guest in order to wipe away the dust of the journey. It was this kind of duty that Jesus wanted to perform as an exemplary sign of humility and Christian love in John 13:5. Besides, water is often a symbol of moral purity. People wash their hands to show that they are innocent and free from evil doing of any kind. This can be seen from the action of Pilate in Mt. 27:24. Also, a sinner who repents was hitherto a soiled man who needs symbolic cleansing with water. In the performance of his sacred duties, the high priest needed to take his bath in specially consecrated water so as to prepare him for his investiture and the rituals of atonement.

Ritual ablutions with consecrated water were usually prescribed in Jewish religion for a person who had touched a dead body. Other forms of bodily purification rites were essential for those who have lapsed, repented and who in the final realization of their guilts want to draw closer to God. (Lev. 1:19, 13; 6:28; 12:1-5; 15:lff).

Furthermore, in Proverbs 5:15-16, water is symbolically used to emphasis marital fidelity: "drink water out of your own cistern and running water out of your own well". Water in the reference above represents wife, and hence, the warning that a man should not have an affair with any other woman outside his home. Akin to Prov. 5:15-16 is the songs of Solomon 4:15 in which a man's lover is symbolically called "a garden fountain" where he can be refreshed.

Christians of various ages have decided to adopt the Biblical positions in their personal and spiritual endeavors. The Catholic Church and other Pentecostals that emerged from the great schisms of the 16th century equally make use of water in accordance with the Biblical standard. Although, the adoption varies depending on the influence of the cultural norms and values in the environment where the church operates.

Evidences of Water Symbolism in the Contemporary Nigerian Communities

There are avalanche of evidences of the cultic and symbolic uses of water in several of Nigerian Urban and traditional settlements. All over the country, there exist rivers, lakes, springs, lagoons, ponds, etc. which are considered as sacred. These sources of water are considered to be naturally consecrated, and thus, they are potent and highly efficacious for various/curative purposes. In many of these traditional and urban settlements, animals and fishes that reside in or around these sacred sources of water are accorded special treatments. Nobody dare kills nor domesticates them. Some of these rivers are ascribed with or believed to possess the powers of fertility, healing, protection and the capacity to bless those who have faith in them with the good things of life. There is even the claim that water from Sogidi Lake (in Awe, Oyo state) is highly potent as a cure for HIV/AIDS¹³. Also, Ota Healing Spring (in Oke-Itoku, Abeokuta) is believed to be efficacious in healing children of fever, high temperature, convulsion and measles. The spring which is opened to the public in the intervals of three days, is equally believed to have the power to cure infertility in both men and women, as well as the ability to ease delayed or prolonged labour during child-birth¹⁶. In Yorubaland, barren women are advised to pray at the bank of the river and to also take their bath in river Osun with the belief that the goddess of the river would make them fruitful. Many also hold the belief that evil spirits can be exorcized from sick and mad people if such

persons take ritual bath in the river especially during the festival when the potency is considered to be higher.

Water Symbolism in the Celestial Church of Christ (C.C.C.) in Ekiti land

The Celestial Church of Christ (C.C.C.) is one of the major African Independent Churches in Nigeria. It was founded by Samuel Bilewu Ocshofa on the 29th of September, 1947, in Porto-Novo, Benin Republic¹⁷. It was first established in Ekiti on the 5th of August, 1970. Those who pioneered the C.C.C.'s brand of Christianity in Ekiti were three evangelists from the Yemetu (Ibadan) branch of the church. They were Evangelists Olufade, Fakeye and Akinola Akanyi. The first shepherd was Evangelist Omosowoeni, a native of Ilaje in the present Ondo state (Nigeria). The first service of the C.C.C. in Ekiti was held in the trading store of Mrs Arowosewa located in Iroba, Ado-Ekiti¹⁸. The details of the spread and growth of the C.C.C. in Ekiti have been discussed, elsewhere¹⁹. A repeat here will amount to sheer duplication.

In terms of doctrinal values, *the Celestial Church of Christ (C.C.C.)* accepts most of the doctrinal precepts of the mainline churches. However, the basic or unique doctrines of the C.C.C. were enshrined in the year 2000 edition of its constitution²⁰.

Conventionally, at the entrance of any of the churches of the C.C.C. in Ekiti, a member or worshipper is expected to perform ablution with what is called "holy water" by using it to make a sign of the cross on his/her forehead or any part of the body. This ritual must be repeated each time the worshipper goes out or wants to come into the church. It is the belief that by so doing, the person's body will be purified and evil forces will be warded-off²¹.

Besides, it is a taboo in the C.C.C. for women who are menstruating to enter _ into the church's inner chamber until such a time that they are cleansed through ritual baths and purification prayers supervised by a female leader of the church²². In the same vein, a woman who has just given birth to a child is considered to be ritually unclean. She would only be allowed into the church forty days after delivery, following a purification bath.

In Ekiti, the highly valued "cele water" otherwise christened as "green water" by the C.C.C.'s apologists is used commonly for "inner-washing" whenever a person is poisoned either physically or spiritually. The "cele water" contains water, lime, blue alum and salt, and potassium bicarbonate. "It is reputed for its potency in inducing members to vomit poison emanating from either food or drink"²³. The use of cele water in the C.C.C. is akin to the use of holy water in the church of the Lord (Aladura). Ray, quoting Turner in respect of the healing process in the CLA reveals the process of the administration of holy water:

After the singing of hymns, prayers, dancing, spirit possession, a sermon, people are called forward to be healed. In each case, the "demons" of asthma and palpitations, stomach gas and fever, earache, influenza, "weakness" and "pains" are exorcised: come out! Come out! In the name of Jesus you cruel demons loose your hold in the name of Jesus"²⁴.

Like in the CLA, the C.C.C.'s "green water" can be used to wash the affected part(s) of the body. Members of the church are at liberty or free to take the consecrated water to their different homes for drinking. A little quantity can be mixed with a bucket of water for bathing. As a corollary to the above, flowing rivers, streams and specially consecrated wells are accorded special symbolic relevance in the Celestial Church of Christ. The streams and rivers to be used are equally consecrated solely for that symbolic purpose. In them, human existential problems of varying dimensions are "washed away". Water from such sources also plays prominent roles in the restoration of barren wombs. Olayiwola gives a vivid description of the symbolic ritual involving the rejuvenation of the fertility of the womb in the Celestial Church of Christ (C.C.C.):

On Wednesday, a day regarded as the "Day of Mercy" (in the church), barren women and those afflicted with the problem of born-to-die children (abiku) are required to come to the church with three types of fruits: banana, orange, coconut and guava. The women clienteles are expected to put them beside a container of water. White candles are lit round the water/fruits...and_ heavenly "visitors" are invoked to give blessings/approvals to their requests. The water in the container symbolizes a river²⁵.

Also, with the kind of consecrated water stated above, the Celestial Church of Christ (C.C.C) practice therapeutic spiritual cleansing and washing of the "head" for those with problems such as: diseases, ill-lucks, perennial or constant failures and inexplicable disappointments. Akin to Exodus 30:22-29, in the C.C.C. there is the sprinkling of "holy or consecrated water" intermittently during the services and fellowships. The water is sprinkled on members and around the church premises at regular intervals during such activities to sanctify and to purify members from all forms of iniquities. Likewise, consecrated water in white bowls with anointing oil and perfume is used by members to prevent, to purify them from sickness and cast away any perceived evil spirit(s) within their vicinity.

Conclusion

From the above discussions, one can deduce that water occupies a central place in the practices and beliefs of many religions. Water cleanses, it washes away impurities and pollutants. It is capable of making an object as good as new, and restore a man to his original pure form by wiping away all signs or stigmas of previous defilements.

Water symbolizes life. According to the biblical account of the book of Genesis 1 and 2 it was the only thing in existence before the coming into being of other things, including man. It is apposite therefore that the Celestial Church of Christ (C.C.C) recognizes the spiritual symbolism and significance of water as the fountain of life, which epitomizes purity, cleanliness, healing and sanctification.

Given the fact that the Ekiti people detest an abstract form of religiosity, the use of a concrete or visible aid like water assist in strengthening the faith of believers since it is also in line with the people's cultural and traditional values to use symbolic items or objects for healings, purification and curative purposes, the use of water with the attendant symbolic relevance has become deeply entrenched or institutionalized in many African Independent Churches (A.I.C.).

The fears on the part of the mainline, Pentecostal and neo-Pentecostal churches not to lose their members to the A.I.Cs have made the symbolic use of water a common phenomenon in almost all the churches in Ekiti. Finally, it is recommended that the ecumenical (umbrella) associations of these churches, such as: Christian Association of Nigeria (C.A.N.), Pentecostal Fellowship of Nigeria (P.F.N.) and the Organization of African Independent Churches (O.A.I. C),-should exert their moderating influence in order to guide against the abuses and the commercialization of the use of water.

Notes and References

- African *Encyclopedia for Schools and Colleges*, Norwich, Oxford University Press Limited, P. 536.
- C. Ejizu, Ofo: *Igbo Ritual Symbol*, Enugu, Forth Dimensions Publishers, 1986, P. 1.; E. Dada Adelowo, "Rituals, Symbolism and Symbols in Yoruba Traditional Religious Thought" in S. F. Babalola, F. T. Lateju and E. O. Babalola (eds.), *Issues in African Traditional Religion: Themes in African Religion and Philosophy*. Deutschland, Lambert Academic Philosophy, 2014, Pp. 36-37.
- R. Firth, *Symbols, Public and Private*, London, George Allen & Unwin, 1973, P. 15ff.

- A Cohen, *A Two-Dimensional Man: An Essay on the Anthropology of Power of Symbolism in Complex Society*. London, Routledge and Kegan Paul, 1974, P. 23.
- H. R. Boer, *A Short History of the Early Church*, Michigan Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 1979, pp. 12-13.
- D. O. Alabi & A. C. Chidomere, "Exodus 2: 10 and the Influence of Water on Man from Cradle to Grave: An African Perspective, in S. F. Babalola, F. T. Lateju & E. O. babalola (eds.), *Issues in African Traditional...Vp*. 212-213.
- W. O. Wotogbe - Weneka, "Purificatory and Expiatory Rites in African Indigenous Religion", in D. I. Ilega (ed.) *Studies in World Religions*, (Ado-Ekiti, Hamaz Global Publishing Co, 2001), P. 213. Also, M. Y. Nabofa, "Saliva Symbolism in African Belief, *ORITA: Ibadan Journal of Religious Studies*, Vol. XXVIII, No. 1-2, June & December, 1996, P. 19.
- D. O. Alabi & A. C. Chidomere, "Exodus 2: 10 and the Influence..." P. 222. Ibid. P. 227.
- S. A. Adewale, "The Cultic Use of Water Among the Yoruba", in *Orita, Journal of Religious Studies*, Volume XXXVI, 2004, P. 32. Ibid. P. 33.
- 12.G. Parrindor, *West African Religion*, (London, Epnorth Press), 1961, Pp. 104-105; J. S. Mbiti, *African Religions and Philosophy*, (London,
- Heinemann, 1982), Pp. 138-139. 13.E. Bolaji Idowu, *Olodumare: God in Yoruba Belief*, (Ikeja, Longman
- Nigeria Limited), Pp. 118-120. 14.J. A. Paul (ed.), *Harper's Bible Dictionary*, (Bangalore, Theological
- Publications, 1999), Pp. 1120-1121. 15.Nigerain Tribune, 28th August, 2013, P. 21. 16.The Nation, 6th December, 2014, P. 15. 17.D. Ayegboyin & S. A. Ishola, *African Indigenous Churches: An Historical*
- *Perspectives*, (Lagos, Coreater Heights Publications, 1999), P. 99. 18.Most Superior Hon. Evangelist Francis Falaye, 95, Farmer; Pioneer member,
- Celestial Church of Christ (C.C.C.), Parish 1, Irona, Diocesan Headquarters,
- Ado-Ekiti, interviewed on the 20th May, 2007. 19.G. G. Jegede, "The History of the Aladura Churches in Ekitiland, 1925-
- 2005". A Ph. D Thesis submitted to the Department of Religious Studies,
- University of Ado-Ekiti (now Ekiti State University), in partial fulfillment of
- the award of Ph. D in Church History (2008). See Pp. 323-372. 20. *The Constitution of The Celestial Church of Christ, Nigeria, Diocese of*
- *Lagos*, Published by the Board of Trustees of the Pastors'-in-Council (C.C.C
- Nigeria) and Printed by Obalapoti Printers, 2000. P. 4ff. 21.Ibid. P. 78.
- 22.Ibid. Also, see D. Omotunde, "Passage of Oschoffa", in Newswatch Magazine, 4th November, 1985, P. 38.

- 3.D. Omotunde, "Oschoffa's Legacy of Miracles", in Newswatch, Nigeria's weekly Magazine, November 4, 1985, P. 18.
- 24.B. C. Ray, *African Religious (Symbol, Ritual and Continuity)*, (New jersey, Englewood Cliffs, 1976). P. 215.
- 25.D. O. Olayiwola, "Religion and Ecology: The Aladura and Nature in Complementary", in E. A. Odumuyiwze, *Religion, Science and Culture, Nigerian Association for the Study of Religions (N.A.S.R)*, 2001, P. 88.

The Phenomenon of Schisms in the Church: a Case Study of the Cherubim and Seraphim

Dr. JEGEDE, Gabriel Gbenga,

*Faculty of Arts,
Ekiti State University,
P.M.B. 5363, Ado-Ekiti,
Ekiti State, Nigeria.
Email: gbemigajegede.unad@yahoo.com*

Mr. OJO, Francis Ayodele,

*Faculty of Arts,
Ekiti State University,
P.M.B. 5363, Ado-Ekiti,
Ekiti State, Nigeria.*

Abstract

The history of Christianity has always been bedeviled with an avalanche of diversity of opinions, varying cultural and political life, personal ambitions and heresies. Also, the ecumene (Christian Community) has always been made up of people with divergent and sometimes heterogenous beliefs and values. These accounted for the schisms which the church has witnessed in its chequered history. This paper examines the peculiar problems of schisms in the Cherubim and Seraphim church. Using the historical method, the paper discusses the problems of disunity in the church from 1929 to the present. It appraises the recent unification in the church and concludes that it can be strengthened through the use of common liturgy and doctrines.

Keywords: Christianity, ecumene, schisms, Church, liturgy, Nigeria, beliefs, values

Introduction:

Schisms in the Church

The word schism is from the Greek word $\chi\iota$. It means a “tear” or “rent”¹. Aristotle employs the word to denote a cleft or division in a hoof². The word was also used by Theophrastus to denote a division in a leaf³. In the synoptic Gospels, it is used to mean a rent in a garment (Mt. 9:16 and Mk. 2:21). In St. John’s Gospel, it means a different of opinion about Jesus Christ (Jn. 7:43, 9:16 and 10:19). In I Corinthians, it is connected with $\iota\iota$ which means the formation of a separate society or faction, not merely the holding of views different

from those of the majority. In I Cor. 1:10 and 11:18ff, it denotes party strife in the church. But differences of opinion in the church tended to become separation from the church, especially when the church began to spread among men of various nationalities⁴. In the course of time, the word *xī* came to denote a separation from the main body of the church, not involving the rejection of any of the fundamental doctrines of the faith. The word *i* was confined to a denial of one or more of the fundamental doctrines of the Catholic Church.

Cyprian of Carthage (200-258AD) was the first writer to discuss the relation of the church to schism. He had to combat Novatianism, which like Montanism and the later Donatism, was a puritan movement on the part of men who were impatient of the holiness in the church and who were dreading its contamination by what they regarded as Catholic laxity⁵. Those who tolerated such laxity, they said ceased to be a part of the true church. This created a deep wound within the orthodox Christianity, which is yet to be fully healed.

A prominent feature of the indigenization of Christianity in Africa, and Nigeria in particular, was the emergence of African Independent churches from the mainline churches. The Cherubim and Seraphim society is a notable part of the African indigenous churches. Schism was the primary cause of the appearance of this brand of Christianity.

Church historians are aware that this phenomenon of schism has been endemic in church tradition right from the period of the Roman Empire into which the church was born and lived its first five hundred years. Within the first five centuries, the church splitted into four major groups: Roman Catholic, Orthodox, Coptic and Donatist⁶. During the protestant Reformation championed by Martin Luther in Germany in 1517, many separatist churches such as the Lutheran, Anglican and Presbyterians emerged from the Roman Catholic Church⁷. In fact, since the 16th century, the process of breaking away became a perennial or regular phenomenon, and thus, newer sects like the Methodist, Baptist and other Pentecostal churches emerged⁸.

The Roman Catholic Church was the only universal faith until 1517 when Martin Luther challenged the Catholic sales of indulgences and the perverted doctrine of salvation by “works of supererogation” (merit). In 1534, Henry VIII used the instrumentality of the English parliament to initiate a total separation from Rome for marital-cum political reasons. Also, John Calvin’s onerous efforts in the course of the 16th century Reformation led to the emergence of the Calvinist and ultimately to the establishment of the Scotch Presbyterian

church by John Knox in 1560. Deji Ayegboyin summarizes the major ground for the 16th century church Reformation:

The protestants maintain that the Catholics have missed the way. They, contrary to the Roman Catholic tradition, insist on the principles of *sola fide* (faith alone), *sola scriptura* (scripture alone), *solo Christ* (Christ alone), *sola gratia* (grace alone) and the priesthood of all believers to show that they are uniquely on course. Protestants accused Catholics of preaching man's word, instead of God's, of despising the dictates of conscience, adoring Mary and indulging in fetishism of medals.⁹

The history of the Baptist Church can be traced to the activities of John Smyth and the English separatists of 1609, and later, Roger Williams of Providence in 1638. The Methodist church emerged from the Church of England and was founded by Rev. John Wesley in 1738.

In about 1804, the church of Christ Disciples challenged the decline of spiritual fervour and the factionalization within the protestant movement by carving out a new faction within the Evangelical Presbyterians. This took place from about 1804 to 1832. Within the same period, in 1827, Joseph Smith of New York established the faith of the Mormons. Besides, the Jehovah Witnesses Movement was founded by Charles Taze Russel in 1870. He incorporated the Watch Tower Bible and Track Society in 1884¹⁰.

It is important to note that another major shake-up in the history of Christianity took place in the cities of Los Angeles and Topeka (in America) in 1901 and 1906. During this period, the newer Petencostal Movement with strong interest in glosolalia (speaking in tongues) began as a timely reaction to the decline of Pentecostal fervor within the existing churches at that time. The movement spread like harmattan fire to Europe, Asia and Africa and it led to an avalanche of schisms in the mainline churches. One of the products of such schisms in Nigeria was the Cherubim and Seraphim society which was founded in c.1925.

Early Ecumenical Efforts

The term ecumenical is a derivative of the word *oikumene*. It is a common vocabulary of the Greco-Roman world, "denoting the entire world, or at least, the entire civilised world of the Roman Empire"¹¹. However, in the contemporary world, the term "ecumenical" means a movement which strives for the unity of all Christians. In the Catholic's Lexicon, ecumenism

and ecumenical movement refer to the various efforts by the Roman Catholic Community and other Christian churches to work towards total unity among Christians in the world as a whole¹². To the protestants who pioneered and advanced the modern ecumenical movement since the early 20th century, the term has applied not only to Christian unity but, more broadly, to the worldwide mission of Christianity¹³. Before the 20th century, few sporadic efforts were made to reunite a christendom shattered through the centuries by schisms, the 16th century Reformation and an avalanche of other disputes. The urge to unite was aided in the 19th century by the development of certain organizations such as the Missionary and the Bible Societies. The protestants of various denominations joined these organizations in support of common causes. Thus the ecumenical movement of the early 20th century was exclusively championed by the protestants.

It is important to note that the 18th and the 19th centuries witnessed serious missionary activities as many missionary agents from different denominations flooded several parts of the world to evangelize, to establish schools and hospitals. Given the scenario in which several missionary agents from different denominations were competing for relevance on the missionary field, there developed among them strong feelings of distrust and conflicts. To nip such crisis in the bud, in 1910, Christians from different denominations in various countries held a conference in Edinburgh (Scotland). The kernel of the discussion at the conference was the problem of division in the church. This was the beginning of what we now refer to as “the Ecumenical movement”. Its major objective was to encourage the different Christian denominations to work closely and peacefully together and to also endeavour to imbibe the spirit of mutual cooperation.

As a corollary to the above, the “World Council of Churches” was established in 1948 to take care of the problem of disunity among the protestants¹⁴. As from the 1950s, Christendom especially African Christianity has witnessed the emergence of Pentecostal and neo-Pentecostal churches. One major peculiarity of such movement in Africa was the establishment of African Independent Churches and Charismatic movements which were not tied to the apronstring of the Mission Churches. Many of these churches were bedeviled by crises and schisms. The Cherubim and Seraphim Society, one the notable Aladura Churches in Nigeria was at its teething stage affected by series of schisms. This paper attempts to examine the problem of schism in the church (C&S) and the current ecumenical panacea.

History of the Cherubim & Seraphim Society

The Cherubim and Seraphim Society is today one of the oldest African Independent Churches. The church was founded in 1925 by an illiterate itinerant preacher, Saint Moses Orimolade Tunolase, who was a prince at Ikare-Akoko in the present Ondo State, Nigeria¹⁵. He had a background that was generally believed to be mysterious¹⁶. For instance, he was born with complete teeth. Also, he stood up to walk immediately he was born. Some claimed he was carried away by whirlwind for many years during which he was toughened and trained spiritually.

He began his preaching in the second decade of the 20th century. Coincidentally, this was the time the influenza epidemic was ravaging certain parts of Africa, including Nigeria¹⁷. The bubonic plague had caused widespread distress and the new cash economy of the towns, villages and cities was in a state of collapse. These unfortunate predicaments were explained to mean the decline of traditional religion and the emergence of the golden age of Christianity¹⁸. Peel paints the terrible picture of the situation thus:

At a time of heavy religious change, the Yoruba were inflicted with a series of natural disasters: influenza, plagues, famines and depression following the rapid growth of the monetary economy. These demanded a religious interpretation. Their severe nature meant that the traditional religion, already fast declining was inadequate to explain or relieve them. ...The God whom the Christians preached had sent disasters as punishment, but the Christian religion provided a way out¹⁹.

The emergence of the highly charismatic prophet (Moses Orimolade) was at such challenging period. From 1921 to 1924, he travelled to many towns and villages in South-Western Nigeria, Edo, Delta and some parts of Northern Nigeria²⁰. There were claims that wherever he went God confirmed his words with tremendous signs and wonders. Even as person without a formal education, he was remarkable and admired more given the manners in which he made copious Biblical quotations off-hand.

During his missionary endeavours in Lagos, he was a freelance preacher in various churches, apparently with no intention of establishing a church. The turning point in Saint Orimolade's Ministry was the remarkable even that brought him in contact with a young girl called Christianah Abiodun Akinsowon in 1925²¹. The two religious personalities (Orimolade

and Abiodun) became the principal actors around whom the history and destiny of Cherubim and Seraphim revolved.

The series of events that led to the emergence of Cherubim and Seraphim society began on 18th June, 1925. On that day, a sixteen years old girl (Christianah Abiodun) went in company of some of her friends to attend the yearly Catholic Corpus Christi Procession where she had a trance²². In the course the religious experience, she claimed the angel of the Lord that she saw in her trance under the Corpus Christ Canopy followed her home and had appeared to her several times in her dreams.

Given Abiodun's strange claims, she was taken to Orimolade's house in Daddy Alaga's street for spiritual attention. Each day, several people converged in his house to listen to Abiodun's strange stories. Before the excitements created by the sensational stories died down, he cashed-in on the situation to constitute the enthusiastic regular visitors into a formal society²³. Officially on 19th September, 1925, the fledgling society was Christened "Seraph" by Rev. J.O. Barber, a priest of the United Native African Church who interpreted the various revelations received by members in the course of a three day fasting and prayer session. The notable role played by Rev. Barber, a minister in a different church was a pointer to the degree of inclusivism in the Cherubim and Seraphim at the teething stage of its development.

The name "Cherub" was later added as a result of the claim by a member (Mrs. Johnson) that retaining only the single nomenclature – "Seraph" for the church was highly inappropriate²⁴. She contended that in line with the revelation she received, the name "Cherub" ought to be added, because both "Cherub" and "Seraph" are heavenly twins who should not be separated²⁵. Thus on 29th September, 1925, the nomenclature "Cherubim and Seraphim" was adopted as the official name of the church²⁶.

Early Ecumenical Spirit in the C&S Society

At the beginning, the Cherubim and Seraphim Society was more of an interdenominational church. The society was a recruiting centre of sort for many Christian denominations as it encouraged its members who were already deeply grounded in other denominations to remain there.

It is also important to note that many of the founding members were notable personalities of other denominations. Prominent among them were: E.A. Davies (a preacher at

Olowogbowo Methodist Church, Lagos), J.A. Coker and G. Ogunyadi (members, Holy Trinity Anglican Church, Ebute-Ero) and Mr. H. Moiety and Abiodun Akinsowon (St. Paul's Anglican Church, Breadfruit, Lagos)²⁷.

Besides, Peel reveals that there were many ministers of other denominations who had very close connections with the C&S society during its formative stage. They included the following, among others: Rev. Ajayi Ajagbe of Methodist Church, Rev. F.D. Shodehinde (African Church), Rev. W.R.B. Kuye (Anglican Church), D.J. Oguntola (African Church) (it was on his farm at Ojokoro that Orimolade died on 19th October, 1933), and Rev. J.C. Barber²⁸, who assisted in the prayer group that founded the C&S society to interpret the various dreams, trances and revelations that culminated in the naming of the church. Put tersely, the group that metamorphosed into the C&S initially operated on the platform of other Christian denominations.

Schisms in the Cherubim and Seraphim Society

Within five years of the existence of the church, a serious misunderstanding which culminated in secession arose between the two prominent founders; Saint Moses Orimolade and Captain Abiodun Akinsowon. The division was caused by a belligerent group within the church (called Valiant 12) who overflattered captain Abiodun, and consequently prompted her to be independent of Saint Orimolade²⁸. All attempts to reconcile the two belligerent leaders failed totally. In order to give effect to his separation from Abiodun, Moses Orimolade wrote her a letter wherein he stated inter alia:

I am therefore asking you through this letter to inform you to form your own society, taking with you all the members as are willing to follow and cooperate with you²⁹.

In consequence of the separation, the two factions adopted different names. While Moses Orimolade adopted the designation: "The Eternal Sacred Order of Cherubim and Seraphim Society", the faction led by Abiodun Akinsowon adopted the nomenclature: "Cherubim and Seraphim Society"³⁰. Thus from 1929 henceforth when the first secession took place and 1933 when Moses Orimolade died, there were five major secessions within the church. Some of the secessionist leaders were:

S/N	Name of Leader	Nomenclature	Year of Secession
1.	Captain Abiodun Akinsowon	The Cherubim & Seraphim Society	1929
2.	Ezekiel Davies	The praying Band of Cherubim and Seraphim	1930
3.	Mrs. Christianah Olatunrinle	The Western Conference of the Cherubim and Seraphim (Nigeria)	1931
4.	Major A.B. Lawrence	Holy Flock of Christ Church	1932
5.	Peter Omojola	Eternal Sacred Order of the Cherubim and Seraphim (Mount Zion)	1933

Two notable factors emerged as the causes of the avalanche of schisms in the church: leadership tussle and the frustrations suffered by some members who sought early resolutions of the secession crises that bedeviled the church³¹. The Praying Band of the Cherubim and Seraphim separated from the main group when it attempted to register the “Praying Band” as an autonomous body in a draft constitution that was to be submitted for the registration of the main body.

Peter Omojola who was a family member of Moses Orimolade seceded because he lost the bid to head the church to a new comer, Abraham Onanuga, who was preferred by the founder. An interesting scenario was the emergence of another schismatic group (The Western Conference of the C&S, Nigeria) led by Madam Christianah Olatunrinle. This group seceded due to the frustrations that attended the protracted crises in the church.

Thereafter, the spate of secessions within the church became a perennial phenomenon. This scenario has led to the emergence of an avalanche of splinter groups within the C&S movement. Onorughakpo paints a vivid picture of the appalling schisms within the church:

To found one's own branch and headquarters is as simple as winking the eye. The procedure is to procure for yourself the power of vision and prophecy... The next step is to approach an Apostle or Bishop to receive the Order of Apostleship. As you settle down in a neighbouring or far away town, your Palour becomes the Cathedral Church and your room the headquarters... your house becomes the consulting chamber for all sorts of people boys and girls anxious about love, students wishing to pass their examinations, clerks and executive officers seeking promotion... and the poor and the destitute seeking wealth³².

Since 1929 when Abiodun Akinsowon and her followers separated from the Moses Orimolade led Cherubim and Seraphim Movement, several other secessions followed, especially after his death. Today, there are hundreds of splinter groups scattered all over the country. From 1929 to 1985, there were about forty independent groups of the Cherubim and Seraphim Church. The problems associated with the multiplicity of autonomous groups within the same denomination ranged from individualism, incompetence and major laxity in terms of strict adherence to the original doctrines and liturgy of the church.

Unification of Cherubim and Seraphim

Given the three major problems of disunity listed in the preceding paragraph, the elders of the church came together in 1985 and stressed the need to bring all the independent groups together under one umbrella or leadership. The elders of the church that were in attendance at United Council included the following, among others: Captain Abiodun, Elder Agboola, Afolabi Ogunkunle, Elder Omole, C.O.S. Benson and Prophet Solomon Adegboyega³³. The met under the name: united council. This group decided to coalesce all the various factions into one big denomination with the name “Cherubim and Seraphim Unification Church of Nigeria”. Thus the church accepted and embraced a single identity that has eluded it since 1933.

As a result of her roles during the formative stage of the church, Captain Abiodun was coronated in 1986 to head the unification. Besides, she also worked very closely with Saint Moses Orimolade before they parted ways in 1929. In 1999, the C&S unification church was registered under the provisions of the Companies and Allied Matters Act as “Cherubim & Seraphim Unification Church of Nigeria. The Unification is at the moment made up of more than ninety different churches.

Given the new spirit of unity, the unification now has one supreme head. Saint Moses Orimolade was recognized as the first Supreme head of the church. Others who had served as Supreme head since the unification came into effect were: Captain Abiodun Christianah Emmanuel, 1986-1994; His Most Eminence Amos Afolabi Ogunkinle, 1996-2004; His Most Eminence Abel Olujimi Akinsanaya 2005-2014; His Most Eminence Solomon Adegboyega Alao July 8, 2014 to date³⁴.

However, in spite of the celebrated gains of the unification, the Eternal Sacred Order of Cherubim and Seraphim Society has refused to cooperate fully with those championing the unification movement due to grudges against Captain Abiodun Emmanuel. This could be traced to the sharp disagreement she had with Moses Orimolade.

The top echelon of the Cherubim and Seraphim Church is very much aware that the proliferation of independence branches of the church has created very negative public perception about the sect. Thus it has decided to stop the prevalence of cheating on the members of the public under the guise of religion³⁵. The church has consequently decided to “rehabilitate” erring leaders through sound seminary or theological education. It has also instituted Executive Board Members of the C&S unification in many of the states in Nigeria so as to facilitate the effective coordination of the unification efforts from the states to the national level.

Conclusion

Right from its inception, the church as an institution has always been having the tendency towards unity. For this reason, there have always been consistent efforts by church leaders down the ages to resolve disputes arising from the emergence of heresies, heretics, schismatic groups, divergent doctrines and differences in opinions with regard to the interpretations of doctrines and liturgy. The attempts to resolve such crises had led to the convocation of series of church councils.

The recent efforts by the Cherubim and Seraphim Society in Nigeria to stem the tide of proliferation of autonomous branches within its fold is considered as great boosts to the ecumenical spirit in Nigeria. It is hereby recommended that the much desired unity in the church can be achieved and strengthened through the use of common liturgical methods and doctrines. The church ought to have a monitoring group that will be charged with the moderation of the activities of its various branches and their leaders in order to maintain a high spiritual and ethical standards among them. As a corollary to this, it is recommended that the leadership of the church at the national level ought to apply a minimum standard for the establishment of new branches.

NOTES AND REFERNECES

1. The Kingdom Interlinear Translation of the Greek Scriptures, (Pennsylvania, Watch Tower Bible and Trade Society, 1969), p.67.
2. J. Hastings (ed), *Encyclopaedia of Religion and Ethics*, Vol. XI, (New York, T & T Clark Limited, 1981), p. 232.
3. Ibid. p. 232
4. Ibid. p. 232
5. G.A. Oshitelu, *The African Fathers of the Early Church: The Contributions of the African Church Fathers to the Development of Christian Thought in the Early Church*, (Ibadan, Sefer Books Limited, 2002), pp. 29-120.
6. H.R. Boer, *A Short History of the Early Church*, (Michigan, Win. B. Eerdmans Publishing Company, 1979), pp. 136-140.
7. E.O. Babalola, *Christianity in West Africa: and Historical Analysis*, (Ado-Ekiti, Bamgboye Press Limited, 1988), pp. 213-215. J.L. Gonzalez, *The Story of Christianity: The Reformation to the Present Day*, (Los Angeles, Harper Collins Publishers, 1995), pp. 29-120.
8. J.O. Ladoja, "African Response to Christianity: The Yoruba Episode", in NASR Conference Papers. Being Proceedings of the 6th Annual Conference of the *Nigerian Association for the Study of Religions*, held at the University of Jos, no 2, 1980, p. 83.
9. D. Ayegboyin, "Rediscovering and Fostering Unity in the Body of Christ: The Nigerian Experience", in A. Ishola & D. Ayegboyin (eds.) *Rediscovering and Fostering Unity in the Body of Christ: The Nigerian Experience*, (Ibadan; Sceptre Prints Limited, 2000), p. 19.
10. U. Uzoatu, "The Universal Church and Protestants", in Leaders, 2nd September, 2003, p.8.
11. G.A. Oshitelu, "The Ecumenical Movement: A Historical and Theological Perspective" in, Ishola A. & Ayegboyin .D (eds.), *Rediscovering and Fostering Unity in the Body of Christ: The Nigerian Experience...* p. 66.
12. R.E. Reynolds, *The New Concise Catholic Dictionary*, (Mystic (U.S.A.), Twenty-Third Publications, 2000), p. 108.
13. M.E. Patney, "Ecumenical Movements", in "*The Ecumenical Review*", Vol. 43, No. 2, 2008, p. 229; "Ecumenism", Microsoft Encarta 2008, © 1993-2007 Microsoft Corporation.
14. W.S. Kajubi & C.O. Taiwo (eds.), *African Encyclopedia*, (London, Oxford University Press, 1974), p. 544.
15. J.A. Omoyajowo, *Cherubim and Seraphim: The History of an African Independent Church* (New York, NOK Publishers International, 1982), p.1.
16. S. Fabusuyi, *Iwe Itan Igbesi Aye Mose Orimolade Tunolase*, Ikare Akoko, (N.P., 1975), pp. 1-3.

17. J.A. Omoyajowo, *Cherubim and Seraphim* ...pp. 1-3
18. B.C. Ray, *African Religions: Symbol, Ritual and Continuity*, (New Jersey, Englewood Cliffs, 1976) pp. 207-208; J.F. Ade-Ajayi *Christian Missions in Nigeria 1841-1861*, (London, Longmans Group Ltd., 1965), pp. 255ff; E.A. Ayandele, *The Missionary Impact on Modern Nigeria* (London, Longmans Group Ltd., 1966) pp. 5-41.
19. J.D.Y. Peel. *Aladura: A Religious Movement Among the Yoruba*, (New York O.U.P, 1968) pp. 1-15.
20. D. Ayegboyin & S.A. Ishola, *African Indigenous Churches: An Historical Perspective*. (Lagos, Greater Heights Publications, 1999), p. 82.
21. O. Famodimu & J.A. Omoyajowo, "Early History of Cherubim and Seraphim" in Proceedings of the Seminar on the History and Practice of Cherubim and Seraphim Doctrine, held on 12th September, 1992 at Mount Zion Cathedral, 38 Tejuoso, Surulere, Lagos. (Jos, Satohgraphics Press Limited, 1992) p.5.
22. J.A. Omoyajowo, *Cherubim and Seraphim*..., p.5
23. Ibid. p. 8
24. Ibid. p. 10
25. Ibid. p. 11
26. Ibid.
27. O. Famodimu, *Early History of C&S*, p. 8.
28. D. Ayegboyin & S.A. Ishola, *African Indigenous Churches*... p. 85
29. J.A. Omoyajowo, *Diversity in Unity: The Development and Expansion of the Cherubim and Seraphim Church in Nigeria*, (Lanhan, UP, 1982). p. 85.
30. D. Ayegboyin & S.A. Ishola, *African Indigenous Churches*... p. 86.
31. Ibid.
32. S. Onorugbakpo, *History and Doctrine of the Cherubim and Seraphim* (Nigeria), (Warri, Midland Press Limited, 1971) p.8.
33. S. Babatunde & V. Ajayi, "C&S Unification: The Journey so Far": *Saturday Tribune*, 11/08/2012; S. Otokiti, Why C & S Crisis will Take Long to Settle, *Compass*, 17/07/2011. p. 19.
34. *Sunday Mirror*, 21/09/2014, p. 9.
35. Press Interview with Primate Ademilokun Turton, President of the Cherubim and Seraphim Unification, Ondo State. *Sunday Mirror* 21/04/2013, p. 44.

The Essence and Prospects of the Theory of Euro-Islam

Mykola Nesprava

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs, Ukraine

Abstract

The exploration of the current understanding the concept of Euro-Islam by researchers is the purpose of this study. To achieve this, we used such methods as analysis and phenomenology. The study analyzed works of the following authors: T. Ramadan, B. Tibi, N. AlSayyad, D. Davydova, L. Koroleva, A. March, A. Mykhal'ova, O. Roy, A. Sadykhova. We have shown that ideas of Euro-Islam have not received widespread support among Muslims in Europe quarter a century after they were expressed by Tariq Ramadan. We also argued that the concept of Euro-Islam has a significant potential to reduce jihadist radicalism in Europe if it is perceived by European Muslims. We have shown that if this concept is adopted by Muslims in Europe, they will turn into a powerful force in the political and social life of Europe.

Keywords

Islam, Euro-Islam, Religion Studies, Philosophy, Religion

В середині 1990-их років громадянин Швейцарії єгипетського походження Тарік Саїд Рамадан сформулював концепцію євроісламу, яка викликала потужні дискусії, котрі не вщухають й досі. Дана концепція має прогностичне спрямування, вказуючи один з можливих шляхів адаптації мігрантів з мусульманських країн в сучасній Європі. Дослідження евристичних можливостей концепції євроісламу є актуальним науковим завданням, адже це питання напряду пов'язано з пошуком виходу із напруженого міжрелігійного становища, в якому опинилося населення Європи з міграцією на її терени великої кількості осіб, що сповідують радикальні вчення мусульманського спрямування.

Серед дослідників теми євроісламу необхідно назвати таких авторів як Т. Рамадан [8], Б. Тібі [10], а також Н. АльСаїд [5], Д. Давидова [1], Л. Королева [2], А. Марч [6], А. Михальова [3], О. Рой [9], А. Садихова [4]. Специфіка нашого дослідження полягає в систематизуванні та аналізі наявних даних щодо євроісламу за підсумками більш ніж чверті століття існування цієї концепції.

Мета нашого дослідження – експлікація даних щодо сучасного стану осмислення концепції євроісламу. Для досягнення цієї мети ми використовували в своєму дослідженні такі методи, як аналіз та феноменологію.

Пристаючи до викладу основного матеріалу нашого дослідження, зазначимо, що саме розуміють дослідники під терміном «євроіслам». Так, А. Садихова пропонує таке тлумачення даного поняття: «цей новий різновид ісламу повинен поєднувати мусульманські обов'язки і принципи з основами громадського устрою західних держав, такими як права людини, влада закону, демократія і гендерна рівність» [4, с. 90].

В основі міркувань Таріка Рамадана, які привели його до розробки ідеї євроісламу, лежить розмежування таких понять, як «релігія» та «культура» [8]. Рамадан вважає, що не слід ототожнювати іслам виключно з арабською культурою, адже це лише одна з можливих культур, а іслам - це щось більш важливе. За його словами, прихильників ісламу не варто боятися перестати бути арабами, але варто боятися перестати бути мусульманами [1, с. 68]. Отже, віруючі в Аллаха можуть належати до різних культур. Зокрема, Рамадан виділяє «азіатський іслам», «африканський іслам» та проголошує необхідність появи євроісламу. Різноманіття у культурних питаннях, на думку Рамадана, не заважає бути правовірним тій особі, яка дотримується духу мусульманської релігії [7].

Обґрунтовує він свої ідеї твердженням про те, що ісламу властива гнучкість та здатність до змін, оскільки іслам - це «не статична програма, а сукупність принципів, які можуть втілюватися в різних політичних формах, тому що суспільство схильне до постійної динаміки» [3, с. 126]. Прибувши на землі Європи, мусульмани, на думку Рамадана, здатні засвоїти деякі патерни європейської культури. Зокрема, це ідеї демократії та правової держави. Рамадан вважає, що це не є дуже складним завданням, адже, на його думку, ці ідеї не є абсолютно чужими для ісламу. Зокрема він каже, що іслам припускає ідею наявності прав людини (зокрема, свободу віросповідання),

ідею народоправства (зокрема, в ісламі є ідея Шури - дорадчого органу) [3, с. 126].

При цьому Рамадан категорично відкидає проекти секуляризації ісламу. Він вважає їх абсолютно нездійсненими. Рамадан закликає не до розчинення мусульман в Європі, він хоче, щоб їхня активність була спрямована в інші форми соціальної взаємодії, ніж зараз [8, с. 24]. Наразі мусульманські громади в Європі є замкненими, багато в чому самодостатніми. Рамадан пропонує мусульманам більш активно взаємодіяти з місцевими мешканцями, вливатися у спільне європейське життя.

Важливим є вчення Таріка Рамадана про «землю свідчення». Нагадаємо, джихадійські радикали апелюють до ісламського вчення про розподіл світу на «землю війни» та «землю ісламу». На їхню думку, на тих землях, де іслам не є поширеним, мусульманам належить військовим чином поширювати іслам. Натомість Тарік Рамадан каже про три території - «землю війни», «землю ісламу» та «землю свідчення». Остання земля - це країни, де мусульмани мають не воювати з тамтешніми мешканцями, а свідчити про іслам, як релігію, що має свої переваги [3, с. 125]. Такою «землею свідчення» Т. Рамадан оголосив Європу.

На думку Рамадана, мусульмани, які мешкають в Європі, мають не замикатися в свої мусульманських кварталах, а вчити місцеві мови, отримувати європейську освіту, активно включатися в європейське суспільство, намагатися впливати на нього, свідчачи про іслам як релігію гідних та праведних людей. Якщо подивитися на цифри, можна побачити, що Рамадан спрямовує свій заклик до потужної сили. За офіційними даними в Західній Європі зараз проживає близько 20 мільйонів мусульман. Найбільша кількість з них мешкає у Франції (до 7 мільйонів мусульман), де прихильники ісламу становлять 10% від загального числа населення країни. Також значні громади мусульман проживають в Німеччині (понад 3 мільйони осіб), у Великій Британії (понад 2 мільйони) та Італії (1 мільйон) [1,

с. 68]. Якщо ці люди почнуть намагатися активно впливати на суспільно-політичні процеси в Європі, європейська політика зазнає суттєвих змін.

Відмітимо, що позиція Рамадана наражається на серйозну критику. Для європейських інтелектуалів Рамадан є недостатньо ліберальним, а для представників мусульманського світу він занадто вестернізований. Біографічні обставини Таріка Рамадана теж роблять його вчення неоднозначним. Справа в тому, що дід Таріка Рамадана - шейх Хасан ал-Банна - був засновником релігійно-політичної організації «Брати-мусульмани», яка заборонена в декількох країнах за терористичну діяльність. Батько Таріка Рамадана – Саїд Рамадан - теж був членом цієї організації. Все це призводить до певного скепсису по відношенню до ідей Таріка Рамадана у ліберальній частині європейського інтелектуального середовища. Тим не менш, Тарік Рамадан широко відомий в Європі, він працює професором в Оксфордському університеті та активно пропагує своє вчення.

У ідей Рамадана поступово з'являються прихильники. Серед них можна назвати, наприклад, німецького вченого сирійського походження Бассама Тібі [10]. Професору факультету Міжнародних відносин Геттінгенського університету Б. Тібі належить афоризм, який вже став широко відомим: «Або іслам європеїзується, або Європа ісламізується» [4, с. 91]. Б. Тібі прагне, щоб здійснилася перша з цих двох альтернатив.

Будучи мусульманином, Тібі критикує ісламізм, вказуючи, що через нього мусульман почали ототожнювати з терористами. Б. Тібі пропагує ідею реформування ісламу в Європі. Однак, якщо Т. Рамадан приділяє основну увагу філософським, ідеологічними аспектам євроісламу, то Тібі концентрує увагу на правових питаннях. За його концепцією, потрібно виявити спільні загальнолюдські цінності в європейській і мусульманській культурах та продемонструвати їхню узгодженість з джерелами мусульманського права [10]. Т.Тібі вважає важливим для мусульман, які мешкають в Європі, просування у напрямку врахування цінностей європейського ліберально-

демократичного суспільного устрою та відмови від історично застарілих норм, які не відповідають вимогам життя у сучасному суспільстві.

Однак, поки що ідеї євроісламу не набули масової підтримки серед мусульман, що мешкають в Європі. На думку дослідників, створення євроісламу – справа не на найближчу перспективу. Так, Садихова пише: «Формування євроісламу – тривалий історичний процес, який релігія має пройти у природній спосіб, сама по собі» [4, с. 97]. На її думку, мусульмани не приймуть євроіслам у вигляді лише певного переліку настанов і вимог, які вони з завтрашнього дня повинні виконувати, оскільки Т. Рамадан та його послідовники це вважають доцільним.

Додамо до нашого розгляду також, що ідеї, подібні до концепції «євроісламу» висловлюються і іншими авторами. Наприклад, у деяких мусульманських народів пострадянського простору з'являються ідеологи реформування ісламу в дусі зближення з ідеями ліберальної демократії Західної Європи. Наприклад, серед татарських авторів є такі люди, як Л. Баширов, котрі заявляють про близькість даному народу ідей європейського шляху розвитку. Ці автори пишуть, що, зберігаючи моральні основи ісламу, даний мусульманський народ цілком може перейняти європейські ідеї щодо громадського життя [2, с. 53]. Ідеологи цього руху спираються на ідеї джадидізму – руху кінця XIX століття з реформування мусульманської освіти та способу життя в європейському дусі.

На підставі вищенаведеного ми дійшли наступних висновків.

По-перше, через чверть століття після висловлення концепції євроісламу Таріком Рамаданом, ці ідеї поки не отримали широкої підтримки серед мусульман Європи.

По-друге, концепція євроісламу має значний потенціал щодо зниження джихадійського радикалізму на теренах Європи, в разі її сприйняття мусульманами Європи.

По-третє, в разі прийняття цієї концепції мусульманами Європи, вони перетворяться на потужну силу, яка впливає на політичне та суспільне життя Європи.

References

1. Davydova D. Political Ideas of Euro-Islam in the Modern International Community. In *Al'manakh Sovremennoy Nauki i Obrazovaniya [Almanac of Modern Science and Education]*. 2009. Vol. 1-1. P. 67-69. (In Russian)
2. Koroleva L., Korolev A. "Euro-Islam" in Post-Soviet Russia: the Historiography of the Issue. In *Omskiy Nauchnyy Vestnik [Omsk Scientific Bulletin]*. 2007. Vol. 4 (58). P. 53-54. (In Russian)
3. Mykhal'ova A. The Experience of Regional Transformation of Islamic Political Thought in Europe: Tariq Ramadan. In *Vestnik RUDN [Bulletin of RUDN]*. 2010. Vol.1. P.122-133. (In Russian)
4. Sadykhova A. Euroislam: Myth or Reality? In *Upravlencheskoye Konsul'tirovaniye [Management Consulting]*. 2010. Vol. 1. P. 90-98. (In Russian)
5. AlSayyad N. Muslim Europe or Euro-Islam: politics, culture, and citizenship in the age of globalization / Ed. by Castells M. – Lexington Books, 2002.
6. March A. F. Reading Tariq Ramadan: Political Liberalism, Islam, and “Overlapping Consensus” // *Ethics & International Affairs*. – 2007. – Т. 21. – №. 4. – С. 399-413.
7. Ramadan T. Western Muslims and the future of Islam. – Oxford University Press, 2003.
8. Ramadan T. To Be a European Muslim. – Kube Publishing Ltd, 2013.
9. Roy O. EuroIslam: the jihad within? // *The National Interest*. – 2003. – №. 71. – С. 63-73.
10. Tibi B. Islam between culture and politics. – New York : Palgrave, 2001. –153 p.

Criteria for Fundamental physics principles

J.C. Hodge^{1*}

¹Retired, 477 Mincey Rd., Franklin, NC, 28734

Abstract

The FQXi 2018 essay contest is to consider what makes a description more fundamental than other descriptions. More fundamental descriptions are simpler, more useful, and apply to the entire universe including areas of mathematics, physical sciences, life, and society. For example, if a principle appears simpler for the data in physics but fails in life and society observations, then the principle is false. Human survival requires creativity for advancement and adapting to a changing environment. Creativity's essence appears to be the synthesis of a large diversity of observational types. The amount of unexplained observational data is huge. We need to think about it. We need to form a new, more inclusive paradigm.

1 What “Fundamental” means

Humans have limited ability to comprehend the universe. Our knowledge is neatly divided into separate and independent disciplines. Our survival depends on a generalist approach. Our experience in the macroscopic world serves as a base for what is rational.

Our environment is continually changing. Eventually the Earth itself will die. Can we stay the same? Maintaining status quo is not an option.

Survival for longer a time requires the amount of useful information and models to be expanded. Humans have developed models of how the universe works to serve the required expansion. “More fundamental” means the models humans need to explain the complexity of the entire universe (most

*E-mail: jchodge@frontier.com

1 WHAT “FUNDAMENTAL” MEANS

general) could be simpler and more useful at the expense of an increased need for synthesis. This is Occam’s razor applied to the human understanding of the universe. The synthesis of emergent models replaces the analysis of reductionism. The rules for synthesis must also be more universal.

Conditions prior to a major paradigm shift are (Hodge 2013):

- (1) Rapid, small, ad hoc modifications are made to the model as new observations are discovered.
- (2) Data are interpreted according to the existing paradigm with marginal results.
- (3) Predictions made by the model fail. Therefore, actions have poor or counter productive results.
- (4) Some paradigms are so entrenched that they are barely recognized as a postulate such as “Doppler shift” rather than galaxy light redshift.
- (5) Great social pressure to reason from accepted postulates exists. This creates a selection bias that is often not recognized. The exceptions are simply deleted from consideration or marginalized. Perhaps this is the reason social outsiders often find the new paradigm.
- (6) Observations inconsistent with the popular model are often marginalized or ignored. A very open and tolerant society is required to overcome this bias.
- (7) Several “coincidences” have been noticed but there is no understanding about the fundamental similarity.

The necessary paradigm shift in the fundamental models is long overdue.

This essay considers current knowledge concepts in four categories - Mathematics, physical sciences, life survival, and society survival. Universe historical concepts are categorized as emergence. Religious concepts are part of life and society. The next Theory of Everything model is considered to be a unification of principles for cosmology and the quantum world. Few would suggest the same set of principles should include life observations. Still fewer would include society observations. Examples of more fundamental development are suggested in mathematics (Section 2), physical science (Section 3), life survival (Section 4), society survival organization (Section 5), and emergence (Section 6). How the fundamental postulates may be found is in Section 7. The conclusion is in Section 8.

2 Mathematics

Humanity has created mathematical methods of the universe that aid survival. For example, the ancient Egyptians created a book of the length relationships of the sides of a right triangle. The Greeks logically developed the Pythagorean theorem to replace the book. Euclidean geometry allowed better and more complex construction and required the ability to apply the rules of geometry. The Chinese developed the Pythagorean theorem using “Proof by Analogy”. The development of coordinate systems allowed the linking of geometry and counting of standard units (algebra) to be combined which vastly expanded synthesis ability. Boolean algebra has allowed construction of faster more complex calculation by computers.

If mathematics is a core of our universe, the success of mathematics helping humanity suggests that a high degree of rationalism is fundamental. Mathematics rejects the idea of duality. The use of statistical mathematics may be used when understanding (the ability to predict observations) is inadequate.

But mathematics and physics have limited ability to describe and predict events. Concepts outside those limits are considered with vague and poorly defined concepts. Consciousness, aims, and intentions are such concepts. Without a scientific definition, the discussion must be vague, subject to many interpretations, and, therefore, useless. Perhaps a new math may describe consciousness and brain functioning. Because of the complexity of the brain, perhaps a branch of combinatorics would be useful.

3 Physical science

Humanity has created physical descriptions of the universe that aid survival. For example, we could remember blue objects fall to earth and red objects fall to earth. The ancient Greek model that states objects seek their natural position could serve to predict the movement of some objects to the center of the universe and others (planets) to remain in the heavens. Each planet with their own physics were needed to explain them “going before” (retrograde motion). But then humans would be required to remember the characteristics of many planetary objects to predict when Easter day occurs. The Ptolemaic model was more accurate than the Copernican model, but was very complex. The Ptolemaic model was more scientifically accepted until

4 LIFE

the 19th century when parallax in stars was measured. A simpler model that describes attraction of masses and elliptical orbits is even simpler and predicts that blue objects that fall to Earth on Earth may fall to the moon if near the moon.

The synthesis of mathematics with physical observation has resulted in greater and more accurate predictability. Improved predictability (understanding) allowed greater ability to cause outcomes (wisdom) helpful to humanity. Experimental evidence suggested Maxwell's equations were not invariant with uniform translation motion. Special Relativity restored rationalism to physics. Recently, experimental evidence rejected the wave models of light (Hodge 2014b, 2017). This also rejects dualism, rejects the "ensemble interpretation", and restores coherence to physics. Perhaps the "quantum weirdness" may be removed by using models of the macroscopic world (Hodge 2016a).

Dualism has been rejected by experiment wherever suggested - so far. The current quest is to have one set of principles that can replace the two sets of principles of the big of cosmology and the small of the quantum realm. The requirement is for a set of fundamental principles that serve both the big and the small and that outline a different synthesis. That is, the scales of size need the same set of fundamental principles. The end goal is survival through usefulness.

4 Life

An assembly of chemicals acquires a characteristic of reproduction at some point. This characteristic (Spirit) is more than the sum of the parts. It is life. The necessity of accounting for Spirit is outside reductionism thinking. Hunting and gathering produces enough food for a small population. Natural changes in the environment produce large swings in available food that limits the human population levels to periods of famine. These levels may allow no humans in an area. By observing that some pray animals migrated and by adopting a more encompassing view of this process, humanity developed a method to follow the herds and, thus, assure a more constant supply of food. But the method had to include nurturing the herd rather than overkill the herd and to protect the herd.

Farming uses the diversity and selection processes of the universe to develop new food sources. Grass that became wheat in the mid-east and corn

5 SOCIETY

in the Americas was selected for larger kernels and cultivated to overcome the heavier kernel's tendency to fail to reproduce. Animal husbandry produced even more advantage but required a more encompassing model of natural selection and causation. The understanding of the functioning of DNA results in even higher production. That the technological countries have higher food production per person is no accident.

5 Society

The assemblies of individual families acquire the Spirit of a society. The basic unit of the family required a vast territory in hunter-gatherer societies. An injured man may make arrows and spears and the others could provide food for him. But doing this with a family would not be productive enough to provide for the injured one's life. If one family could unite with others, the diverse skills could complement each other and the greater number of a tribe could make hunting larger game more productive. But what happens if a person kills another of another family? The tribe rules have to be much simpler than blood vengeance and yet leave the tribe united in purpose. Tribe functioning has a limited amount of territory it can control. The wars over territory destroy people and assets, but competition is necessary. Grow or die is nature's rule.

Similarly, a larger group acting for the survival of the group and its productive members has a greater survival potential. Some members may understand some aspects of the universe. Other members may understand other aspects of the universe. For example, some understand semiconductors enough to make transistors. Others understand how to make steel. Together with others with a diversity of skill sets help the society to understand more of the universe and to survive. The challenge becomes to determine the synthesis of the skill sets, to use assets efficiently, and, therefore, to win wars for control of assets with competitors.

Humanity uses the concept of morality to determine rules for short-term individual and government action to yield survival for the group in a competitive and changing environment. Nature presents many different rule sets to serve as examples for the actions and the consequences. Humanity has developed many moral sets that then competed with other moral sets for survival. "Good" in this context is what actions produce survival for the group. "Bad" in this context is what actions produce destruction for the

6 EMERGENCE

group. A third class may be “passive bad” which is inaction or consumptions of resources without return. For example, killing a productive member of a group is “bad”. Killing a member of a group that is at war with one’s group is “good”.

Humanity has learned the rules for tribes, chiefdoms, and states. Simplifying the behavior within the group allowed greater numbers and greater survivability. But the applicability of rules among the families (the law) was more complex for the diversity of skill that could be used. The current challenge is to form a set of rules or to create a constitution for a new world order (Diamond 1997, 2012; Hodge 2012).

6 Emergence

Emergent agents and their simple rules of behavior form more complex entities and behaviors (Hodge 2016b). The relation between the agents and the emerged entities is causal. Therefore, because a single universe exists, a single Theory of Everything exists involving causal relations from the very small to the very large and involving the cause of society’s success and life’s consciousness. Additional concepts such as fractal structures and negative feedback loops from the emergent principal that describe the universe are also helpful.

For example, life’s principle of the survival of the fittest could be applied to particles where only the structures of the long-lived particles (photon, electron neutrino, electron, up quark and down quark) are key. The remainders are merely temporary as they form into more stable structures and should not be used to model particles.

Combinations of simpler structures form more complex life. Human embryos go through the stages of evolution. State societies are composed of families, tribes, and chiefdoms. Likewise, electrons and quarks are composed of photons. The analogy of one fractal scale to another is the ancient Chinese “Proof by Analogy”.

Two is a very fundamental form of organization. Perhaps there are two fundamental, physical components (hods and plenum) with their Spirit (interaction) and two major structures (sources/spiral galaxies and sinks/elliptical galaxies) of the universe (Hodge 2014a). The hod/plenum model is the only model to predict and describe the Hodge diffraction experiment that rejects all wave model of light (Hodge 2014b, 2017).

7 HOW

Life has found the division of labor/energy/force into two sexes provides survival for more complex life forms. Gregor Mendel may have been thinking of sex division by two when he designed his experiments to look for two (dominant v. recessive) traits with two types such as tall v. short (Bronowski 1973). The sex of a child is not averaged. How the life functions are divided varies among species. The division of nurturing and provide/protect seems to allow humans a more complex structure. Cells divide by two. There are two strands of DNA.

Boolean mathematics has allowed the construction of computers where base-three arithmetic failed. Information models in physics are base-two. Society development is testing the base-three (executive, legislative, judicial) structure. The base-three structure is still in trial but seems to have won the competition with the unitary (leader and aristocratic) societies. It must still survive natural internal collapse tendencies (Glubb 1977; Tainter 1990). Perhaps the next world order can be a base-two structure with a different government/people relationship. For example, the two branches of government could be a modification of the feudal king and clergy branches.

The life and society structures are thermodynamically open systems. Consequently, the universe is not adiabatic and is an open system with sources and sinks (Hodge 2014a).

Conversely, if a principle appears simpler for the data in physics but fails in life and society observations, then the principle is false. The fundamental principle is Nature's rules must be obeyed.

7 How

Start with observations as they are without any model dependent interpretation. For example, consider light from galaxies are red-shifted not Doppler shifted. Microwave radiation is detected in all directions from us not Cosmic Microwave Background radiation. The models for the equipment can be tested on Earth in our scale of size. Search for (think of) a model that explains all the data. Then do a new experiment derived from the new model that rejects many if not all the older models. We are in one universe. There can be only one model of it (an assumption?). The increasing layers of complexity still retain some aspect of the foundation postulates of the universe. That is, the selection aspect of emergence theory selects the rules of survival. What is common to all the layers and surviving entities are the fundamentals

8 CONCLUSION

of the universe.

8 Conclusion

More fundamental descriptions are simple and useful and apply to the entire universe including areas of mathematics, physical sciences, life, and society. For example, if a principle appears simpler for the data in physics but fails in life and society observations, then the principle is false. Humanity has created mathematical and physical descriptions of the universe that aid survival. Humanity's advance is measured by the survival of humanity and by the population of humans. This advance is caused by the development of concepts that humans can use to predict and cause favorable outcomes. Humanity may survive longer than the destruction of our Sun by applying simpler concepts that allow understanding (prediction). Human survival requires creativity for advancement and adapting to a changing environment. Creativity's essence appears to be the synthesis of a large diversity of observational types. The synthesis of emergent models replaces the analysis of reductionism. The rules for synthesis are also more universal. The ancient Chinese "Proof by Analogy" is more applicable than "Proof by Logic". The amount of unexplained observational data is huge. We need to think about it.

REFERENCES

References

- Bronowski, J., 1973, *The ascent of man*, (BBC DVD, Ambrose Video Publishing, Inc., New York, New York, U.S.A.)
- Diamond, J., 1997 *Guns, Germs, and Steel*, (Norton, New York, New York, U. S. A.)
- Diamond, J., 2012 *The World Until Yesterday*, (Viking, New York, New York, U. S. A.)
- Glubb, J., 1973, *The fate of empires and search for survival*, (William Blackwood & Sons, Edinburgh, Scotland). <http://www.rexresearch.com/glubb/glubb-empire.pdf>
- Hodge, J.C., 2012, *Survival is the only moral goal of life*, <http://intellectualarchive.com/?link=item&id=694> .
- Hodge, J.C., 2013, *Growth challenge of the United States*, <http://intellectualarchive.com/?link=item&id=1093> .
- Hodge, J.C., 2014a, *Universe according to the STOE*, IntellectualArchive, Vol.4, No. 6, P.6 , ISSN 1929-4700, Toronto, Jan., <http://intellectualarchive.com/?link=item&id=1648> .
- Hodge, J.C., 2014b, *Diffraction experiment and its STOE photon simulation program rejects wave models of light*, IntellectualArchive, Vol.4, No. 6, P.11 , ISSN 1929-4700, Toronto, Jan., <http://intellectualarchive.com/?link=item&id=1603> .
- Hodge, J.C., 2016a, *STOE assumptions that model particle diffraction and that replaces QM*, IntellectualArchive, Vol.5, No. 3, 2014, <http://intellectualarchive.com/?link=item&id=1719> .
- Hodge, J.C., 2016b, *STOE emergence*, IntellectualArchive, Vol.5, No. 3, 2014, <http://intellectualarchive.com/?link=item&id=1757> .
- Hodge, J.C., 2017, *Hodge experiment (continued) of interference with a slit in a transparent mask rejects wave models of light*, IntellectualArchive, , Vol.6, No. 5, <http://intellectualarchive.com/?link=item&id=1862> .
- Tainter, J. A., 1990. *The Collapse of Complex Societies* , (Cambridge University Press, New York, New York, U. S. A.)

**Proper Names with Different Ends of Dictionary Forms in
Ukrainian and in English Languages,
Popular in Ukrainian Linguistic Society in the
End of XX – in the Beginning of XXI Centuries**

O. (Oksana) Drapak, assistant professor

Bukovinian State Medical University, Chernivtsi, Ukraine

Abstract

The author examined proper names (individual people's names) with different ends of primary forms in Ukrainian and in English languages, popular in the Ukrainian linguistic society in the end of XX – in the beginning of XXI centuries. The considered foreign variants of individual names of people can correspond to one and more of their own names and their official (full) and informal (diminished) forms, adapted in the Ukrainian-speaking society. The grammatical forms (endings) of the general case of the singular of such proper names in the English language can be equated to individual (one or more simultaneously) forms (endings) of the indirect terms of singular and plural, as well as to the form of the plural title in the Ukrainian language.

Keywords: the direct case, the oblique case, the nominative case, the genitive case, the dative case, the locative case, the common case, the singular, the plural, proper name, individual name, name, full proper name, diminutive proper name, unofficial proper name, official proper name, the primary form of proper name.

Процес розвитку української мови складний і багатогранний. Становлення української держави безперервно супроводжується поповненням словникового складу української мови лексикою, що номінує реалії і відтворює стиль відповідної епохи. Така лексика досліджується і систематизується науковцями. Оскільки наприкінці XX – на початку XXI століть в україномовному суспільстві з'явилась тенденція вживати максимально наближені до оригіналу індивідуальні імена людей з різними закінченнями початкових форм в українській і в англійській мовах, повна характеристика словникового складу української мови досліджуваного історичного періоду повинна містити огляд таких власних назв.

Розглянемо статистичний матеріал:

Ellie ['eli] ж Еллі (змениш. від Eleanor).

Amy ['eimi] ж Емі.

Emmie, Emmy ['emi] *ж* Еммі (змениш. від Emma).

Christine ['kris'ti:n] *ж* Крістін.

Lily ['lili] *ж* Лілі.

Lynn [lin] *ч* Лінн, *ж* Лінн.

Lucy ['lu:si] *ж* Люсі.

Marty ['ma:ti] *ч* Марті (змениш. від Martin), *ж* Марті (змениш. від Martha).

Nat [næt] *ч* Нат (змениш. від Nathaniel, Nathan).

Nellie, Nelly ['neli] *ж* Неллі.

Nonie ['nɒni] *ж* Ноні.

Ollie ['ɒli] *ч* Оллі (змениш. від Oliver).

Sawnie ['sɔ:ni] *ч* Соні (змениш. від Alexander).

Tommy ['tɒmi] *ч* Томмі (змениш. від Thomas).

Tony ['təʊni] *ч* Тоні (змениш. від Ant(h)ony).

За граматичними ознаками (закінченнями) подані вище іноземні варіанти індивідуальних імен людей можна поділити на три групи, кожен з яких можна прирівняти до власних назв, що функціонують в Україні і вжиті у формі окремих непрямих відмінків однини чи множини, а також у формі називного відмінка множини.

Закінчення першої з цих груп іноземних варіантів імен можуть бути прирівняні до закінчень імен, що функціонують в Україні і вжиті у формі родового відмінка множини: Валь, Крістін, Лінн, Нат (від Валі, Крістіни, Ліни, Нати).

Закінчення другої групи розглянутих власних іноземних назв можна прирівняти до закінчень імен людей, що функціонують в Україні і вжиті у формі давального і місцевого відмінків однини: Еллі (слово-відповідник власної назви Елла (повної форми

(Елла) і зменшеної форми імені Елеонора (Елла), Емі, Еммі, Марті, Ноні, Томмі (від Елла, Емма, Марта, Нонна, Тома).

Закінчення третьої дослідженої групи іноземних індивідуальних імен людей (з пом'якшеним приголосним звуком наступним йотованим голосним у постпозиції початкової форми) прирівнюються до закінчень адаптованих в Україні власних назв, вжитих і у формі називного відмінка множини, і у формі родового відмінка однини, і у формі давального відмінка однини, і у формі місцевого відмінка однини: Еллі (слово-відповідник власної назви Еля (зменшеної форми імені Ельвіра), Лілі, Люсі, Неллі, Оллі, Соні, Тоні (від Еля, Ліля, Люся, Неля, Оля, Соня, Тоня).

За семантикою розглянуті індивідуальні іноземні імена людей (що у початковій формі відповідають українським власним назвам, вжитим у формі окремих непрямих відмінків однини чи множини, а також у формі називного відмінка множини) можна поділити на:

- іноземні імена, що можуть бути відповідниками більш ніж одного імені в україномовному суспільстві (іноземне ім'я Еллі може відповідати адаптованим в Україні іменам: Елла / Ella (повній формі імені (Елла), зменшеній формі імені Елеонора / Eleanor (Елла) і Еля (зменшеній формі імені Ельвіра / Elvira (Еля);

- іноземні імена, що можуть бути відповідниками більш ніж однієї форми власної назви в україномовному суспільстві (повної (офіційної) і зменшеної (неофіційної) (іноземне ім'я Еллі (в україномовному суспільстві) може відповідати офіційній, повній, власній назві (Елла), зменшеній формі імені Елеонора (Елла) і зменшеній формі імені Ельвіра (Еля); іноземне ім'я Лілі (в україномовному суспільстві) може відповідати і повному імені (Ліля), і зменшеній формі власної назви Лілія (Ліля); іноземне ім'я Лінн (в україномовному суспільстві) може відповідати і повному імені (Ліна), і зменшеній формі імені Евеліна (Ліна); іноземне ім'я Оллі (в україномовному суспільстві) може відповідати і повній формі власної назви (Оля), і зменшеній формі імені Ольга (Оля);

- іноземні імена, що можуть бути відповідниками лише однієї (офіційної чи неофіційної) форми власної назви в україномовному суспільстві (іноземні імена: Валь, Еммі, Крістін, Люсі, Марті, Нат, Ноні, Соні, Томмі, Тоні в україномовному суспільстві

можуть бути відповідниками власних назв: Валя (зменшеної форми імені Валентина), Емма, Крістіна, Люся (зменшеної форми імені Людмила), Марта, Ната (зменшеної форми імені Наталія), Нонна, Соня (зменшеної форми імені Софія), Тома (зменшеної форми імені Тамара), Тоня (зменшеної форми імені Антоніна);

– іноземні імена, що відповідають лише офіційним (повним) формам власних назв в Україні (іноземні імена: Еммі, Крістін, Марті, Ноні – відповідники офіційних форм, популярних в Україні власних назв: Емма, Крістіна, Марта, Нонна);

– іноземні імена, що відповідають лише неофіційним формам власних назв в Україні (іноземні власні назви: Валь, Люсі, Нат, Соні, Томмі, Тоні – відповідники неофіційних форм популярних в Україні імен: Валя (від Валентина), Люся (від Людмила), Ната (від Наталія), Соня (від Софія), Тома (від Тамара), Тоня (від Антоніна).

І в українській, і в англійській мові є універсальні імена, які номінують і чоловіків, і жінок. Усі розглянуті статистичні власні назви в україномовному суспільстві є жіночими іменами.

Чоловічими варіантами імен у статистичному матеріалі в україномовному суспільстві можна вважати: Валь, Еммі, Марті, Нат, Оллі, Соні, Томмі, Тоні (як неофіційні форми від: Валентин, Ем(м)ануель, Мартин, Мартін, Натан, Олівер, Самсон, Том, Антон). Проте переважна більшість цих чоловічих варіантів індивідуальних імен людей (Еммі, Марті, Нат, Оллі, Соні, Томмі) мало притаманна для україномовного суспільства. Тому немає необхідності розглядати їх у якості індивідуальних імен чоловіків з різними закінченнями початкових форм в українській і в англійській мовах, популярних в україномовному суспільстві у кінці XX – на початку XXI століть. За граматичними ознаками (закінченнями однини / множини і відмінка) неофіційні форми чоловічих імен Валь і Тоні можна прирівняти до неофіційних форм жіночих імен Валь і Тоні (від Валя і Тоня).

Таким чином, ознайомившись зі статистичним матеріалом, можна стверджувати, що розглянуті іноземні варіанти індивідуальних імен людей можуть бути відповідниками як однієї, так і більшої кількості власних назв і їхніх офіційних (повних) і неофіційних (зменшених) форм, адаптованих в україномовному суспільстві.

Граматичні форми (закінчення) загального відмінка однини таких власних назв в англійській мові можуть прирівнюватися до окремих (однієї або кількох одночасно) форм (закінчень) непрямих відмінків однини і множини, а також до форми називного відмінка множини в українській мові.

Переважає більшість розглянутих популярних статистичних власних назв в україномовному суспільстві є жіночими іменами. Частка популярних в україномовному суспільстві чоловічих імен у складі статистичного матеріалу дуже мала. Ці власні назви є відповідниками неофіційних форм чоловічих імен і за граматичними ознаками (однини / множини, відмінка) вони повністю співпадають з жіночими іменами.

Поділ окремих із розглянутих власних назв за чоловічою і жіночою належністю не завжди співпадає в україномовному і в англійському суспільствах.

References

1. Balla M. I. *Novyy anglo-ukrai'ns'kyj slovnyk* [New English-Ukrainian dictionary] / M. I. Balla. – K.: Chumac'kyj Shljah, 2004. – 668 p.
2. Egorova T.D. *Praktychnyj kurs ukrai'ns'koj movy: Navch. posibnyk*. [Practical course of the Ukrainian language: Teaching. manual] – K.: Centr uchbovoi' literatury, 2007. – 160 p.
3. Zubkov M.G. *Ukrai'ns'ka mova: Universal'nyj dovidnyk. – 6-te vyd., dop* [Zubkov M.G. Ukrainian Language: Universal Directory. - 6th type., Additional] –/ M.G. Zubkov. – H.: VD «Shkola», 2009. – 512 p.
4. Mjuller V. K. *Novyy anglo-russkyj slovar'* [New English-Russian Dictionary] / V. K. Mjuller. – M.: Rus. jaz., 2002. – 880 p.
5. Popov J. F., Balla M. I. *Velykyj ukrai'ns'ko-anglijs'kyj slovnyk* [Great Ukrainian-English Dictionary] / J. F. Popov, M. I. Balla. – K.: Chumac'kyj Shljah, 2003. – 636 p.
6. Jushhuk I.P. *Ukrai'ns'ka mova: Pidruchnyk. – 4-te vyd.* [Ukrainian language: Textbook. - 4th kind.] / I.P. Jushhuk. – K.: Lybid', 2008. – 640 p.

Translation of the Title, Abstract and References to the Author's Language

Драпак О., асистент

Буковинський державний медичний університет, Чернівці, Україна

О. Драпак , ассистент

Буковинский государственный медицинский университет, Черновцы, Украина

Індивідуальні імена людей з різними закінченнями словникових форм в українській і в англійській мовах, популярні в україномовному суспільстві у кінці ХХ – на початку ХХІ століть

Индивидуальные имена людей с разными окончаниями словарных форм в украинском и в английском языках, популярные в украиноязычном обществе в конце ХХ – в начале ХХІ столетий

Автор розглянув власні назви (індивідуальні імена людей) з різними закінченнями початкових форм в українській і в англійській мовах, популярні в україномовному суспільстві у кінці ХХ – на початку ХХІ століть.

Автор рассмотрел собственные названия (индивидуальные имена людей) с разными окончаниями начальных форм в украинском и в английском языках, популярные в украиноязычном обществе в конце ХХ – в начале ХХІ столетий.

Ключові слова: *прямий відмінок, непрямий відмінок, називний відмінок, родовий відмінок, давальний відмінок, місцевий відмінок, загальний відмінок, однина, множина, власна назва, індивідуальне ім'я, ім'я, повна форма власної назви, зменшена форма власної назви, неофіційна форма власної назви, офіційна форма власної назви, початкова форма.*

Ключевые слова: *прямой падеж, косвенный падеж, именительный падеж, родительный падеж, дательный падеж, предложный падеж, общий падеж,*

единственное число, множественное число, собственное название, индивидуальное имя, имя, полная форма собственного названия, уменьшительная форма собственного названия, неофициальная форма собственного названия, официальная форма собственного названия, начальная форма.

Література

1. Балла М. І. Новий англо-український словник / М. І. Балла. – К.: Чумацький Шлях, 2004. – 668 с.
2. Єгорова Т.Д. Практичний курс української мови: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 160 с.
3. Зубков М.Г. Українська мова: Універсальний довідник. – 6-те вид., доп. / М.Г. Зубков. – Х.: ВД «Школа», 2009. – 512 с.
4. Мюллер В. К. Новый англо-русский словарь / В. К. Мюллер. – М.: Рус. яз., 2002. – 880с.
5. Попов Є. Ф., Балла М. І. Великий українсько-англійський словник / Є. Ф. Попов, М. І. Балла. – К.: Чумацький Шлях, 2003. – 636 с.
6. Ющук І.П. Українська мова: Підручник. – 4-те вид. / І.П. Ющук. – К.: Либідь, 2008. – 640 с.

The Interjection as a Component of Actively Common Lexical Composition of the Ukrainian Language of the Post-Soviet Period and as an Object of Learning of Foreigners

O. (Oksana) Drapak, assistant professor

Bukovinian State Medical University, Chernivtsi, Ukraine

Abstract

The author characterizes the Ukrainian interjections of the post-Soviet period according to their functions, meaning, origin and structure with explanation in English for foreigners. The author also gives necessary in everyday life interjections in the exercises. Since exclamation is an important component of the lexical and communicative system of the Ukrainian language, in the process of studying this part of the language foreigners should pay attention to the semantic groups of exclamations, the origin of exclamations, the structure of exclamations and the practical mastering of the acquired knowledge. The sequence of studying this or that kind of exclamation should correspond to the need for everyday use.

Keywords: the interjection, meaning of the interjection, origin of the interjection, primary (underivative) interjection, secondary (derivative) interjection, structure of the interjection, exercise.

Вигук, з огляду на його маркувальну здатність, – важлива складова лексичного складу української мови пострадянського періоду. Вміння номінувати певні явища, давати їм характеристики, передавати на письмі усне мовлення, особливо на стадії вивчення мови, – необхідна умова висловлення власної думки, запорука комунікативної спроможності мовця. Тому знайомство іноземців з вигуками з активновживаного складу сучасної української мови є важливою ланкою у процесі їхнього вивчення української мови. Актуальність вивчення популярних у вжитку українських вигуків для іноземців також полягає у необхідності засвоєння основних принципів морфології української мови і розподілу слів на частини мови, в отриманні навичок розпізнавання українських вигуків. Особа, що вивчає українську мову, повинна: а) розрізняти різні семантичні групи вигуків; б) формувати тексти з вигуками і виявляти вигуки у текстах. Іноземцям також повинно бути запропоноване знайомство з мінімальною кількістю вигуків у процесі пояснення і засвоєння матеріалу як зі складовою лексичної системи української літературної мови пострадянського періоду.

Для отримання хороших результатів від виконаної роботи, особам, що знайомляться з українською мовою пострадянського періоду, слід дати певні методичні поради для кращого оволодіння матеріалом (уважно читати текст з поясненнями, ретельно аналізувати, старанно засвоювати отриману інформацію і застосовувати отримані знання на практиці).

Advice for a foreigner:

Try to read attentively the thesis «The Interjection as a Component of Actively Common Lexical Composition of the Ukrainian Language of the Post-Soviet Period and as an Object of Learning of Foreigners».

Pay attention to the characteristics of the interjections.

Analyze, learn and memorize the given charts and rules attentively.

Educational aim:

To master the Ukrainian interjections of the post-Soviet period. Your task is to study the given material attentively.

Comments to the Ukrainian Interjections

The Interjection (вигук)

The interjection is special unchangeable part of speech that expresses emotions and desires without naming them (emotions and desires).

Since the interjections have no lexical meaning (name not objects (things), characteristics or actions) and grammatical characteristics (gender, number, tense, person etc.) and do not fulfill auxiliary functions as auxiliary parts of speech the interjections are neither full meaning parts of speech nor auxiliary parts of speech. The interjections can fulfill the role of equivalents of sentences or show emotions and desires of a person as reaction to the surrounding reality in process of accompany of such sentences.

By their meaning the interjections fall into:

- емоційні / emotional;
- спонукальні / imperative;
- етикету / of etiquette or слова етикету / words of etiquette;
- звуконаслідувальні / onomatopoeic or звуконаслідування / imitations of sounds, onomatopoeias.

Емоційні вигуки / emotional interjections (А! А-а! Ага! Ай! Ах! Боже мій! Гм! Е! Е-е-е! Еге! Ех! Жак! Іч! О! О-о! Овва! Ого! Ой! Ой лишенько! От тобі й на! Ох! Слава Богу! Ура! Ух! Фу!) convey emotions.

Спонукальні вигуки / imperative interjections (Агов! Алло! Вйо! Гей! Геть! Годі! Киць-киць! Киш! Марш! На! На-на-на! Рятуйте! Стій! Стоп! Тпру! Тсс! Тю-тю-тю! Фас! Цить! Ш-ш!) convey call, command, prohibition etc.

Слова етикету / words of etiquette (Бай! Bravo! Бувай! Будь здоров! Будь ласка! Будьмо! Будьте здорові! Вибач! Вибачте! Вітаю! Даруй! Даруйте! Добраніч! Добридень! Добрий вечір! Добрий день! Доброго здоров'я! Доброї ночі! До побачення! Дякую! Здрастуйте! Ласкаво просимо! Ласкаво прошу! На все добре! На добраніч! Перепрошую! Привіт! Пробач! Пробачте! Прошу! Прощайте! Смачного! Спасибі! Хай щастить! Щасливо!) convey greeting (salute), wish (desire), gratitude (thanks), excuse (pardon), farewell etc.

Звуконаслідувальні вигуки / onomatopoeic interjections (Апчих! Бе-е-е! Брязь! Бум! Бух! Бухи! Гав-гав! Гуп-гуп! Дзень-дзень! Дзін! Дзін-дзін! Кап-кап! Кахи! Куку! Кукуріку! Ме-е! Му-у-у! Мур-мур! Няв-няв! Плюх! Рип! Рип-рип! Сіп! Тік-так! Тра-та-та! Трах! Трах-тарарах! Трах-таррах! Трах-трах! Трісь! Тьоп! Тьох! Хлюп! Хлюп-хлюп! Хрусь! Цвірінь-цвірінь! Штрик! Шубовсть! Шу-шу!) recreate sounds of surroundings (of animate and of inanimate nature).

The interjections according to their origin fall into первинні (непохідні) / primary (underivative) and вторинні (похідні) / secondary (derivative).

Первинні (непохідні) / primary (underivative) interjections are formed out of:

1. One vowel sound: А! Е! О! У!
2. Two sounds: Ай! Ах! Гм! Ех! На! Ой! Ух!
3. Three and more sounds: Ага! Ану! Гей! Пхе! Овва!
4. Two and more same primary interjections: Ай-ай-ай! Кап-кап! Мур-мур! Няв-няв! Ой-ой-ой! Ох-ох-ох! Рип-рип! Трах-трах! Хлюп-хлюп! Шу-шу!

Вторинні (похідні) / secondary (derivative) interjections are formed out of: full meaning words and combinations of words and fall into such groups:

1. The noun origin: Горе! Господи! Дурниці! Жак! Матінко! Слава!
2. The verb origin: Бач! Бувай! Даруйте! Диви! Здрастуйте! Прошу! Рятуйте!

3. The pronoun origin: Отаке! Так!

4. Combinations of few parts of speech: Боронь Боже! Господи милосердний! Здоровенькі були! Ось воно що! От тобі й маєш! Оце так! Хай йому грець! Щоб йому!

The interjections can be of the Ukrainian language origin and of another languages origin. The interjections: Добридень! Лишенько! Матінко! Добраніч! are of the Ukrainian language origin. The interjections: Алло! Біс! Браво! Шах! are of another languages origin.

Control questions / Контрольні запитання:

- What is the interjection?
- What functions of the Ukrainian interjections are there? Name them.
- What groups according to their meaning do the interjections fall into? Name them.
- Name емоційні вигуки / emotional interjections.
- Name спонукальні вигуки / imperative interjections.
- Name вигуки етикету / interjections of etiquette (слова етикету / words of etiquette).
- Name звуконаслідувальні вигуки / onomatopoeic interjections.
- What groups according to their origin do the interjections fall into? Name them.
- Name первинні (непохідні) / primary (underivative) interjections.
- How are первинні (непохідні) / primary (underivative) interjections formed?
- Name вторинні (похідні) / secondary (derivative) interjections.
- How are вторинні (похідні) / secondary (derivative) interjections formed?
- By transition from which parts of speech (to the interjections) are derivative interjections made?
- Name derivative interjections of the noun origin.
- Name derivative interjections of the verb origin.
- Name derivative interjections of the pronoun origin.
- Name derivative interjections that are made on base of combinations of few parts of speech.
- Name the interjections of the Ukrainian language origin.
- Name the interjections of another languages origin.

Control tasks / Контрольні завдання:

Вправа 1. *Вкажіть групи поданих вигуків за значенням.*

1. А! 2. А-а! 3. Ага! 4. Ай! 5. Ах! 6. Боже мій! 7. Гм! 8. Е! 9. Е-е-е! 10. Еге! 11. Ех! 12. Жах!

Вправа 2. *Вкажіть групи поданих вигуків за значенням.*

1. Ага! 2. Іч! 3. О! 4. О-о! 5. Овва! 6. Ого! 7. Ой! 8. Ой лишенько! 9. От тобі й на! 10. Ох! 11. Слава Богу! 12. Ура!

Вправа 3. *Вкажіть групи поданих вигуків за значенням.*

1. Ух! 2. Фу! 3. Агов! 4. Алло! 5. Вйо! 6. Гей! 7. Геть! 8. Годі! 9. Киць-киць! 10. Киш! 11. Марш! 12. На!

Вправа 4. *Вкажіть групи поданих вигуків за значенням.*

1. На-на-на! 2. Рятуйте! 3. Стій! 4. Стоп! 5. Тпру! 6. Тсс! 7. Тю-тю-тю! 8. Фас! 9. Цить! 10. Ш-ш! 11. Бай! 12. Браво!

Вправа 5. *Вкажіть групи поданих вигуків за значенням.*

1. Бувай! 2. Будь здоров! 3. Будь ласка! 4. Будьмо! 5. Будьте здорові! 6. Вибач! 7. Вибачте! 8. Вітаю! 9. Даруй! 10. Даруйте! 11. Добраніч! 12. Добридень!

Вправа 6. *Вкажіть групи поданих вигуків за значенням.*

1. Добрий вечір! 2. Добрий день! 3. Доброго здоров'я! 4. Доброї ночі! 5. До побачення! 6. Дякую! 7. Здрастуйте! 8. Ласкаво просимо! 9. Ласкаво прошу! 10. На все добре! 11. На добраніч! 12. Перепрошую!

Вправа 7. *Вкажіть групи поданих вигуків за значенням.*

1. Привіт! 2. Пробач! 3. Пробачте! 4. Прошу! 5. Прощайте! 6. Смачного! 7. Спасибі! 8. Хай щастить! 9. Щасливо! 10. Апчхи! 11. Бе-е-е! 12. Брязь!

Вправа 8. *Вкажіть групи поданих вигуків за значенням.*

1. Бум! 2. Бух! 3. Бухи! 4. Гав-гав! 5. Гуп-гуп! 6. Дзень-дзень! 7. Дзінь! 8. Дзінь-дзінь! 9. Кап-кап! 10. Кахи! 11. Ку-ку! 12. Кукуріку!

Вправа 9. *Вкажіть групи поданих вигуків за значенням.*

1. Ме-е! 2. Му-у-у! 3. Мур-мур! 4. Няв-няв! 5. Плюх! 6. Рип! 7. Рип-рип! 8. Сіп! 9. Тік-так! 10. Тра-та-та! 11. Трах! 12. Трах-тарарах!

Вправа 10. *Вкажіть групи поданих вигуків за значенням.*

1. Трах-тарах! 2. Трах-трах! 3. Трісь! 4. Тьоп! 5. Тьох! 6. Хлюп! 7. Хлюп-хлюп! 8. Хрусь! 9. Цвірінь-цвірінь! 10. Штрик! 11. Шубовсть! 12. Шу-шу!

Вправа 11. *Вкажіть групи поданих вигуків за походженням.*

1. А! 2. Е! 3. О! 4. У! 5. Ай! 6. Ах! 7. Гм! 8. Ех! 9. На! 10. Ой! 11. Ух! 12. Ага! 13. Ану!

Вправа 12. *Вкажіть групи поданих вигуків за походженням.*

1. Гей! 2. Пхе! 3. Овва! 4. Ай-ай-ай! 5. Кап-кап! 6. Мур-мур! 7. Няв-няв! 8. Ой-ой-ой! 9. Ох-ох-ох! 10. Рип-рип! 11. Трах-трах! 12. Хлюп-хлюп! 13. Шу-шу!

Вправа 13. Вкажіть групи поданих вигуків за походженням.

1. Горе! 2. Господи! 3. Дурниці! 4. Жах! 5. Матінко! 6. Слава! 7. Бач! 8. Бувай! 9. Даруйте! 10. Диви! 11. Здрастуйте! 12. Прошу! 13. Рятуйте!

Вправа 14. Вкажіть групи поданих вигуків за походженням.

1. Отаке! 2. Так! 3. Боронь Боже! 4. Господи милосердний! 5. Здоровенькі були! 6. Ось воно що! 7. От тобі й маєш! 8. Оце так! 9. Хай йому грець! 10. Щоб йому!

Таким чином, оскільки вигук є важливою складовою лексичної і комунікативної системи української мови, у процесі вивчення цієї частини мови іноземцям слід звернути увагу на семантичні групи вигуків, походження вигуків, будову вигуків і на практичне засвоєння набутих знань. Послідовність вивчення того чи іншого виду вигуків повинна відповідати необхідності у повсякденному вжитку.

References

1. Zhovtobriukh M.A., Kulik B.M. *Kurs suchasnoi ukraïns'koï l iteraturnoi movi*. – Ch. I [The course of modern Ukrainian language. - Part I] / M.A. Zhovtobriukh, B.M. Kulik. – K. – 1972. 404 s.
2. Zubkov M.G. *Ukrai'ns'ka mova: Universal'nyj dovidnyk*. – 6-te vyd., dop.[Ukrainian Language: Universal Directory. - 6th type., Additional.] – H.: VD «SHKOLA». – 2009. – 512p.
3. Kaushans'ka V. L., Kovner R. L., Kozhevnikova O. N., Prokof'eva E. V., Rainers Z. M., Skvirs'ka S. E., Tsirlina F. Ia. *A Grammar of the English Language* / V. L. Kaushans'ka, R. L. Kovner, O. N. Kozhevnikova, E. V. Prokof'eva, Z. M. Rainers, S. E. Skvirs'ka, F. Ia. Tsirlina – Leningrad: Prosveshchenie. – 1973. – 320 p.
4. Kozachuk G.O. *Ukrai'ns'ka mova dlia abiturientiv: Navchal'nii posibnik – 8-me vid., dop. ta pererobl.* [Ukrainian language for enrollees: Manual - 8th ed., Ext. and re-edited.] / G.O. Kozachuk – K.: Vishcha shk. – 2007. – 303 p.
5. Nikishina T.V. *Domashnii repetitor z ukraïns'koï movi. Uves' shkil'nii kurs* / T.V. Nikishina – Kh.: Vid. grupa «Osnova». – 2010. – 320 c. [Nikishina T.V. Home tutor of the Ukrainian language. The whole-school course / T.V. Nikishina - H. : Type. Group "Osnova". 2010. 320p.]
6. *Orfografichnii slovník ukraïns'koï movi* / Uklad.: Koval'ova T.V., Kovriga L.P. – Kharkiv: Sinteks. – 2004. – 1088 s. [Spelling dictionary of the Ukrainian language / life.: Kovalev T.V., Kowryha L.P. - Kharkov: Syntex. - 2004 - 1088 p.]

7. Popov E.F., Balla M.I. *Velikii ukraïns'ko-angliis'kii slovník – Ponad 150000 slov ta slovospoluchen' – 2-e vid., vipr. ta dop.* [Large Ukrainian-English Dictionary - Over 150,000 IntellectualArchive Vol. 5, No. 2, March/April 2016 60 words and phrases - 2nd ed., Straighten. and add.] / E.F. Popov, M.I. Balla – K.: Chumats'kii Shliakh. – 2003. – 636 p.
8. Radishevs'ka M., Pogrebennik V., Mikhailiuta V., Korol'ova T., Trosh T., Gudzenko O. *Ukraïns'ka mova. Ukraïns'ka literatura* [Ukrainian language. Ukrainian literature] / M. Radishevs'ka, V. Pogrebennik, V. Mikhailiuta, T. Korol'ova, T. Trosh, O. Gudzenko. – K.: TOV «Kazka». – 2009. – 864 p.
9. Iushchuk I.P. *Ukraïns'ka mova: Pidruchnik* [Ukrainian Language Tutorial] / I.P. Iushchuk. – K.: Libid'. – 2008. – 640 p.

Translation of the Title, Abstract and References to the Author's Language

О. Драпак, асистент

Буковинський державний медичний університет, Чернівці, Україна

**Вигук як компонент активновживаного словникового складу
української мови пострадянського періоду і як предмет вивчення
іноземців**

О. Драпак, ассистент

Буковинский государственный медицинский университет, Черновцы, Украина

**Междометие как компонент активноупотребительного словарного
состава украинского языка постсоветского периода и как объект
изучения иностранцев**

Автор характеризує українські вигуки пострадянського періоду за їхніми функціями, значенням, походженням і структурою – з поясненням англійською мовою для іноземців. Автор також дає необхідні у повсякденному житті вигуки у вправах.

Ключові слова: вигук, значення вигука, походження вигука, первинний (непохідний) вигук, вторинний (похідний) вигук, будова вигука, вправа.

Автор характеризує українські междомеття постсоветського періода по их функціям, значенню, походженню и структурі – с объяснением на английском языке для иностранцев. Автор также даєт необхідніе в повседневной жизни междометтия в упражнениях.

Ключевые слова: *междометие, значение междометия, происхождение междометия, первичное (непроизводное) междометие, вторичное (производное) междометие, строение междометия, упражнение.*

Література

1. Жовтобрюх М.А., Кулик Б.М. Курс сучасної української літературної мови: Ч.1. / М.А. Жовтобрюх, Б.М. Кулик. – К.: Вища школа. – 1972. – 404 с.
2. Зубков М.Г. Українська мова: Універсальний довідник. – 6-те вид., доп. – Х.: ВД «ШКОЛА». – 2009. – 512 с.
3. Каушанська В. Л., Ковнер Р. Л., Кожевнікова О. Н., Прокоф'єва Є. В., Райнерс З. М., Сквирська С. Є., Цирліна Ф. Я. A Grammar of the English Language / В. Л. Каушанська, Р. Л. Ковнер, О. Н. Кожевнікова, Є. В. Прокоф'єва, З. М. Райнерс, С. Є. Сквирська, Ф. Я. Цирліна – Ленінград: Просвещение. – 1973. – 320 с.
4. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: Навчальний посібник – 8-ме вид., доп. та переробл. / Г.О. Козачук – К.: Вища шк. – 2007. – 303 с.
5. Нікішина Т.В. Домашній репетитор з української мови. Увесь шкільний курс / Т.В. Нікішина – Х.: Вид. група «Основа». – 2010. – 320 с.
6. Орфографічний словник української мови / Уклад.: Ковальова Т.В., Коврига Л.П. – Харків: Сінтекс. – 2004. – 1088 с.
7. Попов Є.Ф., Балла М.І. Великий українсько-англійський словник – Понад 150000 слів та словосполучень – 2-е вид., випр. та доп. / Є.Ф. Попов, М.І. Балла – К.: Чумацький Шлях. – 2003. – 636 с.
8. Радишевська М., Погребенник В., Михайлюта В., Корольова Т., Трош Т., Гудзенко О. Українська мова. Українська література / М. Радишевська, В. Погребенник, В.Михайлюта, Т. Корольова, Т. Трош, О. Гудзенко. – К.: ТОВ «Казка». – 2009. – 864 с.
9. Ющук І.П. Українська мова: Підручник / І.П. Ющук. – К.: Либідь. – 2008. – 640 с.

Social Protection: Interdisciplinary Aspect

Spivak Yaroslav

Ph.D., Associate Professor

Donbass State Pedagogical University (Slavyansk, Ukraine)

Abstract

In the article there is a review of the development of the system of social care for the elderly people, introduction of new technologies of social work. The article examines different approaches existing in national studies to the definition of social protection. The author proposes a view of social protection as a complex of specific social and economic relations as well as of objects, subjects, forms, elements and system features of social protection.

Pointed out that social protection is concerned with protecting and helping those who are poor and vulnerable, such as children, women, older people, and people living with disabilities, the displaced, the unemployed, and the sick.

Given the functions of social protection protective, preventative, promotive, transformative. Social protection is understood as all public and private initiatives that provide income or consumption transfers to the poor, protect the vulnerable against livelihood risks and enhance the social status and rights of the marginalised; with the overall objective of reducing the economic and social vulnerability of poor, vulnerable and marginalised groups.

Key words: social protection, forms, elements, system, functions of social protection.

Актуальність дослідження. У світлі сучасних пріоритетів соціально-економічного розвитку пост індустріальних спільнот, орієнтації на найповніше використання трудового потенціалу на ринку праці з одночасним зниженням нерівності завдяки гнучкій податковій політиці, раціональним соціальним трансфертам, забезпеченню гідного рівня оплати праці, соціальна політика розглядається як спосіб забезпечення відтворення людського капіталу, а не як видатковий тягар на утримання нужденних, непрацездатних або неспроможних членів суспільства.

Через що, соціальний захист в умовах сьогодення розглядається як інструмент забезпечення економічного зростання у спосіб зміцнення продуктивності людського капіталу завдяки підтримці здорової та освіченої робочої сили. До того ж, сама по собі діяльність щодо здійснення соціальної політики вимагає створення значної кількості робочих місць і забезпечує велику частку зайнятості у сфері надання соціальних послуг і попередження (подолання) негативного впливу соціальних ризиків.

У сучасному соціумі будь-яка особа може опинитися у ситуації соціального неблагополуччя внаслідок безробіття, набуття тимчасової або повної непрацездатності (хвороба, нещасний випадок, старість, догляд за дитиною тощо) [3; 7; 9; 11; 12; 13; 14].

Виклад матеріалу. В Україні немає дієвого механізму захисту від впливу потенційних соціальних ризиків (зокрема, для сімей з дітьми, непрацездатних та осіб, які за ними наглядають, людей з інвалідністю, вимушено безробітних, вимушено переселених осіб та ін.).

Зважимо на те, що забезпечення гарантій соціальної захищеності населення можливе двома способами: держава сама здійснює перерозподіл національного багатства у спосіб фінансування соціальних програм; держава надає людям можливість забезпечити себе пенсією, коштами на випадок хвороби тощо, а також право вибору тієї чи іншої соціальної послуги на ринку.

Згідно з Декларацією Міжнародної організації праці про соціальну справедливість у цілях справедливої глобалізації стрижневим елементом економічної та соціальної політики будь-якої країни є повна й продуктивна зайнятість населення.

З одного боку, це означає сприяння якомога ширшому виведенню працездатного (в т.ч. частково працездатного) населення на відкритий ринок праці. З іншого, – саме доходи від повної та продуктивної зайнятості формують страхову й фіскальну базу систем соціального захисту задля зменшення впливу соціальних ризиків і повернення особи на ринок праці. У цьому контексті держава бере на себе упровадження програм розвитку ринку праці, підвищення рівня життя населення, забезпечення мінімальної заробітної плати, здійснення заходів соціального забезпечення для тих, хто його потребує.

Враховуючи означене, констатуємо, соціальний захист стає не стільки механізмом кризового втручання, скільки стратегією профілактики негативного впливу можливих соціальних ризиків. Він, таким чином, не лише усуває наслідки соціальної нерівності, а й передбачає збалансований перерозподіл суспільних благ, стаючи способом зменшення нерівності та подолання (недопущення) маргіналізації окремих осіб, сімей і соціальних груп.

Пріоритетними сегментами означеного є: дотримання принципів самозабезпечення економічно активної частини населення, тобто створення умов для того, щоб працююча особа мала змогу заробляти стільки, скільки дозволяють її здібності та ініціатива; забезпечувати себе та свою сім'ю; сплачувати податки, у т.ч. й на соціальний захист інших; забезпечення гарантованого рівня та якості життя тих

членів суспільства, які не в змозі досягти його самостійно, завдяки заходам соціальної підтримки найуразливіших верств населення.

Варто зазначити, частина 1 ст. 46 Конституції України зазначає, що «громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом», тобто соціальний захист не обмежується забезпеченням у випадку настання ризику [5].

Державна політика щодо соціального захисту ґрунтується на таких принципах: персональна відповідальність найманих працівників, їх роботодавців, інших категорій працюючих і працездатних осіб за фінансове забезпечення прийнятного рівня соціального захисту; солідарна підтримка працюючим населенням і роботодавцями найменш захищених категорій населення та їхніх сімей; оптимальна підтримка (принцип субсидіарності), що визначає міру (межі) солідарної підтримки, фіксує її розмір і форми надання.

На жаль, поняття «соціальний захист» і «соціальне забезпечення» не мають офіційного визначення в національному законодавстві. В Україні немає також і єдиного закону, який регулював би всі аспекти соціального захисту.

Сутність терміну «соціальне забезпечення» полягає у тому, що це – спосіб перерозподілу національного доходу з метою забезпечення певних стандартів життя для кожної людини в умовах дії соціальних ризиків. *Соціальне забезпечення* – це система державних заходів щодо надання матеріальної допомоги з метою компенсації, зниження або запобігання негативного впливу соціальних ризиків на осіб, які через незалежні від них життєві обставини не мають достатніх засобів до існування.

Метою соцзабезпечення є вирівнювання соціального становища вразливих осіб відносно інших членів суспільства. Воно є формою вираження політики держави, спрямованої на матеріальне забезпечення окремих категорій громадян (за рахунок частини державного та місцевих бюджетів, фондів соціального страхування, позабюджетних фондів соціального призначення, інших обумовлених законодавством коштів) у випадку настання обставин, що визнаються державою на даному етапі розвитку соціально значущими та тягнуть за собою втрату чи зниження доходу,

малозабезпеченість, бідність.

Соцзабезпечення полягає і в безпосередньому наданні державою грошових виплат особам, які мають на них право, і в забезпеченні соціального утримання, наданні медичної допомоги, безоплатному (без еквівалентному) або на пільгових умовах обслуговуванні громадян. Воно охоплює заходи, що передбачають надання допомоги у грошовій або натуральній формах, зокрема, у таких випадках: відсутність (або нестача) доходу від трудової діяльності (через хворобу, інвалідність, народження дитини, травму на виробництві, безробіття, старість тощо); відсутність доступу до медичного обслуговування або фінансова недоступність медичних послуг; неможливість або низька спроможність сім'ї утримувати особу, перш за все дитину або непрацездатного (вимушено непрацюючого) члена сім'ї; загальна бідність та соціальна ізоляція.

Соціальний захист – це практична діяльність щодо створення сприятливого навколишнього середовища, охорони материнства та дитинства, здійснення допомоги сім'ї, охорони здоров'я громадян, професійної підготовки громадян, забезпечення зайнятості населення, охорони праці, регулювання заробітної плати та доходів населення, забезпечення громадян житлом, регулювання права власності громадян, матеріального обслуговування та забезпечення непрацездатних та інших осіб, які потребують соціальної підтримки.

Соцзахист полягає у реалізації основних напрямів соціальної політики завдяки комплексу організаційно-правових і соціально-економічних заходів, метою яких є: створення для працездатних громадян належних умов для забезпечення їхніх соціально-економічних і духовних потреб; гарантоване забезпечення рівня доходу, не нижчого за прожитковий мінімум громадянам, які потребують соціальної допомоги.

Більш вузько соціальний захист можна визначити як обов'язок суспільства, який реалізує держава, щодо утримання конкретної категорії громадян в особливих випадках та особливими засобами за рахунок суспільства завдяки мережі державних органів, органів місцевого самоврядування, громадських організацій.

Правники погоджуються зі змістовним наповненням понять «соціальний захист» і «соціальне забезпечення» [10], проте з огляду на одні й ті самі підстави, доходять протилежних висновків щодо кола явищ, охоплюваних зазначеними поняттями.

Частина дослідників вважає, що в контексті забезпечення прав і свобод (а отже, і потреб людини) ширшим є поняття «соціальне забезпечення», адже «захист» пов'язаний із тимчасовою дією щодо усунення ризику, яка має закінчитися, як тільки він мине. Забезпечення – це тривалий процес, який має сталий характер і не залежить від тимчасових життєвих ускладнень.

Так, за стандартами Ради Європи соціальне забезпечення включає, крім матеріального забезпечення (завдяки соціальному страхуванню), також інші форми соціального захисту: державну соціальну допомогу, спеціальний і особливий (додатковий) соціальний захист тощо [5].

Міжнародне бюро праці визначає важливість горизонтального (якомога повніше охоплення населення соціальними гарантіями) та вертикального (поступове забезпечення більш високих гарантій отримання доходу та охорони здоров'я з урахуванням економічного й соціального розвитку при виникненні соціальних ризиків – безробіття, хвороби, інвалідності, народження дитини, втрати годувальника, похилого віку тощо) компонентів соціального забезпечення.

Водночас у ЄС відбулася зміна підходів до визначення соціального захисту, який тривалий час визначався як сукупність заходів щодо захисту громадян від соціальних ризиків і часто ототожнювався з терміном «соціальне забезпечення», тобто з грошовими виплатами населенню.

На Європейському форумі ЄС (Брюссель, 1998) було запропоновано розглядати соціальний захист як забезпечення життєдіяльності населення у широкому сенсі, тобто охопити не тільки соціальне забезпечення, а й соціальну інтеграцію, здобуття освіти, охорону здоров'я, житлову політику, надання соціальних послуг тощо.

Саме такий зміст закладено і у ст. 46 Конституції України, згідно з якою поняття «соціальний захист» є ширшим за «соціальне забезпечення». Заходи соціального захисту, подані у ст. 46, хоча й подібні до соціального забезпечення, але передбачають, зокрема, компенсаційні виплати, відшкодування, поновлення прав та інші соціальні гарантії, які можуть визначатися нормами не тільки права соціального забезпечення, а й інших галузей права - трудового, цивільного, адміністративного, фінансового тощо.

Поняття «соціальний захист» охоплює соціальні права людини (на працю, освіту, житло, відпочинок, безпечне довкілля, охорону здоров'я, достатній життєвий

рівень, безпечні умови праці, заробітну плату, не нижчу за мінімально встановлені стандарти, тощо). Тим не менш, до законодавчого визначення понять «соціальний захист» і «соціальне забезпечення» не буде помилкою використовувати ці терміни як синоніми, розуміючи, що вони не зводяться до суто матеріального (грошового) складника.

Переорієнтація стратегії соціального захисту від забезпечення (пасивна складова захисту) до створення для цієї категорії громадян суспільства рівних можливостей, в якому вони зможуть безперешкодно реалізовувати власні життєві потреби, здібності та творчий потенціал (активна складова захисту), висувають вимогу щодо зміни як складових соціального захисту, так і його функцій. За таких умов значно зростає потреба у створенні керованої державою системи соціального захисту із застосуванням різноманітних механізмів державного управління нею.

Зазначимо, саме в означеному руслі в Україні здійснюється формування державної політики соціального захисту. Соціальний захист є предметом вивчення й елементом наукового апарату цілої низки наук і їх галузей, зокрема філософії, соціології, права, педагогіки, економічної теорії, економіки праці, соціального менеджменту, державного управління, соціальної роботи і т.д.

Проблемам соціальної захищеності і соціального захисту населення в індустріальному суспільстві присвячені роботи вітчизняних і зарубіжних авторів: М. Білінської, Н. Волгіна, Е. Гансової, Е. Гонтмахера, М. Горелова, Б. Гурне, Г. Еспінг-Андерсена, М. Кравченко, О. Морозової, М. Огай, Г. Райта, Б. Ракитського, Н. Рімашевської, В. Роїка, Р. Тітмуса, О. Холостової, Л. Якушева, С. Янової та ін.

Проте, за наявності чималої кількості напрацювань вітчизняних та зарубіжних учених з проблематики соціального захисту населення існує потреба в подальшому дослідженні цієї сфери соціальної політики. Це зумовлено недостатнім рівнем розробки теоретичних підходів до визначення сутності соціального захисту населення, його компонентів.

Обґрунтування теоретичного забезпечення соціального захисту, узагальнення теоретичних проблем державного управління, розробка системи соціального захисту населення, зокрема, молоді є вкрай актуальною проблемою сучасної соціально-педагогічної теорії і практики.

Зважимо на те, що соціальний захист населення у XXI ст. є предметом міждисциплінарних досліджень. Кожна з наук сьогодні визнає необхідність і значущість соціального захисту для суспільства, проте досліджує лише частину цього суспільного явища, проявляючи свою обмеженість, передусім у підходах до визначення даного соціально-економічного феномену.

Так, виходячи з власного наочного поля юристи можуть розглядати соціальний захист як сукупність прав людини і юридичних гарантій по реалізації цих прав, економісти - як частину суспільного сектору або соціальної політики держави відносно населення, соціологи – як необхідний соціальний інститут, соціальні працівники – як елемент своєї практичної діяльності відносно різних категорій населення і т. ін.

Часто ці точки зору перетинаються або навіть перетікають із науки в науку. Можна відзначити не тільки між-, а і внутрішньонаукові відмінності в підходах і формулюваннях, що незмінно наголошується практично всіма авторами, що намагаються у своїх роботах узагальнити існуючі підходи до визначення концепту «соціальний захист» [4; 6; 7; 11].

Необхідно відзначити також, що не всі вчені оперують у своїх дослідженнях саме категорійними уявленнями про соціальний захист, що зумовлене, на наш погляд, як переважаючим вузькопрофільним підходом у межах окремих наук, так і певною теоретичною спрощеністю, прийнятою останнім часом у наукових дослідженнях і публікаціях із соціально значущих питань. Прикладом особливо спрощеного підходу в цьому контексті може служити таке формулювання: «Соціальний захист – це система задоволення матеріальних, духовних і інших потреб людини» [1].

На наше переконання, означене пояснюється тим фактом, що велика частина загальноприйнятих на сьогодні (зокрема юридичних) норм з питань соціального захисту розроблена в межах системи ООН, і через свій ранг відповідні формулювання в більш-менш адекватному перекладі часто служать теоретичною основою тих або інших сучасних наукових досліджень з питань соціального захисту.

У зв'язку з означеним досить показовим є те, що в 1993 р. на черговій сесії Міжнародної конференції праці було заявлено, що «створення систем соціального страхування на початку XX ст., їх подальший розвиток і перетворення у всебічні системи соціального забезпечення, а потім еволюція практично універсальної системи

соціального захисту – таким є один з основних етапів соціального розвитку в двадцятому сторіччі» [4], а в 2001 р. в доповіді генерального секретаря ООН під соціальним захистом у цілому було запропоновано розуміти «комплекс стратегій і програм державного і приватного сектора, здійснюваних суспільством у зв'язку з різними непередбачуваними обставинами з метою компенсації відсутності або істотного скорочення доходів від трудової діяльності, надання допомоги сім'ям з дітьми, а також забезпечення людей медичним обслуговуванням і житлом» [7, с. 4].

Згідно з використовуваним багатьма українськими дослідниками широким визначенням Міжнародної організації праці, соціальний захист – це «захист, який суспільство забезпечує своїм членам за допомогою набору суспільних заходів від економічних і соціальних лих, які зумовлені припиненням або істотним зниженням заробітчанства в результаті хвороби, пологів, виробничих нещасних випадків, безробіття, інвалідності, старості і смерті; забезпечення медичної допомоги, забезпечення субсидій сім'ям з дітьми» [3]. Таке розуміння соціального захисту пропонує, у свою чергу, певний методичний підхід, провідний тон науковим дослідженням у соціальній сфері, що і виявляється при визначенні суті дефініції «соціальний захист» різними дослідниками.

Щодо вищезначеного можна відзначити, що економісти виділяють кілька підходів до визначення складу понятійного апарату соціального захисту: політекономічний, методичний (інституційний) і інструментальний [2, с. 81], додатково ми б виділили: функціональний, системний і нормативний. Водночас існує і ще ширше тлумачення міжнародного терміна «соціальний захист», під яке підпадають не тільки традиційні системи соціального страхування і забезпечення, а й ті галузі соціальної інфраструктури, які сьогодні можна відносити до системи відтворення населення (освіта, охорона здоров'я, суспільний транспорт, муніципальне житло, охорона навколишнього середовища)

Висновки. Отже, соціальний захист має розглядатися як категорія, що відображає сукупність відносин, які складаються в суспільстві з приводу виробництва, розподілу і перерозподілу суспільного продукту з метою забезпечення адекватної соціальної адаптації і інтеграції індивідів, не здатних самотійно справитися з негативною дією соціальних ризиків. Категорійний статус соціального захисту підкреслює об'єктивність його

існування як позачасового соціально-економічного і соціокультурного феномену та вимагає формування цілісної (загальної) теорії соціального захисту в межах суспільних наук.

Зазначимо, що для успішного виконання своїх функцій сучасний фахівець повинен володіти не тільки сумою загальних і спеціальних знань, умінь та навичок, але й комплексом певних якостей особистості, що забезпечують плідну роботу, тобто бути компетентним у своїй діяльності. Одним з найважливіших умов для досягнення професійної успішності соціального працівника є якісна соціально-правова компетентність, що, в свою чергу, передбачає спрямованість сучасного соціального працівника формувати якісну систему соціального захисту населення, в тому числі і молоді.

Тож, доцільно акцентувати основну увагу на тому, що у сучасному українському соціумі соціальний захист населення є пріоритетним вектором соціальної політики держави. Аналізуючи теорію і практику означеного конструкту, варто зазначити, що він має міждисциплінарний характер, багатовекторність у своїй практичній реалізації, ряд проблем, які потребують розв'язання, відповідно до викликів сьогодення.

References

1. Balashov A. M. *Suchasni problemy sotsialnoho zakhystu naseleennia Ukrainy* [Modern problems of social protection of the population in Ukraine.]. *Ekonomika ta derzhava*. 2013. No 1. P. 82–84.
2. Boretska N. P. *Kontseptualni osnovy sotsialnoho zakhystu naseleennia* [Conceptual foundations of social protection of the population]. *Ekonomicheskiye problemy u perspektyvi stabylyzatsii ekonomiky Ukrainy*. Donetsk: IEP NAN Ukrainy, 2013. P. 10–25.
3. Huk O. F., Chernukha N. M. *Priorytetni vektory suchasnoi osvity* [The priority vectors in modern education space]. *Topical issues of social pedagogy: Collective monograph*. – CARICOM, Barbados, 2017. – С. 30–55.
4. Kysilova T. M. *Sotsialna polityka v umovakh hlobalizatsii* [Social policy in the conditions of globalization] [Web site]. Access mode: <http://www.niss.gov.ua/table/jalilo18/011.htm>.
5. *Konstytutsiia Ukrainy* [Constitution of Ukraine]. Pryiniata na piatii sesii Verkhovnoi Rady Ukrainy 28 chervnia 1996 roku. Kyiv, 1996.
6. *Sotsialna molodizhna polityka: navch. posib.* [Social youth policy] / uklad. N.M.Koliada, O.O.Kravchenko. Uman: PP Zhovtyi, 2013. –119 p.
7. *Sotsialna robota u sferi zainiatosti naseleennia* [Social work in the field of employment]: navch. posibnyk dlia studentiv spetsialnosti «Social work» / za

red.V.V.Kharabet, A.I.Andriushchenko, V.M.Nikolaievskoho. Mariupol: Novyi svit, 2012. 568 p.

8. Pet'ko L.V. *Vyvchennja gendernyh rolej ta vzajemovidnosyn u sim'i' zi studentamy VNZ na praktychnyh zanjattjah z inozemnoi' movy* [Studying of gender roles and interaction in the family with the future social teachers in a higher education institution for the practice work in the process of foreign language learning]. *Naukovyj chasopys NPU imeni M.P.Dragomanova. Serija 11*. Vol. 14 (Part II). – K. : Vyd-vo NPU imeni M.P. Dragomanova. 2012. P. 112–123.

9. Petko L.V. *Suchasni studenty ta ikh pidhotovka do simeinykh stosunkiv* [Modern students and their preparing for family relationships]. *Nauka III tysiacholittia: poshuky, problemy, perspektyvy rozvytku*: mat. I Vseukr. nauk.-prakt. internet-konf. (20–21 kvitnia 2017 r.) : zbirnyk tez. – Berdiansk: BDPU, 2017. Part 1. P. 230–232.

10. Petko S.M. *Novyi Kryminalno-protsesualnyi kodeks Ukrainy v konteksti sotsialno-pravovoho zakhystu naselennia* [The new Criminal Procedure Code of Ukraine in the context of social and legal protection of the population] // Tr. I Mizhnar. nauk.-prakt. konferentsii «Profesiina pidhotovka studentiv – osvitalia skladova suspilnoho rozvytku», 5 hrudnia 2012 r. – In-t Sotsialnoi roboty ta upravlinnia NPU imeni M.P. Drahomanova, 5 hrudnia 2012 r., Kyiv. – Kyiv: NPU imeni M.P. Drahomanova, 2012. P. 48–49.

11. Spivak Yar. O. Vectors in the professional activity of a social worker. *Topical issues of education*: Collective monograph. – Pegasus Publishing, Lisbon, Portugal, 2018.

12. Ternopil'ska V.I. *Tolerantnist yak skladova sotsialno-komunikatyvnoi kultury osobystosti* [Tolerance as a component of personality's social and communicative culture] *Visnyk Zhytomyrskoho derzh. un-tu im. I.Franka*. 2008. No. 40. P. 92–95.

13. Chernukha N.M., Aslanov H. *Sotsialni komunikatsii v interkulturnomu prostori: vidpovid na vyklyky sohodennia* [Social communications in intercultural space: response to present challenges] *Innovative processes in education*: Collective monograph. – AMEET Sp. z o.o., Lodz, Poland, 2017. C. 230–237.

14. Spivak Yaroslav. Humanization of modern education as a mechanism personality's success. *Science and education: trends and prospects*: Collection of scientific articles. – Aspekt Publishing of Budget Printing Center, Taunton, United States of America, 2018.

Translation of the Title, Abstract and References to the Author's Language

УДК 364.012

Співак Я.О. Соціальний захист населення: міждисциплінарний аспект.

В статті досліджено соціальний захист населення, показано міждисциплінарний характер його здійснення у сучасному соціумі, йрнр різновекторність. Проаналізовано зміст, структуру, механізми соціального захисту. Виокремлено функції соціального працівника у процесі організації соціального захисту населення, відповідно до викликів сьогодення. Охарактеризовано сучасні підходи розуміння теорії і практики соціального захисту населення. Визначено соціальний захист населення як пріоритетний вектор

соціальної політики держави.

Ключові слова: соціальна політика, соціальний захист, соціум, механізми, функції.

Спивак Я.О. Социальная защита населения: междисциплинарный аспект.

В статье исследован аспект социальной защиты населения, показано междисциплинарный характер её осуществления в современном социуме, а также и разновекторность данного феномена. Проанализировано содержание, структуру, механизмы социальной защиты. Выделены функции социального работника в процессе организации социальной защиты населения в соответствии с вызовами современности. Охарактеризованы современные подходы рассмотрения теории и практики социальной защиты населения. Социальная защита населения определяется как приоритетный вектор социальной политики государства.

Ключевые слова: социальная политика, социальная защита, социум, механизмы, функции.

Література

1. Балашов А. М. Сучасні проблеми соціального захисту населення України. *Економіка та держава*. 2013. №1. С. 82–84.
2. Борецька Н. П. Концептуальні основи соціального захисту населення. *Економічні проблеми та перспективи стабілізації економіки України*. Донецьк: ІЕП НАН України, 2013. С. 10–25.
3. Гук О.Ф., Чернуха Н.М. Пріоритетні вектори сучасної освіти. *Topical issues of social pedagogy: Collective monograph*. – CARICOM, Barbados, 2017. – С. 30–55.
4. Кисільова Т. М. Соціальна політика в умовах глобалізації [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/table/jalilo18/011.htm>.
5. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Київ, 1996.
6. Соціальна молодіжна політика: навч. посіб. / уклад. Н. М. Коляда, О. О. Кравченко. Умань: ПП Жовтий, 2013. –119 с.
7. Соціальна робота у сфері зайнятості населення: навч. посібник для студентів спеціальності «Соціальна робота» / за ред.В. В. Харабет, А. І. Андрющенко, В. М. Ніколаєвського. Маріуполь: Новий світ, 2012. 568 с.
8. Петько Л. В. Вивчення гендерних ролей та взаємовідносин у сім'ї зі студентами ВНЗ на практичних заняттях з іноземної мови. *Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія ІІ. Соціальна робота*. Соціальна педагогіка: зб. наук. праць [за ред. А. Й. Капської]. Вип. 14 (частина ІІ). К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова. 2012. С. 112–123.
9. Петько Л.В. Сучасні студенти та їх підготовка до сімейних стосунків. *Наука ІІІ тисячоліття: пошуки, проблеми, перспективи розвитку*: мат. І Всеукраїнської наук.-практ. інтернет-конф. (м. Бердянськ, 20–21 квітня 2017 р.): збірник тез. – Бердянськ : БДПУ, 2017. – Ч. 1. – С. 230–232.
10. Петько С.М. Новий Кримінально-процесуальний кодекс України в контексті соціально-правового захисту населення. «Професійна підготовка студентів – освітня складова суспільного розвитку»: Тр. І Міжнар. наук.-практ. конференції, 5 грудня 2012

р. – Ін-т Соціальної роботи та управління НПУ імені М.П. Драгоманова, 5 грудня 2012 р., Київ. – Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2012. С. 48–49.

11. Співак Я. О. Вектори професійної діяльності соціального працівника. *Topical issues of education: Collective monograph*. – Pegasus Publishing, Lisbon, Portugal, 2018.

12. Тернопільська В.І. Толерантність як складова соціально-комунікативної культури особистості / В.І.Тернопільська // ВІСНИК Житомирського державного університету ім. І.Франка. – 2008. № 40. – С. 92–95.

13. Чернуха Н.М., Асланов Г. Соціальні комунікації в інтеркультурному просторі: відповідь на виклики сьогодення. *Innovative processes in education: Collective monograph*. – AMEET Sp. z o.o., Lodz, Poland, 2017. – P. 230–237.

14. Spivak Yaroslav. Humanization of modern education as a mechanism personality's success. *Science and education: trends and prospects: Collection of scientific articles*. – Aspekt Publishing of Budget Printing Center, Taunton, United States of America, 2018.

The Pedagogical Sequence for Audiobook Listening Instruction of Ukrainian Pre-service Teachers

Iryna Bilianska

*Department of English Language and Methods of Teaching
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University
2 Maxyma Kryvonosa str., 46027, Ternopil, Ukraine
iryna.bezruka@hotmail.co.uk*

Abstract

Listening competence is a significant component of foreign language teachers' professional competence. Thus, its sufficient development is one of the major concerns of higher pedagogical education in Ukraine. The article presents a methodological procedure for teaching listening skills on the basis of fiction audiobooks, encompassing current principles of listening instruction. Each key stage of the developed sequence includes in class and out-of class work. They are the following: pre-listening stage divides into preparatory and orientationally-motivational substages, while-listening stage combines formal and informal listening, post-listening stage includes interactive listening, listening instruction, training in perception and reflection of the listening session. The proposed stages involve researching relevant information, activating the apperception, anticipating the content of the audiobook, listening practice (development of "top down" skills), interactional communication, teacher guidance, development of "bottom up" skills, self-evaluation and self-analysis. Some examples of activities for each sub-stage are also given.

Keywords: audiobooks, fiction, listening, listening competence, listening instruction, listening stages, intensive listening, pre-service teachers, short stories.

Introduction

Nowadays the key issues of Ukrainian pedagogical universities which prepare foreign language teachers are the quality of professional education and training, students' achievement of the sufficient level of language proficiency and the development of their autonomous learning skills which should promote their personal and professional growth after graduation. Since listening competence is an important component of teachers' communicative, professional and intercultural competence, university training presupposes high level of its development. However, in non-authentic language environment achieving listening proficiency is perceived as a difficult task. Therefore, the issue of enhancing pre-service teachers' listening skills remains one of the major problems.

The traditional teaching of listening has been constantly evolving due to the availability of information and communication technologies. Such problems as improper technical support, low audio quality of audio texts, high cost of audio materials remained in

the past. Contemporary authentic Internet resources, mobile Internet service, tablets and smartphones solve the mentioned problems [11, c.144]. Compact and “super portable” electronic devices provide access to the Internet at any time and almost anywhere, containing a variety of applications. Such characteristics make them “permanent and irreplaceable companions of modern people” [11, c.141]. O. A. Obdalova notes that in the time of such technological progress, it is more appropriate to talk about the ubiquitous (omnipresent, u-environment) rather than the virtual environment. In order to integrate it into learning, it is necessary to develop a special methodology [11, c.141], taking into account the fact that “ubiquity” can create almost perfect conditions for continuous education.

Audiobooks as a Linguodidactic Tool

The spread of audiobooks has become one of the current trends that opened up new opportunities for improving listening skills in non-authentic language environment. The evolution of devices and sound media has led to audiobook format changes. Today audiobooks are digital audio files with recordings of fiction and non-fiction that can be played on a variety of electronic devices (smartphones, tablets, computers, MP3 players, stereo, car players etc.) and are accompanied by modern applications (Audible app, iBooks app, Kindle app etc.) which allow a person not only to control the listening process directly but also have other important functions.

Although teaching listening attracts a great deal of attention of Ukrainian methodologists during the last decades, audiobooks are still a little explored linguodidactic phenomenon in Ukraine. Fiction in audiobook format as a means of teaching listening is considered by such Ukrainian scholars as V. V. Chernysh (2001) and O. O. Sivachenko (2009). V. V. Chernysh studied the problem of the complex use of fiction for teaching reading and listening to pupils of secondary schools. O. Sivachenko developed a methodology for drama listening instruction at university foreign language departments. Didactic potential of audiobooks is studied by such foreign researches as B. Baskin, K. Beers, J. E. Brown, M. Burkey, K. Harris, T. Hipple, D. Johnson, F. Serafini, P. Varley, G. Wolfson and many others.

Aim of the Research

The object of our attention are contemporary English short stories (fiction audiobooks) which with the help of the ubiquitous environment, various applications and appropriate

teaching methods can become an effective means for a) listening competence improvement of pre-service English teachers; b) their learning autonomy development; c) self-education and self-development after graduation.

The intended subjects of our attention are fourth year students of Ukrainian pedagogical universities, that is, pre-service English teachers. According to the Typical Curriculum of English Language Teaching for Universities / Institutes which is based on recommendations of Common European Framework of Reference for Languages, students are expected to achieve level C1.2 (effective operational proficiency) by the end of the fourth year and should be able to “understand a wide range of demanding, longer texts, and recognize implicit meaning” [2, c. 24]. Our aim is to propose a methodological procedure with appropriate listening activities which could be incorporated into foreign language teaching practice at universities to facilitate the necessary level achievement (C1.2). Therefore, it is important to clarify the methodological principles we are going to use for its development.

Current Trends in the Teaching of Listening

Our research findings show that the main tendency in the teaching of listening is a balanced approach to instruction which encompasses:

- 1) intensive and extensive listening (Vandergrift & Goh, 2012; Schmidt, 2016; Harmer, 2007);
- 2) development of bottom-up and top-down skills (Cross, 2014; Brown, 2014; Schmidt, 2016; Vandergrift & Goh, 2012);
- 3) one-way and two-way listening (Rost; Vandergrift & Goh, 2012);
- 4) listening practice and listening instruction (Field, 1998; Vandergrift & Goh, 2012);
- 5) attention to the “product” (listening to learn) and to the process (learning to listen) (Field, 1998; Vandergrift & Goh, 2012).

We consider it expedient to take into account the aforementioned current trends to design audiobook listening sequence that is appropriate to the needs of Ukrainian students in order to ensure their listening competence development.

A. D. Wolvin points out that “listening behavior is one of the most complex of all human behaviors – and certainly extends far beyond the auditory processing”. Researchers developed a multidimensional profile of listening competence establishing its five dimensions:

cognitive (what listeners know); affective (listeners' attitudes); behavioral / verbal (listeners' verbal responses); behavioral / nonverbal (listeners' nonverbal responses); behavioral / interactive (listeners' relationship behaviors with speakers) [21, c. 143]. Ukrainian methodologists define listening competence as the ability to understand authentic texts of different genres and types with different levels of comprehension in one-way and two-way listening contexts [10, c. 280]. As foreign language listening competence involves both the ability to participate in oral interactive communication and the ability to understand distant audio messages, we consider that the methodological procedure for teaching listening skills by means of fiction audiobooks should combine work on the skills development of both distant (one-way) and contact (interactive) listening.

Audiobook Listening Instruction

Listening to fiction audiobooks is a distant type of listening (one-way listening). However, as we have already found out, listening to a short story should result in its projection in the recipient's mind as a consequence of comprehension, processing, interpretation and transcoding of the perceived information. Thus, listening to a short story stimulates students to share their projection and express their own attitudes towards it and opinions. Therefore, an important phase of the audiobook listening session should be paired or grouped students' interaction at post-listening stage, which actually includes interactive listening that refers to "conversational interactions between listeners and speakers" [9, c. 77].

We consider fiction in audiobook format to be not only a means of listening competence development but also a means of English teachers' self-development and self-education after graduation. Thus, preparation for autonomous listening is especially important. Efficiently organized university listening instruction (instructional listening) will contribute to the development of autonomous listening skills. Autonomous listening refers to independent and self-directed listening in which the teacher plays no role [9, c. 77].

Instructional listening is defined as "a guided learning process that is conducted under the direction of a teacher in accordance with defined learning objectives and is aimed at developing listening skills" [6, c. 16], acquisition of diverse knowledge, development of communicative abilities and willingness to communicate as well as learning and strategic competence under conditions of prearranged autonomy.

To prepare students for autonomous type of listening, it is important to combine intensive and extensive listening activities which are components of instructional listening. Extensive listening aims to develop global understanding of spoken language [9, c. 77]. It should be self-directed out-of-class listening practice. Intensive listening refers to “listening to a text closely, with the intention to decode the input for purposes of analysis” [9, c. 76]. In class intensive listening is to provide guidance how to listen effectively. Figure1 below sums up types of audiobook listening practice.

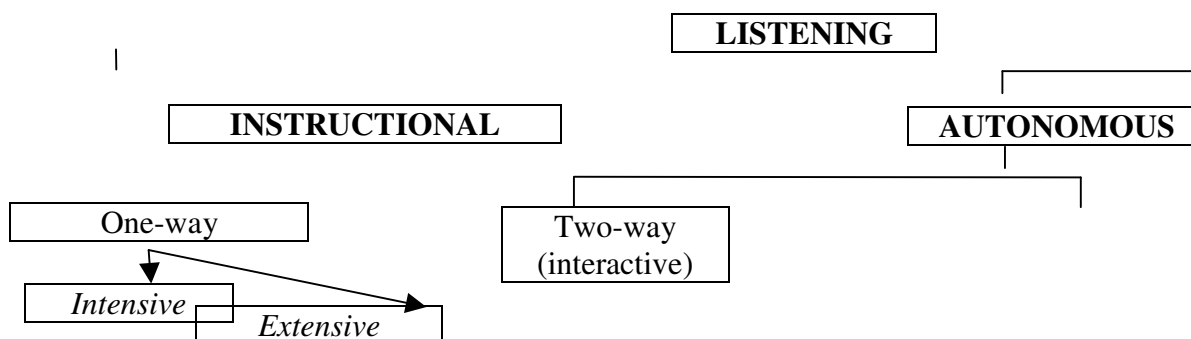

Figure1: Main types of audiobook listening practice.

To develop students’ listening competence and expand their listening experience by means of fiction in audiobook, it is important to design a pedagogical sequence with appropriate listening tasks and activities.

Audiobook Listening Sequence

The basic methodological model for teaching listening comprehension includes such key stages as pre-listening, while listening and post-listening. The peculiarity of fiction audiobooks, in particular short stories, requires to determine specific ways of working with them at each stage, clarifying the sub-stages and designing the activities that meet the goals of each sub-stage. We shall explore these in greater detail below.

Pre-listening stage. The main purpose of this stage is to make students active participants of the listening process through preparation, motivation, instructions, correct orientations, anticipation of the content. Taking into account the complexity of fiction comprehension and significant duration of short stories (15-30 minutes), we consider that the pre-listening stage should include two sub-stages: preparatory (out-of class) and orientationally-motivational (in class).

The purpose of the *preparatory sub-stage* is individual out-of class preparation for listening. Worksheets with special activities should be designed in advance and aimed at

activating students' prior knowledge or acquainting them with the necessary subject matter and vocabulary etc. The analysis of the objective complexity of each short story and prediction of potential problems will help teachers to think of appropriate tasks that can prepare students for the successful perception of fiction. Such extra-curricular work is necessary in order to save time for intensive listening practice in class.

For example, to prepare for listening to the short story «Prepositions» by L. Shriver, students can watch a documentary «Inside the Twin Towers». The film will deepen students' background knowledge about the terrorist attacks of September 11, 2001, as the plot of the story is based on the events of this day. Also, students will be able to adapt to the American accent and learn some topic vocabulary. This will partially help them to cope with phonetic and lexical difficulties of the story.

Task. *On youtube.com watch «Inside the Twin Towers», the 2006 documentary which re-creates a minute-by-minute account of what happened inside the twin towers of the World Trade Center on September 11th, 2001. Also, you can watch any other relevant videos. Note down key moments and facts as you listen. Reflect upon the events of 11 September and answer the following questions:*

What happened on 11 September, 2001? How did the film make you feel?

The purpose of the *orientationally-motivational sub-stage* is to make students interested in the theme of the short story and motivate students to listen to it. Also, it is important to help them activate their apperception and form "the horizon of listening expectations". Apperception refers to the influence of individual qualities, capabilities, knowledge and experience on the listening process and its outcome [12, c. 123]. Teacher's assistance in the analysis of the existing orientations of the selected short story will guide students towards correct expectations which should greatly facilitate the decoding of the listening text. Typical audiobook orientators which can help activate students' apperception are the following: the genre, audiobook cover, title, author, narrator, audio sample, publisher's summary, reviews, rating, quotes, rewards.

For example, to stimulate students' anticipation of the content of the short story «Notes from the House Spirits» by L. Wood, students can do the following task:

Task. *Look at the audiobook cover, keywords and the title of the short story for 30 seconds. Make predictions about the topic and the content of the short story.*

Cues	Your predictions
 <p>Key words and expressions: silence, buddleia, dust, to arrive, footsteps, noise, packing, to leave, left-behind things, an attic, dreams, to rearrange, sheets, shadows.</p>	<p>Where? (setting?) When? (time? season?) Who? (people? their relationship?) How? (tone? mood?) What is it about? Why? (goal? particular circumstances?)</p> <p>I think this short story will be about because.....</p>

Source: Adapted from L. Vanvergrift (1999:176)

While-listening stage. The purpose of this stage is intensive listening to a short story. O. Yu. Zakharova notes that “the intense nature of listening comprehension presupposes that the teaching of listening should be reduced mainly to the listening process” as “the actual listening takes place only at the stage of listening to the text” [23, c. 125]. Therefore, at this stage students should be offered tasks that do not distract them from listening, that is, various comprehension questions. The task of the teacher is to facilitate achieving a high level of comprehension by discussing right / wrong answers after each listening. The focus on the result of listening will help to evaluate students’ comprehension, identify some listening problems and lapses in understanding. As I. P. Zadorozhna points out “in the context of the preparation of future English teachers global, detailed and critical levels of understanding are relevant”, thus the level of development of fourth year students’ listening competence should be determined by the degree of their detailed and critical understanding of texts [22, c. 298]. It is clear that critical understanding can only be achieved under condition of complete and accurate comprehension of the text. Therefore, the while-listening stage should include two sub-stages: formal (in class) and informal (out-of class) listening due to the considerable duration of most stories, limited time for their processing, possible anxiety during class listening.

Formal listening should include two listening tasks: listening for gist and listening for details. It is to ensure the development and improvement of global and detailed listening

skills. Teacher intervention during listening is virtually impossible. Students themselves decide which strategies to use [21, c. 172].

The first listening – *listening for gist* – should result in global understanding of the short story, the adequacy of which could be verified by several comprehension questions. The number of questions may vary and depends on the content of the text. If the global understanding of the text is determined by three questions, then comprehension is considered complete (100%) if all of them are disclosed correctly, rather complete (67%) if two questions are answered correctly, incomplete or satisfactory (33%) if the student can give only one correct answer. Incorrect answers to all three questions indicate that the level of global understanding has not been achieved [1, c. 139]. Communicative language teaching presupposes pair and group discussion of the questions. Self-evaluation of the adequacy of global understanding and charting the results should be carried out at a reflexive sub-stage of each listening session.

Task. You will hear the short story «Even Pretty Eyes Commit Crimes» by M. J. Hyland. Listen for the answers to the following questions:

1. Why did Paul's father come to his house without any notice?
2. Why didn't Paul want to see his father?
3. What caused a change in Paul's attitude to his father?

The second listening is *listening for details*. It should result in achieving a complete understanding of the text. Multiple choice questions should be used here to check students understanding since such a task does not distract from listening, creates a visual and verbal support, helps to concentrate attention, reduces working memory overload. I. P. Zadorozhna points out that the disadvantage of using such tests is the probability of guessing the correct answer (25%) as well as the fact that they contradict the principle of communicativeness [22, c. 299]. However, these disadvantages may be compensated to a certain extent by formula scoring which reduces irregularities due to guessing [4, c. 33] and by integrating interactive forms of work (for example, discussion of responses in pairs or groups after listening).

For self-analysis and self-evaluation students may be advised to use the formula scoring procedure at a reflexive sub-stage of each session. Robert B. Frary proposed the following formula: $FS = R - W / (C-1)$, in which FS = “corrected” or formula score, R = number of items answered right, W = number of items answered wrong, C = number of

choices per item [4, c. 33]. A formula score will help students examine their listening performance, a proportion of understood details. To monitor changes in the skills development of detailed listening students can make charts in their listening diaries at a reflexive sub-stage of each listening session.

Task. *Listen to the short story «Even Pretty Eyes Commit Crimes» by M. J. Hyland again. Read through the questions before listening, then for questions 1-10, choose the answer (A, B or C) which fits best according to what you hear. Compare your answers with a partner.*

1. *A young man is coming back home from work*

- a) *in the morning*
- b) *in the evening*
- c) *at night*

2. *The young man*

- a) *likes the weather in Australia*
- b) *can't stand it*
- c) *doesn't care about it*

3. *Paul and his wife argued over*

- a) *domestic issues*
- b) *spending leisure time*
- c) *money.*

Informal listening provides opportunities to practice listening outside the class. It matches the individual needs of each listener and allows achieving critical understanding of the listening text. Critical listening will contribute to the development of “independent critical reflexive nonlinear thinking” which is necessary for work and life under modern conditions [11, c. 57]. Worksheets for this sub-stage should include activities that are aimed at in-depth analysis of the events and characters of the short story. Students should be prompted to determine the communicative intention of the author or characters, distinguish facts from judgments, evaluate characters, their social status, make inferences, interpret, identify the main problem of the text, compare with personal experience, trace intertextual correspondences, interpret figurative language etc. The importance of this sub-stage lies in thorough understanding of the short story because only comprehension of information makes

its acquisition possible, and also the use in new listening contexts. Tasks for this sub-stage can be the following:

1. *Listen to the short story again if you need. Explain how the title of the short story relates to its events. Note down your answer.*

2. *Listen to the short story again if you need to answer the following questions.*

What is author's intended meaning?

How relevant is its theme today?

What intertextual correspondences did you find out?

What judgements about the characters are implicit in their description?

3. *All short stories teach a lesson. What did you learn from this one?*

Post-listening stage. This stage involves both in class and out-of-class work. In class work includes two sub-stages: interactive and instructional. The *interactive sub-stage* involves communication on the basis of the short story. The purpose of this sub-stage is to argue a personal interpretation of the processed literary text, develop communication skills, cooperating and interacting with other students. They have an opportunity to practice such real-life skills as clarifying, showing agreement or disagreement, encouraging others to speak, paraphrasing, echoing, specifying etc. Literary discussions will deepen students' understanding of some issues raised in the short story. Also, they will be able to activate some new vocabulary in a communicative context. Prompt cards for this sub-stage should contain tasks that would allow students to respond to the short story on a personal level. They can be the following:

1. *In pairs, share your personal reactions to the story. Did you like it? Why?*

2. *Talk together about the messages the short story is intended to convey?*

3. *In pairs, talk about whether you agree or disagree with the following quotation from the short story: «....».*

4. *In pairs, discuss how far you agree or disagree with the following statement: "...".*

What are your own views on the subject?

5. *Was there a moral to the story? If so, share what you think that moral was.*

It is clear that accurate understanding of a listening text is an important goal of the listening instruction. However, as stressed by scholars, focusing only on the "product" of listening (its result) turns listening practice into testing student's listening skills. Therefore, it

is important not only to check students' comprehension, but also give them an opportunity to understand the nature of the listening process and their own role in it, that is why, it is necessary to teach students how to listen more effectively [19, c. 270-271].

The purpose of the *instructional sub-stage* is to teach students, analyzing the listening activity, discussing various aspects of the text and specific problems, performing a variety of tasks. The teacher should think about the focus of instruction for this sub-stage on the basis of students' listening performance during the while listening stage. He/she should help them identify problems and teach how to strengthen their listening next time. It may involve selective listening of some fragments to direct students' attention to specific information in the short story sociolinguistic and cultural aspects, its discourse characteristics, vocabulary and structures which vary depending on the message, context and situations etc. Metacognitive instruction at this stage should expand metacognitive knowledge and facilitate effective listening next time. Tasks for this sub-stage can be the following:

1. Make a list of major challenges and problems you faced while listening to the short story. In pairs, discuss appropriate strategies.

Major challenges and problems	Strategies

2. An important technique to develop is writing as concisely as possible. Reword sentences 1-6 which appear in the short story “...” to make them shorter by using, for example, short set phrases, -ing forms, changing active verbs into passive clauses.

3. Sentences 1-6 appear in the short story “...”. Paraphrase these sentences. Remember, it is not always necessary to paraphrase every word. You may need to use a dictionary or a thesaurus.

The out-of-class work of the post-listening stage includes two sub-stages: training and reflexive.

The *training sub-stage* of each listening session is foreseen for the improvement of “bottom-up” skills. The importance of perceptual skills in listening is closely linked to the significance of vocabulary which according to empirical studies of foreign scholars is a significant factor of listening success [19, c. 271]. The inability to recognize familiar words testifies the inability to segment them in the speech stream [5, c. 5]. Foreign scholars (Brown,

Cross, Vandergrift, Goh) draw attention to the fact that the difficulties faced by students during listening are largely due to phonological processes of connected speech (stress, reduced forms, assimilation, elision, resyllabification, cliticization), word recognition, speech segmentation. Therefore, they emphasize the need for practice that would ensure the development of students' perceptual skills [5; 18, c. 196; 19, c. 144]. L. Vandergrift notes that training in perception should be organized at the post-listening stage after the “top-down” listening practice [19, c. 272]. We recommend individual training in perceptual processing and pronunciation skills by means of audiobooks on a permanent basis. It is important to admit the context of short stories should contribute to the development of appropriate “bottom up” skills. Such practice will facilitate adaptation to different types of pronunciation and also to receptive skills development of sociolinguistic competence. At the training sub-stage, teachers should offer exercises for transcribing passages as well as shadow reading. For example:

1. Listen to the following passage from «Tea at the Midland» by D. Constantine, paying attention to word-linking, pronunciation of auxiliary verbs, pauses, intonation and stress. Mark the main stresses and intonation in the sentences. Practice reading aloud according to the tonetic marks.

2. Practise shadow-reading of the passage from the short story «Tea at the Midland» by D. Constantine.

3. Listen to a passage from the short story «In the Basement» by A. T. Ross. Make a transcript of it.

At the *reflexive sub-stage* students fill out their listening diaries and write an audiobook review. The purpose of this sub-stage is to develop the ability to analyze and self-evaluate the listening process and its result, to monitor own progress in listening. To observe changes in the development of global and detailed listening skills over time, students should be advised to make line charts in their diaries. Although line charts do not provide precise data, but give an overview or impression of the data [7, c. 286]. A general idea of the progress in fiction listening should contribute to the development of self-confidence or encourage the “search” of difficulties that have led to a decrease in understanding.

Writing an audiobook review should be an obligatory task of this stage. O. A. Obdalova notes that “today in the time of electronic communication, the ability to

express thoughts in writing by means of a foreign language is so urgently demanded” [11, c. 150]. Writing a review is an authentic task that corresponds to real communicative requirements since this is a task that native speakers of a language would do in everyday life. Their routine sequence of actions is as follows: to choose an audiobook – buy an audiobook – listen to an audiobook – write an audiobook review [16]. The ability to critically evaluate the story and its audio production in a clear way is an important skill as some websites offer free audiobooks in exchange for listeners’ reviews. A task for this stage could be as follows:

Read an extract from the introduction note on Audiobook Boom website.

FREE audiobooks in your inbox every Tuesday! No cost to sign up and listen. Audiobook Boom! is all about giving you free or sale-priced audiobooks from Audible, Downpour, and CDBaby. No strings attached, though for some the authors do ask you to leave an unbiased review and rating. If you can blog about it, even better!

You signed up on this website to request a free audiobook from the author or narrator. You have 30 days to listen to the book and leave an honest, unbiased review. Failure to leave a review may hinder you from receiving free audiobooks in the future. Write a review of the short story that you listened to, focusing on its audio production and content, stating how relevant its theme is today, and saying whether you would recommend the audiobook for other students. Please note: you MUST indicate in any review that you received a free copy in exchange for an unbiased review ("This book was given to me for free at my request and I provided this voluntary review").

Consequently, the audiobook listening session includes the preparation for listening, listening practice, listening instruction, reflection of the listening experience. Table 1 below summarizes the stages of listening instruction on the basis of fiction audiobooks.

Stages of listening session on the basis of fiction audiobooks

<i>Out-of-class work</i>	<i>In class work</i>
PRE-LISTENING STAGE	
1. Preparatory sub-stage (researching relevant information)	2. Orientationally-motivational sub-stage (apperception activation)
WHILE-LISTENING STAGE (Intensive listening)	
	3. Formal listening <i>First listening</i> <div>Instructions</div> <div>Listening for gist</div> <div>Feedback / reflection</div> <i>Second listening</i> <div>Instructions</div> <div>Listening for details</div> <div>Feedback / reflection</div>
4. Informal listening <div>Instructions</div> <div>Critical listening</div> <div>Reflection</div>	
POST-LISTENING STAGE	
	5. Interactive sub-stage <div>Instructions</div> <div>Interactive listening</div> <div>Feedback</div> 6. Instructional sub-stage (analysis of the listening process and its result, discussion of different aspects of the text, selective listening etc.)
7. Training sub-stage (transcribing, shadow reading) 8. Reflexive sub-stage (completing a listening diary, review writing)	

Conclusion

Successful listening development requires a great deal of practice which could be provided by fiction audiobooks throughout life. Skills which enable students to use audiobooks autonomously should be developed through classroom instruction (intensive and extensive listening). The implementation of the designed pedagogical sequence with appropriate tasks and activities can result in a good level of students' motivation and confidence to use fiction in audiobook format in order to expand their listening experience after graduation.

References

1. Bogdanova O. G. (1984) Teaching listening at the initial stage of the intensive course (research into functions of visual aids). PhD abstract, Moskov, 23 (in Russian).
2. Council of Europe (2001). Common European Framework of Reference for Languages: learning, teaching, assessment. Cambridge: Cambridge University Press.
3. Field J. (1998). Skills and strategies: towards a new methodology for listening. *ELT Journal*, 52/2, 110-118.
4. Frary, R. B. (1988), Formula Scoring of Multiple-Choice Tests (Correction for Guessing). *Educational Measurement: Issues and Practice*, 7: 33–38.
5. Goh, C. C., Cross, J., Miller, L., Brown, S., & Chang, A. C. S. (2014). A special issue on second and foreign language listening pedagogy and assessment. [Editorial]. *International Journal of Innovation in English Language Teaching and Research*, 3(2), 113-119.
6. Govorun S. V. (2016) Developing listening skills of pre-service orientalists which study English: PhD thesis, Sankt-Peterburg, 270 (in Russian).
7. Guffey M. E, Loewy D. *Essentials of Business Communication*. Mason, OH: South-Western / Cengage Learning, 2010. Print. (7th ed.).
8. Harmer J. (2007) *The Practice of English Language Teaching*. Pearson Education Limited, 448.
9. Maftoon P. (et al.) (2016). Some Guidelines for Developing Listening Materials [Text] / Parviz Maftoon, Hamid Reza Kargozari, Maryam Azarnoosh // *Issues in Materials Development* / Editors: Azarnoosh, M., Zeraatpishe, M., Faravani, A., Kargozari, H.R. (Eds.), Springer, 75-81.
10. Nikolajeva S. Ju. (2013). *Methods of teaching foreign languages and cultures theory and practice: a textbook for students of classical, pedagogical and linguistic universities*. S. Ju. Nikolajeva (Ed.). Kyiv: Lenvit, 590 (in Ukrainian).
11. Obdalova O. A. (2014) Foreign language education of XXI century in the context of sociocultural and educational innovations. Tomsk, 180 (in Russian).
12. Orlova O. V. Perception as a literary problem, (In Ukr.) Available at: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/1574/1/Orlova.pdf> (accessed 6.03.2018).
13. Rost M. (2002). Listening tasks and language acquisition. JALT 2002 at Shizuoka Conference Proceedings. Retrieved from <http://jalt-publications.org/archive/proceedings/2002/018.pdf>
14. Rost M. Listening as an active and thinking process <http://msturnealforum.wikispaces.com/file/view/ReadingPGibbonsListening.pdf>
15. Schmidt A. (2016) Listening journals for extensive and intensive listening practice. *English Teaching Forum*. Volume 54, №2, 3-11. – Retrieved from: https://americanenglish.state.gov/files/ae/resource_files/etf_54_2_pg02-11.pdf.

16. TeachingEnglish. Authentic task. Retrieved from: <https://www.teachingenglish.org.uk/article/authentic-task>.
17. Vandergrift L. (2004). Listening to learn or learning to listen. *Annual Review of Applied Linguistics*, 24, 3-25.
18. Vandergrift L. (2007). Recent developments in second and foreign language listening comprehension research. *Language Teaching* 56, 431–462.
19. Vandergrift L., Goh, C. M. (2012). *Teaching and learning second language listening: metacognition in action*. New York: Routledge. 315 p.
20. Vandergrift L. (1999). Facilitating second language listening comprehension: acquiring successful strategies *ELT Journal* Volume 53/3, Oxford University Press.
21. Wolvin A. D. (2009) Listening, understanding, and misunderstanding. *21st Century Communication: A Reference Handbook*. Ed. Thousand Oaks, CA: SAGE, 137-47. Retrieved from: https://edge.sagepub.com/system/files/77593_5.1ref.pdf.
22. Zadorozhna I. P. (2012). Theoretical and methodical principles of autonomous work organization of pre-service teachers on developing English-language communicative competence: Doctor's thesis, Kyiv, 770 (in Ukrainian).
23. Zakharova O. Yu. (2009) Teaching listening to authentic interviews of senior pupils at the advanced stage of learning English: PhD thesis, Jaroslavl, (in Russian).

Charity as a Result of the Educational Activity of Ukrainian Intelligentsia in the South of Ukraine: the Second Half of the XIXth – and Early XXth Centuries

Nadezhdina Iryna

Postgraduate student of Communal higher educational establishment the «Kherson academy of continuous education» of Kherson region Council

Abstract

In the article are shown main brunches of intelligentsia's charity activities of the South Ukraine in the second half of the nineteenth and early twentieth centuries in the context of a multinational educational space, where due to certain circumstances began to appear alone weak people, abandoned children, beggar children, alcoholics. Therefore, the representatives of intelligentsia embark on the decision of certain problems thus the both society and spiritual state, as there is yet class society in a probed period. In the article are shown main brunches of intelligentsia's charity activities of the South Ukraine in the second half of the nineteenth and early twentieth centuries in the context of a multinational educational space, where due to certain circumstances began to appear alone weak people, abandoned children, beggar children, alcoholics. Charity was based from early childhood: helping the family to care for elderly relatives, smaller brothers and sisters, then it was supported by the church teachings because during the sermon attention was focused that everyone would be responsible for how he used his wealth. Besides, for the working population, representatives of the intelligentsia propped the folk readings, distributed literature, gave the lectures using the «magic lamp». Charitable activities were provided to all in need, regardless of religion and nationality. The main motivations for charitable activities were religious views and religious beliefs, patriotism, service to the Motherland, the desire to get recognition from the authorities and society, to get public authority and so on. It should be noted that charity was encouraged by the state at the legislative level: gratitude, rewards, lump sum payments, medals, valuable gifts, ranks, titles, etc.

Keywords: intelligentsia, education, charity, guardianship, charitable parties, meetings, lectures, folk readings, musical and literary parties, promotions, medals, cash payments, valuable gifts.

Statement of the problem. Charity is the activity through which public and private resources are voluntarily directed to their owners to help individual socially vulnerable groups of people, to solve social problems, and to improve the conditions of public life. And it is the type of activity that is relevant nowadays, as the number of socially vulnerable groups of the population increase, and questions arise in different branches – education, employment - people who has health disabilities. Charity should be rooted into individual and personality quality, which will ensure the positive development of the society, and it can be formed, developed in the process of educational activities.

Some questions of charity were examined by the representatives of both native and foreign scientific thought. Thus, F. Stupak, Y. Guzenko, O. Donik considered the formation and functioning of the network of institutions of public and charitable purposes in Ukraine

mainly at the regional level during the period from the second half of the XIXth to early XXth centuries.

The purpose of the article is to study charity activities of Ukrainian intelligentsia in the South of Ukraine.

Analysis of the scientific researches. Our native scientists (S. Belokon, A. Vronsky, E. Dzyuba, I. Zvereva, M. Yevtukh, S. Karetnikov, N. Kalenichenko, A. Lopukhivska, G. Marahova, N. Pobirchenko, O. Seiko, O. Sukhomlynska, O. Udod, M. Shabayeva, M. Yarmachenko) highlighted the issues of the regularities of the charity evolution. However, the question of the intelligentsia role in the charity dissemination, the features of this kind of activity requires further research. Therefore, the subject of the article is the definition of the intelligentsia' role in the dissemination of charity among the population of the South of Ukraine in the second half of the nineteenth and early twentieth centuries.

The main material. Due to significant changes in the socio-economic life of the South of Ukraine in the second half of the nineteenth and early twentieth centuries were observed social activities among the representatives competent part of the population – teachers, clergy, students, employees, etc. A powerful tool of education among the population, involvement in visiting libraries, museums, sports events was the voluntary activity of the intelligentsia, which began with the creation of the land, as new territories were settled, migration of male representatives took place, and it is clear that, due to certain circumstances, single lame people, abandoned children, beggar children, and beggars began to appear. Therefore, in order to combat these phenomena, the intelligentsia joined through the folk lectures, lectures, sermons, and the spread of religious literature. The charitable assistance provided by the intelligentsia did not concern social status, the main thing - to solve a problem that would not interfere with the normal conditions of life support.

The charitable work of the intelligentsia also had a whole system of encouragement, enshrined in the Rules of Award (1859): a declaration of gratitude to His Imperial Majesty; ranks; orders; gifts on behalf of His Imperial Majesty; one-time cash payments; the rank of personal and hereditary honorary citizen; medals; enrollment in the actual civil service; the granting of the rights of civil servants to persons who were not in the civil service [6, p. 2; 17]. It should be noted that on the territory of the South of Ukraine in the second half of the nineteenth and early twentieth centuries were different types of charity: charitable societies on

the national grounds, educational charity, charity on the issues of attachment of the weak and disabled, etc. Those who provide assistance were guided by the Christian commandments or commandments of church teachers. The main motives of charitable activity were religious views and religious beliefs, a sense of patriotism, Motherland service, the desire to receive recognition from the authorities and community, get public authority, etc. Among the intelligence was still Christian morality, since wealth is provided for the realization of good deeds on the earth, but these cases belonged to: creation of schools, donations to churches, liturgies, hospitals, community houses and shelters, invalid houses, etc. In general, a rich person is morally responsible for the use of his wealth, and therefore should use part of the funds to help the needy, in need, in support of science, public education, health [3, p. 480].

Given the fact that the South of Ukraine was developing at a rather rapid pace, industrialists and entrepreneurs were interested in qualified specialists, so much assistance was provided in the field of public education, which contributed to the allocation of funds for the building of schools, colleges, libraries, places for cultural leisure. It can be argued that the features of charity were passed from generation to generation. Thus, the features of hereditary charity in the South of Ukraine are traced in the dynasties by the Kulikovsky family. It was one of the first to initiate charity. This family was promoted not only to the development of the land, the development of agriculture, trade, but it was also to improve the social life conditions, spiritual culture of the population. On the holiday days the master set for all the luxurious tables. One of the first in these regions, Nikolai Nikolayevich, fired his serfs from serfdom and set up their life, and in 1861 he was awarded with the gold medal [8].

That year M.M. Kulikovsky opened the first school in Kakhovka. At his own expense and according to his architect plans, he built a Jewish synagogue in the town. Nikolai Nikolayevich sacrificed large sums for churches, invited Kakhovka residents to a doctor, who was kept for his money. Together with his wife, he helped Oleshkovsky vocational school, the house for which the Kulikovskys built and presented themselves. They were called «Interiors of the name of Kulikovsky». Grigory Lvovich was also a guardian of the Beechter College and tried to help him with various – inventory – boards, visual aids, watches; sometimes gave money for repairs [8].

A volume contribution to the charity was made by the Pankeyev family. At first, they were merchants, but later they departed from entrepreneurial affairs and began to engage in

public-social activities. Matvei Yosypovych Pankeev built in 1884 the so-called «school», apartments for two teachers and servants, workshop for work, bought visual aids, musical instruments, etc. In 1893, he built two schools in the town – Slobodskaya and Shchelivska . The last K.M. Pankeyev not only built, but also equipped, paid for the place where they were located, He helped financially to build a school in Malia Kakhovka, donated to land establishment 300 acres of land, along with a farm for Lukyanivsky agro-schools. In 1895, Konstantin Matveyevich built a stone building in Kakhovka for the apartments for two teachers from the Kakhovka two-classes school, spending 16,000 rubles. He also funded the completion of the Oleshkov Women's College, where the teachers' apartments were located; helped the school with their periodic repairs, having spent 2,000 rubles. Nikolay Matveyevich also helped to Oleshkov Women's Gymnasium financially.

Novotroitsk hospital was built in 1888 by brothers Konstantin and Nikolai Pankeevy. In 1888 K. M. Pankeev and his second brother Peter built a hospital in Kakhovka according to the most up-to-date criteria of those time with the ambulance, sewage, electricity, pharmacy, etc. ... at their own expense and one doctor. All this cost 40,000 rubles for him [8].

Another generation of well-known patrons was also the Falz-Fein family. Gustav Ivanovich Falz-Fein built a school in Preobrazhenka and kept it. He built classes for art classes in Oleshkovsky Municipal School, spending 6,000 rubles. And then, from time to time, the Falz-Fein family donated money for its maintenance. Gustav Falz-Fein founded a charitable capital of 6,000 rubles, the percents of which was paid to the Oleshkovsky 4-class municipal school; Sofia Bogdanovna held a private Chapel School in Askania Nova, and bought a manor house with buildings for the Oleshkovsky Women's College (spending more than 6,000 rubles).

In the Kherson region, the charity was especially evident in the family Tropiny. Rich and able people, they built schools, shelters, nursing homes for the elderly. The Tropiny helped to local schools. For poor students from Zabalkovskaya school, they bought clothes and shoes. In addition to the hospital, on the Tropins' money was built a school. The Tropiny's money was invested in the construction of schools in Gola Prystan and Novaya Mayachka, in development of Kherson.

An interesting fact of philanthropy in the end 19th and early 20th centuries is the fact that the landlord, the merchant and the wealthy peasant were engaged in this noble cause. Undoubtedly, the benefactors had patriotic motives - the desire to make donations to the socio-cultural sphere of their city. The city Head, the main Head of Council, the governors presented the example of the population with their good deeds. In the second half of the nineteenth century and at the beginning of the past, the citizen P. I. Sokolov, for his own money, built the first power plant in Kherson, which illuminated Kherson homes and the streets. In 1915 he donated 15 thousand rubles for the needs of the Red Cross for the treatment of wounded soldiers. The 1914 military affairs and the representatives of the clergy were not left alone.

Thus, according to the blessings of His Eminence Nazareth, Bishop of Kherson and Odessa, the clergy of the churches in Kherson, gave 2% deductions from their maintenance to wounded and sick warriors [10]. In addition, women, members of the Ladies' circle with the spiritual rank, transferred the collected funds (St. Catherine's Cathedral – 127 rubles, Greco-Sofia – 52 rubles 82 cents, Mykolayiv children's shelter – 2 rubles, priest of the Annunciation Monastery – 65 rubles 30 kopecks Total 2649 rubles 56 kopeks), things (A. Volokhina equipped 10 beds for the wounded people, A. Turenko – shirts, pillows, pillows; S. Leontovich collected 24 pillows, 26 sheets, 56 towels, 75 handkerchiefs, 2 pockets, 2 shirts, boxes of bandages, etc.). The medical part of the clinic was provided free of charge by three doctors: the assistant medical officer of the medical inspector M. Goshkevich; later a medical inspector R. Sotnichevsky, a resident of Zemsky hospital V. Alovichko and a paid medical assistant.

Prince P. N. Trubetskoy and A. N. Nestroyev offered to give free 50 thousand vines for distribution to the peasants. The activity of philanthropists is also increasing in the cultural sphere. For example, M. M. Pankeev took part in the creation of literature and art magazine «Evening Dawns» and he contributed to his publication. After moving to Odessa in 1893 M. MPankeev organized the new journal «Southern Notes», which he financed. And in 1904 in the house of Konstantin Matveyevich (so-called «club») the intelligentsia gathered, which included the most progressively-minded representatives of the intelligentsia in Odessa. It should be noted that representatives of the intelligentsia provided support in the field of charity [1].

Through the creation of societies that provided assistance to teachers, students of local educational institutions, regardless of religion, infirm, elderly people. For example, in the financial reports of the spiritual consistory there was a special article on the expenses of various societies, in particular: the Relief Society for the death of ships, the Society of Red Cross, the Missionary Society. Usually, money was collected through the announcement of charitable events, through sermons in the churches, explaining to the people the reasons for raising funds: for issuing funds in the field of education (tuition fees), health care (free medical aid), social protection (free dining rooms, almshouses for the elderly), cultural and moral development (opening libraries for reading, issuing free books), etc. The neglect of children who had parents, but who, due to production or other circumstances, had to leave them at home, called for such forms of care in the south of Ukraine, a nursery. For school-age children, craft courses were opened, for farmer-colonial children and vocational – correction shelters [13].

In the South of Ukraine, during this period, there were foundations on the basis of caste – the Society of Mutual Assistance of Bailiffs, the Relief Society for Workers in need, the Relief Society for persons of a spiritual rank, and others. It should be noted that each of them was distinguished by a clear address of material assistance, a fixed amount of assistance, which depended on the position, material condition and age.

In the south of Ukraine (Odessa, Mykolaiv, Kherson) the functioning of museums as centers, which communicate in time and space, was initiated. The questions of interaction between museums and society were studied by M. Gnidovsky, S. Pshenichna; the significance of the museum in terms of educational and educational functions – L. Ageeva, E. Vanslova. According to E. Akulich, any museum plays an important role "in the cultural revival, unification and formation of civil society" [1]. Museums create a social system that promotes enlightenment, the formation of values and moral norms in an individual, to meet a certain range of needs. Thanks to the activity of museums, the person acquires social experience, promotes social cohesion, responsibility, social interdependence, regulates relations in society, passes and receives new knowledge, acquires cultural identity.

The first museum was the Odessa Antiquities Museum, the Kherson Antiquities Museum, Kherson Historical and Natural History Museum, which were created on the basis of natural history research circle of Kherson naturalists. The great attention was given to the

creating libraries, which also contributed to the spread of education and influence on the process of education. The first libraries existed at church parochial schools, schools of lectures. Due to the changing socio-economic situation in the region, libraries were created at high schools, lyceums, colleges. However, the community was also interested in creating public libraries in the South of Ukraine. So in December, 1897 the first Kherson public library was opened, its funds amounted to 20.962 volumes. The number of readers was 1200 people (700 men and 500 women). Reading room was attended by 2,418 people (36,349 visits). The library building hosted meetings of the Kherson Society of Doctors, established in 1870. Its members were sanitary doctors P F. Kudryavtsev, N. I. Teseyakov, and the first female doctor in Kherson, F. E. Dykanska, The society developed scientific and practical problems. At the meetings were read reports. At the same time, the society contributed to publication by authors [15, p. 10]. For comparison, in the first half of the nineteenth century there were 5 private libraries located in Odessa, and in the second half 5 libraries were in Mykolayiv and 2 in Kherson. Among the well-known libraries was The commercial library by scientists E.&E. Gellerovy at the bookstore, D. Lovko bookstore, and V. Krasinskaya library for reading, Shapiro&M. Radinger library, The Library of Russian, German and English books and magazines of contemporary A. I. Bortnevsky and others. The visitors could get the needs of the mass readers the library by A. Bortnevsky and did some copies out foreign periodicals materials [5].

The libraries organized events: literary parties, literary parties with foggy pictures (or magic lanterns), concerts, performances. Thus, since 1901, the Mykolayiv Public Library began to hold public lectures on various topics, with only 10 subjects: chemistry – 16 lectures, biology – 6, zoology – 9. The number of students ranged from 1403 to 768 people [12], eg. Literature program was included works by O.S. Pushkin, M.Y. Lermontov, F.M. Dostoevsky, A.P. Chekhov. Lectures were read by famous doctors, teachers, engineers. On January 17, 1899, a branch of the public library was opened at the Military Fortstadt, which collected 1913 volumes, 142 copies of periodicals. Books for reading were issued 8558 times a year. Some of them had kept their original leather covers. At the end of the XIX century in Kherson there were 6 libraries, 2 printing houses, «Kherson Zemstvo Collection», «Kherson provincial information», scientific-literary, political, agricultural, commercial newspaper «South» (since

1896); 7 bookstores [16, p. 55]. In 1909 the library held the first folk lecture [11, p. 35], which was conducted by Y.B. Mandelstam.

Conclusions. Thus, the educational activity of the intelligentsia in the South of Ukraine in the first half of the nineteenth and early twentieth centuries was aimed to cultivating a cultural and moral personality. There has been a significant leap in education in the region to strengthen ties with other countries – all this demanded from the population of great preparation both intellectual and civil, because of those countries with which the South of Ukraine – Greece, England, Spain, Sweden, and Holland was joined, with the values of literature material, the achievements of science and technology, new knowledge, and the values of spiritual order were exported.

References

1. Akulych E. *Muzei kak sotsyokulturnyi institut* [The museum as a sociocultural institute]: dis. ... dokt.sotsyol.nauk: Tiumen, 2004. 409 p.
2. *Blahodiinist ta blahodiinyky* [Charity and benefactors]: Access mode: http://www.hgi.org.ua/?ch=trad_blag
3. Havlyn M.L. *Rossyiskye predprynymately: dukhovnyi oblyk, metsenatstvo* [Russian Entrepreneurs: Spiritual Image, philanthropy] // *Istoriya predprynymatelstva v Rossii*. Knyha 2. Vtoraia polovyna 19 – n. 20 vv. M., 2000. P. 480.
4. *Denezhnii otchet D.u.z.upravi za 1912 h.* [Monetary report of the county government for 1912] – Aleshky: Typohrafiya L.H.Shepyro, 1913 h. 333 p.
5. *Istoriia mist i sil Ukrainy. Mykolaivska obl.* [History of cities and villages of Ukraine. Mykolaiv region]. Kyiv, 1971. 771 p.
6. Kenia Y.A. *Tradysyy kupecheskoi y predprynymatelskoi blahotvorytelnosti v 19 – n. 20 vv. na prymere Brianskoho rehiona* [Traditions of merchant and business charity in 19 – n. 20 centuries. on the example of the Bryansk region.]. *NB: Istorycheskye issledovaniya*. 2014. No 3. P. 2–47.
7. Koretska L.O. *Stanovlennia ta funktsionuvannia sotsialnykh instytutstii v umovakh osvithno-vykhovnoho prostoru Pivdnia Ukrainy (druha polovyna XIX – pochatok XX stolit)* [The establishment and functioning of social institutions in the educational and educational space of the South of Ukraine (the second half of the XIXth – the beginning of the twentieth centuries): dys. ... kand. ped..nauk. Kherson, 2014. 232 p.
8. *Kriz tovshchu stolit... kakhovska zoria* [Through the thick of centuries ... Star of Kahovka]. 2018 No 1. URI : <http://www.kahzorya.org.ua/?p=7799>
9. *Otchet kruzhka dam dukhovenstva Khersona po sboru y sodержaniyu lazareta dlia 25 ranenyykh voynov za 1915 hod* [A report of the clergy ladies club of Kherson on the collection and maintenance of a hospital for 25 wounded warriors for 1915]. – Kherson: Typohrafiya S.N. Olkhovnykova, 1916 h. P. 4–8.

10. *Otchet po estestvenno-ystorycheskomu muzeiu Tavrycheskoho Hubernskoho zemstva za 1912 h.* [Report on the natural history museum of the Taurian Provincial Zemstvo for 1912] – Symfyropol: typohrafiya Tavrycheskoho Hubernskoho zemstva, 1912. 29 p.
11. *Otchet Nikolaevskoi obshchestvennoi byblyoteki za 1909 h.* [Report of the Nikolaev Public Library for 1909] – Nikolaev, 1910. 52 p.
12. *Otchet Nikolaevskoi obshchestvennoi byblyoteki za 1911 h.* [Report of the Nikolaev Public Library for 1911]. Nikolaev, 1912. 41 p.
13. *Suspilna opika na terytoriiakh pidrosiiskoi Ukrainy* [Public welfare in the territories of the Russian Ukraine]: Access mode: studentam.net.ua/content/view/3809/114/
14. *Ulianova H.N. Systema blahotvorytel'nosti v Rossyiskoi imperii s kontsa XIX v. i do nachala pervoi myrovoi voiny* [The system of charity in the Russian Empire from the end of the XIX century. and before the outbreak of World War I]. – SPb., 2005. P. 36–48
15. *Khersonskiy adres-kalendar na 1896 hod. S istorycheskym ocherkom h. Khersona* [The Kherson address-calendar for 1896. With a historical article of the city Kherson]. Odessa, 1895. P. 10–12.
16. *Khersonskiy adres-kalendar na 1896 hod. S ystorycheskym ocherkom h. Khersona* [The Kherson address-calendar for 1896. With a historical article of the city Kherson]. Odessa, 1895. P. 55–57.
17. Pet'ko L. Priorities for the development of the Ukrainian national idea and the upbringing students of this modern era. *Intellectual Archive*. Toronto: Shiny Word.Corp. (Canada), 2017. Vol. 6. No. 5, September/October. PP. 59–78.

Translation of the Title, Abstract and References to the Author's Language

УДК 37.013. 42-058.23 (09.(477.72) «18/19»

Надеждіна Ірина. Благодійність як результат просвітницької діяльності інтелігенції Півдня України II половини XIX – початку XX століть.

У статті розглядається напрями доброчинної діяльності інтелігенції Півдня України II половини XIX – початку XX століть в умовах багатонаціонального освітнього простору, де в силу певних обставин почали з'являтися самотні німці люди, кинуті діти, діти-жебрак, пияки. Тому за вирішення певних проблем беруться представники інтелігенції, причому як світського, так і духовного стану, оскільки в досліджуваній період спостерігається ще станове суспільство. Доброчинність закладалася ще з дитячих років: допомога родині у догляді батьків похилого віку, менших братів і сестер, потім це підтримувалося віросповіданням, оскільки зазначалося, що кожен буде відповідати за те, як він використав своє багатство. Крім того, для працюючого населення представники інтелігенції проводили народні читання, поширювали літературу, проводили лекції з використанням «чарівного ліхтаря». Доброчинна діяльність надавалася всім нужденним, незалежно від віросповідання та національної приналежності. Основними мотивами доброчинної діяльності були релігійні погляди і релігійні вірування, почуття патріотизму, служіння Вітчизні, бажання отримати визнання з боку влади і спільноти, отримати суспільний авторитет

тощо. Крім того, доброчинність заохочувалася державою на законодавчому рівні: подяки, нагороди, одноразові грошові виплати, медалі, цінні подарунки, чини, звання та ін.

Надеждина Ирина. Баготворительность как результат просветительской деятельность интеллигенции Юга Украины второй половины XIX - начала XX веков.

В статье рассматривается благотворительная деятельность интеллигенции Юга Украины второй половины XIX - начала XX веков в условиях многонационального образовательного пространства, где в силу определенных обстоятельств стали появляться одинокие немощные люди, брошенные дети, дети-попрошайки, пьяницы. Поэтому за решение определенных проблем берутся представители интеллигенции, причем как светского, так и духовного сословия, поскольку в исследуемый период наблюдается еще сословное общество. Благотворительность закладывалась еще с детских лет: помощь семье в уходе за пожилыми родственниками, меньшими братьями и сестрами, потом это поддерживалось учениями церкви, поскольку во время проповеди акцентировалось внимание, что каждый будет отвечать за то, как он использовал свое богатство. Кроме того, для работающего населения представители интеллигенции проводили народные чтения, распространяли литературу, проводили лекции с использованием «волшебного фонаря». Благотворительная деятельность предоставлялась всем нуждающимся, независимо от вероисповедания и национальной принадлежности. Основными мотивами благотворительной деятельности были религиозные взгляды и религиозные верования, чувства патриотизма, служения Отечеству, желание получить признание со стороны власти и общества, получить общественный авторитет и тому подобное. Благотворительность поощрялась государством на законодательном уровне: благодарности, награды, единовременные денежные выплаты, медали, ценные подарки, чины, звания и т.д.

Ключевые слова: интеллигенция, дети, образование, благотворительность, опекунов, благотворительные вечера, собрания, лекции, народные чтения, вечера музыкальные и литературные, поощрения, медали, денежные выплаты, ценные подарки.

Література

1. Акулич Е. Музей как социокультурный институт: дис. ... докт.социол.наук. Тюмень, 2004. 409 с.
2. Благодійність та благодійники: Електронний режим доступу – http://www.hgi.org.ua/?ch=trad_blag
3. Гавлин М.Л. Российские предприниматели: духовный облик, меценатство // История предпринимательства в России. Книга 2. Вторая половина 19 – н. 20 вв. Москва, 2000. С. 480.
4. Денежный отчет уездной управы за 1912 г. Алешки: Типография Л.Г. Шепиро, 1913 г. 333 с.
5. Історія міст і сіл України. Миколаївська обл. К.іів 1971. 771 с.
6. Кеня И.А. Традиции купеческой и предпринимательской благотворительности в 19 – н. 20 вв. на примере Брянского региона. *НВ: Исторические исследования*. 2014. № 3. С. 2–47.

7. Корецька Л.О. Становлення та функціонування соціальних інституцій в умовах освітньо-виховного простору Півдня України (друга половина XIX – початок XX століть): дис. ... канд. пед. наук. Херсон, 2014. 232 с.
8. Крізь товщу століть... *Каховська зоря*. 2018. № 1. Режим доступу: <http://www.kahzorya.org.ua/?p=7799>
9. Отчет кружка дам духовенства г. Херсона по сбору и содержанию лазарета для 25 раненых воинов за 1915 год. Херсон: Типография С. Н. Ольховникова, 1916 г. С. 4–8.
10. Отчет по естественно-историческому музею Таврического Губернского земства за 1912 г. Симфинополь: типография Таврического Губернского земства, 1912. 29 с.
11. Отчет Николаевской общественной библиотеки за 1909 г. Николаев, 1910. 52с.
12. Отчет Николаевской общественной библиотеки за 1911 г. Николаев, 1912. 41с.
13. Суспільна опіка на територіях підросійської України. Режим доступу: studentam.net.ua/content/view/3809/114/
14. Ульянова Г.Н. Система благотворительности в Российской империи с конца XIX в. и до начала первой мировой войны. СПб., 2005. С. 36–48.
15. Херсонский адрес-календарь на 1896 год. С историческим очерком г. Херсона. Одесса, 1895. С. 10–12.
16. Херсонский адрес-календарь на 1896 год. С историческим очерком г. Херсона. Одесса, 1895. С. 55-57.
17. Pet'ko L. Priorities for the development of the Ukrainian national idea and the upbringing students of this modern era. *Intellectual Archive*. – Toronto : Shiny Word.Corp. (Canada), 2017. – Vol. 6. – No. 5, September/October. – PP. 59–78.

Pedagogical Conditions for Forming Social Activity in Primary School Children

Lytvynenko Oxana

*Applicant at the Department of Theory and History of Pedagogy
Borys Grinchenko Kyiv University (Ukraine, Kyiv)*

Abstract

The concept "social activity" and "pedagogical conditions" are analyzed. Described approaches by native scientists to understanding definitions the concepts "condition" and "pedagogical condition" and their etymology for forming social activity in primary school children are given.

Defined levels of pedagogical conditions: 1) the personal characteristics; 2) the conditions of this process realization (training, education).

Pedagogical conditions are characterized as a set of objective possibilities of content, forms, methods, which give positive results in social activity upbringing of primary school children: 1) maintenance and organization of primary school children's activities; 2) interaction and communication in a group; 3) pedagogical interaction between teachers and pupils; adaptation of primary school children to new education environment; 4) interaction of educational institution with surrounding environment.

Key words: social activity, pedagogical conditions, primary school children.

Актуальність дослідження. Сучасна українська освіта все більше звертається до проблеми виховання молодшого школяра. Оновлення сучасних підходів пов'язано з відродженням нації, нових орієнтацій на європейські цінності. У молодшій школі одним з актуальних завдань є створення такої системи виховання, результатом якої був високий рівень розвитку соціальної активності, що сприяє досягненню благ як для себе так і для інших, розвинути особистість здатну до саморозвитку та самоосвіти, молодшого школяра який вміє застосовувати набуті знання. У Концепції Нової української школи з акцентовано на необхідності досвіду формування партнерської взаємодії молодшого школяра з іншими людьми, набуття ними соціальних навичок, що дають підґрунтя для подальшого навчання у школі та життя у демократичному світі.

Виклад основного матеріалу. На сьогодні початкова школа є найважливішим фактором формування нових необхідних життєвих компетенцій. У зв'язку з цим, соціальна активність є однією з ключових компетенцій визначених «Рекомендаціями Європейського Парламенту та Ради Європи щодо формування ключових компетентностей освіти впродовж життя».

Виховання соціально активної дитини здійснюється в організованому навчально-виховному процесі школи, ліцею, гімназії тощо. Педагогічні умови та принципи реалізації запорука успішного здійснення виховного процесу.

Через що, виникає потреба у розробці відповідних педагогічних умов виховання соціальної активності особистості школяра [4; 5; 6; 7; 11; 12; 13; 14].

Проблема виховання соціальної активності (СА) педагогічних умов у закладах середньої освіти знайшла своє відображення у наукових працях А. Алексюк, В. Безпалько, І. Беха, В. Бондар, Р. Гуревич, Л. Петько, В. Тернопільської [14; 15; 16], І. Якіманської.

Соціальну активність молодшого школяра ми розуміємо як внутрішній регулятор діяльності людини в соціумі. Виховання соціальної активності молодшого школяра де термінується педагогічними умовами.

Поняття «умова», за визначенням Великого тлумачного словника сучасної української мови, трактується як необхідна обставина, що уможливорює здійснення, створення, утворення, чого-небудь, або сприяє чомусь [1, с. 1506].

Умова – це те, від чого залежить дещо інше (обумовлює); істотний компонент комплексу об'єктів (речей, їх станів, взаємодії), з наявності якого з необхідністю випливає існування даного явища. Саме педагогічні умови – це одна зі сторін закономірності певного (виховного, навчального) процесу [2, с. 126–174].

Вітчизняні вчені сучасності виділяють кілька рівнів педагогічних умов: по-перше – це особистісні характеристики, які детермінують успішність протікання навчально-виховного процесу. Другий рівень педагогічних умов безпосередні обставини реалізації процесу (навчання, виховання), зокрема, класичні педагогічні умови. До таких належать: 1) зміст та організація діяльності молодших школярів; 2) міжособистісні відносин, спілкування в групі; 3) відносин педагогів зі школярами; адаптація молодших школярів до нового освітнього середовища; 4) взаємодія навчального закладу з навколишнім середовищем та ін. [10, с. 90–92].

Вітчизняна вчена М.Малькова визначає педагогічні умови, як «сукупність зовнішніх та внутрішніх обставин (об'єктивних заходів) освітнього процесу» які забезпечують найбільш ефективне досягнення дидактичної мети [3, с. 98].

В.Тернопільська, виділяє наступні педагогічні умови виховання соціально-комунікативної культури учнів загальноосвітньої школи в позаурочній виховній діяльності визначила: застосування у виховній діяльності ефективних форм, методів виховання соціально-комунікативної культури; розвиток емоційно-ціннісного ставлення до соціально-комунікативної культури як особистісної цінності; систематичне діагностування та корекція рівнів вихованості соціально-комунікативної

культури; організацію пізнавальної, комунікативної, суспільно й особистісно значущої діяльності дітей у школі; формування позитивних моделей взаємодії «педагог-вихованець-дитячий колектив-батьки»; науково-методичне забезпечення виховного процесу; створення дитячого самоврядування для самоствердження кожного вихованця та підвищення соціального статусу у середовищі однолітків (задоволення потреби у захищеності, повазі, підтримці, визнанні) [13].

Отже, під педагогічними умовами розуміємо сукупність об'єктивних можливостей змісту організаційних форм і методів, прийомів, можливостей здійснення, що забезпечують ефективне виховання соціальної активності молодших школярів.

Учні початкової школи є особливою соціальною групою, оскільки значною мірою ще не визначають, не усвідомлюють свою соціальну роль, що актуалізує створення відповідних педагогічних умов вихованню у них соціальної активності. Аналіз наукової, методичної літератури, опитування вчителів, вихователів дозволяє виділити наступні педагогічні умови: 1) забезпечення спрямованості позаурочної діяльності закладів середньої освіти на формування СА, конструктивної взаємодії молодших школярів; 2) педагогічна підтримка молодших школярів у вияві ними соціальної активності на основі партнерської взаємодії; 3) підготовка педагогів до формування соціальної активності молодших школярів.

Виховання соціальної активності завдяки сюжетно-рольовій грі має сприяти предметно-ігрове середовище, яке комфортне віку дитини та допомагає змодельовати соціальні взаємовідносини, та навчитися орієнтуватися в них.

Дотримання та підпорядкування правилам гри стимулює формування довільної регуляції поведінки. Формувати творчий підхід допомагає гра «Уяви себе...» Після прочитаного твору діти розподіляються на групи у яких кожна з груп отримує завдання. «Уяви, що ти зоозахисник. Переконай мисливців не вбивати тварин та птахів». «Уяви себе журналістом літературного журналу. Візьми інтерв'ю у автора книги. Підготуй запитання: «Завтрашній характер – у сьогоднішньому вчинкові», «Чарівні слова відкривають серця», розгляд в групах життєвих ситуацій «Як би я вчинив...».

Рольова гра «Вчимося спілкуватися!», «Планета справжніх друзів» має на меті навчити дітей товаришувати, знаходити нових друзів, знаходити вихід з конфліктних ситуацій, бути добрим і вихованим по відношенню до оточуючих.

Розподілившись на групи дітям пропонувалось пограти в «Парад планет»: придумати назву до придуманої «свої» планети, її населення, правила взаємовідносин, події, вирішення конфліктних ситуацій. Під час проведення бесід також учням можна запропонувати розігрування ситуацій по темі. Наприклад, під час бесіди «Дружба починається з посмішки» пропонувалось пограти в рольову гру «Познайомся з тим хто поруч». Діти мали знайти необхідні слова, дії, щоб ближче познайомитися з дитиною поруч, або з тим хто подобається.

Необхідною умовою рольової гри є підведення підсумків, рефлексія. Гра «Магазин» навчила дітей виходити з конфліктної ситуації. Одна дитина була продавцем, інша – виконувала роль невдоволеного покупця. Продавець мав вдовольнити покупця доброзичливістю, культурою спілкування та посмішкою. Після гри велося обговорення поведінки та запропоновувалися альтернативні варіанти. «День народження» рольова гра, у результаті якої діти здобудуть досвід поводження у ролі іменинника, або гостя. Іменинник має розпочати цікаву розмову, або гру для всіх. Гості мають поводити себе по відношенню до іменинника так, щоб задовольнити його. При обговоренні теми « Як вийти з конфліктної ситуації» грали в гру «Чарівна квітка». По черзі діти були чарівниками, підходячи до дитини зі словами: «Чарівною квіткою перетворюю тебе в ... , тому що...». Підводячи підсумки вчителю зрозуміло про симпатії та антипатії у класі, групі.

Підводячи підсумки, діти обговорюють та розуміють мораль з вигаданої ситуації, емоційний та стратегічний досвід, яким можна користуватися у життєвих ситуаціях. Рефлексія гри допомагає вчителю виявити та у подальшому опрацьовувати, розвивати та виховувати ті якості, які будуть сприяти позитивним взаєминам молодших школярів.

Одним з джерел отримання знань про СА у молодших школярів є *казка*. Народні українські казки; зарубіжні народні, літературні чи авторські казки; українські авторські або літературні; віршовані казки та мультфільми формують позитивне ставлення до оточуючих, дають знання про соціальні норми та відповідають потребам та внутрішньому світу дитини.

Дитина засвоює суспільні норми, правила взаємодії, формує певні стереотипи та комунікативні навички розуміючи особливості їх дотримання у доброзичливому, позитивному, співчутливому відношенні до оточуючих. Вивчаючи українську народну казку «Рукавичка» діти вчать не губити власні речі, поступатися місцем іншим,

знаходити альтернативний вихід з будь-якої ситуації не ображаючи один-одного опинившись в певних умовах.

Обговорюючи казку дитина вчиться дивитися на ситуацію з позиції іншого. Стати на місце іншого, подивитись на ситуацію очима іншої людини, що дає змогу накопичувати власний досвід.

Висновки. Таким чином, до ефективних педагогічних умов відносимо: забезпечення спрямованості позаурочної діяльності закладів середньої освіти на формування соціальної активності, конструктивної взаємодії молодших школярів; педагогічна підтримка молодших школярів у вияві ними соціальної активності на основі партнерської взаємодії; підготовка педагогів до формування соціальної активності молодших школярів.

References

1. *Velykyi tlumachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy* [Great dictionary of modern Ukrainian language] / uklad. i holov. red. V. T. Busel. K. ; Irpin : VTF "Perun", 2009. 1736p.
2. Lozova V. I., Trotsko H. V. *Teoretychni osnovy vykhovannia i navchannia* [Theoretical foundations of education and training]: navchalnyi posibnyk. – Kharkiv, 2002. P. 126 – 174.
3. Malkova M. O. *Formuvannia profesiinoi hotovnosti maibutnikh sotsialnykh pedahohiv do vzaïemodii z deviantnymy pidlitkami* [Formation of the professional readiness of future social teachers to interaction with deviant adolescents]: dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.01. Luhansk, 2006. 252 p.
4. Petko L.V. *Hurtok «Mandrivnyky» ta formuvannia sotsialnoi aktyvnosti molodshykh shkoliariv* [The circle "Travellers" and forming social activities in primary school children]. Pedahohichniy almanakh: zb. nauk. pr. Kherson: KVNZ «Khersonska akademiia neperervnoi osvity», 2018. Issue 37.
5. Petko L.V. *Do problemy vykhovannia natsionalnoi svidomosti shkoliariv* [To the problem of upbringing the national consciousness in schoolchildren]. Teoretychni pytannia kultury, osvity ta vykhovannia: zb. naukovykh prats. Vyp. 31. K.: Vyd. KNLU, 2006. P. 124–128.
6. Pet'ko L.V. *Pedahohichni ta vykhovni idei V.O.Sukhomlynskoho u formuvanni profesiino orïentovanoho inshomovnoho navchalnoho seredovyshcha v umovakh universytetu* [Pedagogical and educational ideas of V.O.Sukhomlinsky in the Formation of a Professionally Oriented Foreign Language Teaching Environment in University Conditions]. *Naukovi zapysky*. Serija "Psyhologo-pedagogichni nauky". Nizhyn: NDU im. M. Gogolja, 2015. No 3. P. 181–187.
7. Pe'tko L.V. *Sotsialno-komunikatyvna aktyvnist pidlitkiv: teoriia i praktyka* [Social-Communicative Activity of Teenagers: Theory and Practice] : [monohrafiia]. K. : VMURoL «Ukraine», 2010. 268 p.

8. Pet'ko L.V. *Stymuliuvannia tvorchykh zdibnostei pidlitkiv zasobamy vtilennia obrazu kazkovoho personazhu* [Stimulating of teens' creativity abilities in view of embodiment the image fairy-tale character's]. *Lialka yak znak, obraz, funktsiia*: mater. konf. «Druhi Marka Hrushevskoho chytannia» / za red. O.S.Naidena. Kyiv: VD «Stylos», 2010. P. 200–204.

9. Pet'ko L.V. *Tury`zm – sprava zaxoplyuyucha* [Tourism is a fascinating matter]. *Rad. shkola*. 1990. No 11. P. 25–29.

10. Tverezovska N., Filippova N. *Sutnist ta zmist poniattia "pedagogichni umovy"* [The essence and content of the concept "pedagogical conditions"]. *Nova ped. dumka*. – 2009. No. 3. P. 90–92.

11. Ternopilska V.I. *Vidpovidalnist osobystosti: humanitarnyi aspekt* [Personality Responsibility: Humanitarian Aspect] *VISNYK Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka*, 2004. No 14. P. 47–50.

12. Ternopilska V.Y., Fedorova M.A. *Nravstvennye tsennosti mladshykh shkolnykov: tekhnolohyy vospytanyia* [The moral values of junior schoolchildren: technology of upbringing]: posobyе. Verlag: LAPLAMBERT Academic Publishing, 2015. – 182 p.

13. Ternopilska V. I. *Sotsialno-komunikatyvna kultura ta yii vykhovannia u molodshykh shkoliariv* [Social-communicative culture and its education in junior pupils]: navch.-metod. posibnyk. Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU im. I. Franka, 2009. 124 p.

14. Ternopilska V.I. *Sotsialno-komunikatyvna kultura shkoliara: shliakhy skhodzhennia* [Socio-communicative schoolchild's culture: ways of ascension]. Monohrafiia. Vyd.-vo PP «Ruta», 2008. 300 p.

15. Ternopilska V.I. *Teoretychni zasady realizatsii tsinnisnoho pidkhodu u vykhovanni osobystosti* [Theoretical principles of the implementation of the value approach in the education of personality]. *Novi tekhnolohii navchannia*: nauk.-metod. zb. 2016. Issue. 88. Ch. 2. P. 118–121.

16. Ternopilska V.I. The role of self-government in development of leadership qualities among students // Problems of development modern science: theory and practice: Collection of scientific articles. – EDEX, Madrid, España, 2016. – P. 327–330.

Translation of the Title, Abstract and References to the Author's Language

УДК 37.034

Литвиненко Оксана. Педагогічні умови формування соціальної активності молодших школярів.

У статті розглянуто поняття «соціальна активність молодшого школяра», «педагогічні умови». Проаналізовано підходи науковців щодо визначення етимології тлумачення понять «умова» та « педагогічна умова». Обґрунтовано педагогічні умови формування соціальної активності молодших школярів. Ефективними педагогічними умовами визначено: забезпечення спрямованості позаурочної діяльності закладів середньої освіти на формування соціальної активності, конструктивної взаємодії молодших школярів; педагогічна підтримка молодших школярів у вияві ними соціальної активності на основі партнерської взаємодії; підготовка педагогів до формування соціальної активності молодших школярів.

Ключові слова: соціальна активність, педагогічні умови, молодші школярі.

Литвиненко Оксана. Педагогические условия формирования социальной активности младших школьников.

В статье рассмотрено понятие «социальная активность младшего школьника», «педагогические условия». Проанализированы подходы ученых к этимологии понятий «условие» и «педагогическое условие». Обоснованы педагогические условия формирования социальной активности младших школьников. Эффективными педагогическими условиями определены: обеспечение направленности внеурочной деятельности школы на формирование социальной активности, конструктивного взаимодействия младших школьников; педагогическая поддержка младших школьников в проявлении ими социальной активности на основе партнерского взаимодействия; подготовка педагогов к формированию социальной активности младших школьников.

Ключевые слова: социальная активность, педагогические условия, младшие школьники.

Література

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ: Ірпінь : ВТФ «Перун», 2009. 1736 с.
2. Лозова В. І., Троцько Г. В. Теоретичні основи виховання і навчання: навч. посібник. Харків, 2002. С. 126–174.
3. Малькова М. О. Формування професійної готовності майбутніх соціальних педагогів до взаємодії з девіантними підлітками: дис. ...канд. пед. наук: 13.00.01. – Луганськ, 2006. 252 с.
4. Петько Л.В. Гурток «Мандрівники» та формування соціальної активності молодших школярів. *Педагогічний альманах*: зб. наук. пр. ; редкол. В.В.Кузьменко та ін. – Херсон : КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2018. Вип. 37.
5. Петько Л.В. До проблеми виховання національної свідомості школярів. *Теоретичні питання культури, освіти та виховання*: зб. наукових праць. Вип. 31. К.: Вид. КНЛУ, 2006. С. 124–128.
6. Петько Л.В. Педагогічні та виховні ідеї В.О.Сухомлинського у формуванні професійно орієнтованого іншомовного навчального середовища в умовах університету. *Наукові записки*. Серія "Психолого-пед. науки" (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя) / за заг. ред. проф. Є.І.Коваленко. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2015. № 3. С. 181-187.
7. Петько Л.В. Соціально-комунікативна активність підлітків: теорія і практика: монографія. Київ: ВМУРОЛ «Україна». 2010. 268 с.; бібліогр. : С. 249–267.
8. Петько Л. В. Стимулювання творчих здібностей підлітків засобами втілення образу казкового персонажу. *Лялька як знак, образ, функція*: матер. всеукр. наук.-практ. конф. «Другі Марка Грушевського читання» ; за ред. О. С. Найдена. Київ: ВД «Стилос», 2010. С. 200–204.
9. Петько Л. В. Туризм – справа захоплююча. *Рад. школа*. 1990. № 11. С.25–29
10. Тверезовська Н., Філіппова Л. Сутність та зміст поняття «педагогічні умови». *Нова пед. думка*. 2009. № 3. С. 90–92.
11. Тернопільська. В.І. Відповідальність особистості: гуманітарний аспект. *ВІСНИК Житомирського державного університету імені Івана Франка*, 2004. № 14. С. 47–50.

12. Тернопільська В.И., Федорова М.А. Нравственные ценности младших школьников: технологии воспитания: пособие. Verlag : LAPLAMBERTAcademicPublishing, 2015. – 182 с.
13. Тернопільська В.І. Соціально-комунікативна культура та її виховання у молодших школярів: навч.-метод. посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. 124 с.
14. Тернопільська В.І. Соціально-комунікативна культура школяра: шляхи сходження. Монографія. Вид.-во ПП «Рута», 2008. 300 с.
15. Тернопільська В.І. Теоретичні засади реалізації ціннісного підходу у вихованні особистості. *Нові технології навчання*: наук.-метод. зб. 2016. Вип. 88. Ч. 2. С. 118–121.
16. Ternopil'ska V.I. The role of self-government in development of leadership qualities among students // Problems of development modern science: theory and practice: Collection of scientific articles. – EDEX, Madrid, España, 2016. – P. 327–330.

Professional Development of English Teachers for Specific Purposes in the United Kingdom

Nataliya Skiba

Ivan Franko National University of Lviv, Ukraine

Abstract

The article is devoted to the problem of professional development of teachers of English for Specific Purposes (ESP) in the United Kingdom. Education graduate programs at the certificate, masters or doctoral levels are considered to be the initial stage in the professional development of ESP teachers. Professional development is seen as a process intended to help ESP teachers improve their professional knowledge, competence, skills, and effectiveness through formal or non-formal learning. The basic ways of improving the professionally oriented competence of ESP teachers are determined. They include active learning; attending lectures, workshops, courses; participation in scientific and methodological events and conferences; participation in professional exchange programs; publications in professional journals; membership in professional organizations and associations; communication and cooperation with colleagues; interdisciplinary collaboration with subject specialists; peer and self-assessment; portfolio; learning journals; mentoring; informal self-education and distance learning (use of online tutorials, web seminars and web chats, online programs and advanced training courses, Internet forums, electronic libraries, specialized sites for professionals, study literature on learning and teaching ESP).

Keywords: professional development, professionally oriented competence, English for Specific Purposes, ESP teachers, formal learning, non-formal learning

Актуальність дослідження. У зв'язку з формуванням інноваційної економіки, розширенням міжнародних зв'язків, входженням нашої держави у світову спільноту з'явилась гостра потреба у конкурентоспроможних фахівцях, які володіють іноземними мовами для співпраці та спілкування із своїми зарубіжними партнерами на професійні теми. Професійну підготовку таких фахівців здійснюють висококваліфіковані викладачі вищої школи, зокрема викладачі іноземної мови за професійним спрямуванням (ІМПС), що визначає проблему їхнього професійного розвитку особливо актуальною.

Підвищення інтересу до системи педагогічної освіти та проблем професійного розвитку педагогів у Великій Британії спостерігається у працях багатьох вітчизняних та зарубіжних науковців. Дослідження учених пов'язані з такими напрямками, як особливості розвитку педагогічної освіти (Зязюн І., Мачинська Н., Ничкало Н.), підготовка та професійна діяльність викладачів вищої школи (Бельмаз Я., Батечко Н.), професійна підготовка майбутніх фахівців з іноземних мов (Базуріна В., Кокор М., Соколова І.), професійний розвиток вчителів іноземних мов (Муқан Н.), особливості методичної підготовки вчителів англійської мови (Задорожна І.). Різноманітні аспекти

професійного зростання та професійної діяльності викладачів ІМПС розкрито у працях Ховарда Р., Вотерса А., Хатчинсона Т., Дадлі-Еванса Т., Річардс К. та ін.

Мета статті – розглянути особливості професійного розвитку викладачів ІМПС у Великій Британії, а саме викладачів англійської мови за професійним спрямуванням (АМПС), оскільки англійська є домінантною у всіх сферах життя не лише у Великій Британії, а й функціонує як мова міжнародного спілкування у світі.

Виклад основного матеріалу. Професійний розвиток викладача вищої школи Великої Британії охоплює всі цикли його професійного становлення, починаючи від підготовки за магістерською чи докторською програмою і закінчуючи самоосвітою. Таким чином, професійний розвиток розглядається як процес, спрямований на підвищення кваліфікації шляхом формального навчання (активне навчання, відвідування лекцій, семінарів, тьюторських занять, курсів, участь у конференціях, наставництво) або неформального навчання (самоосвіта, ознайомлення із літературою з проблем навчання та викладання, неформальне спілкування та співпраця з колегами) (Belmaz, 2011).

Дослідження веб-сайтів університетів Великої Британії, які пропонують докторські, магістерські та сертифіковані програми підготовки викладачів АМ та АМПС, виявило, що їх проводять кафедри прикладної лінгвістики (University of Warwick), школи педагогіки (University of Leicester), кафедри розвитку і суспільства (Sheffield Hallam University), кафедри мовознавства (University of Essex), кафедри гуманітарних та соціальних наук (Kingston University London, University of Southampton), кафедри англійської філології та центри англійської мови (Durham University).

В умовах сучасного суспільства акцентується увага на важливості використання інноваційного шляху професійного розвитку викладача АМ та АМПС. Одним з видів інновацій в організації професійної освіти є введення дистанційного/ онлайн навчання, яке реалізується за допомогою відео трансляцій, онлайн тьюторіалів, веб та чат-семінарів, онлайн програм та курсів підвищення кваліфікації, Інтернет форумів та конференцій, електронних бібліотек, спеціалізованих сайтів для фахівців. Характерною рисою такої форми освіти є змішане навчання (blended learning), що полягає у самостійній роботі студента з навчальними матеріалами (спеціальною літературою,

комп'ютерними програмами, тощо). Значну роль у процесі навчання відіграє і викладач-консультант (тьютор), який закріплюється за групою студентів. Відкритий університет (The Open University) у Лондоні став першим вищим навчальним закладом, що пропонував отримання дистанційної освіти.

У Великій Британії існує ряд професійних організацій та асоціацій, які пропонують шляхи вдосконалення професійно орієнтованої компетентності викладачів АМ та АМПС, а саме: Британська асоціація викладачів англійської для академічних цілей (BALEAP: The British Association of Lecturers in English for Academic Purposes), Асоціація сприяння якості TESOL (QuiTE: Association for the Promotion of Quality in TESOL Education), Міжнародна асоціація викладачів англійської як іноземної мови (IATEFL: International Association of Teachers of English as a Foreign Language), Шотландська асоціація викладачів англійської як додаткової мови (SATEAL: Scottish Association for the Teaching of English as an Additional Language), Британська Рада (British Council), Міжнародна асоціація викладачів АМПС (IESPTA: International ESP Teachers' Association) та ін. Згадані організації не тільки надають можливості для самовдосконалення і розвитку викладачів, а й мотивують до активної наукової діяльності через участь у наукових конференціях та семінарах, публікації у наукових фахових періодичних виданнях (ESP Journal, ESP Today, College ESP Journal, Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes, TESOL Journal, Applied Linguistics, International Journal of English Studies, ELT Research Journal, Journal of English as an International Language, LSP and Professional Communication та ін.) Окрім того, існує безліч Інтернет ресурсів (вебсайтів, груп та онлайн публікацій), які містять навчально-методичні розробки для викладачів АМПС у різних сферах (<http://iteslj.org/links/>). Усе це сприяє підвищенню професіоналізму у викладацькій сфері та науково-пошуковій роботі.

Однією із установ, яка надає різноманітні сертифіковані курси для викладачів АМ та АМПС, є Інститут мовної освіти NILE у м. Норвідж (Norwich Institute for Language Education). На сьогоднішній день Інститутом мовної освіти NILE пропонуються стаціонарні та дистанційні програми професійного розвитку для викладачів АМ, АМПС та викладачів фахових дисциплін англійською мовою; модульна магістерська програма професійного розвитку в галузі викладання АМ на базі

Чичестерського університету ; програми CELTA (Certificate in teaching English to speakers of other languages) і DELTA (Diploma in Teaching English to Speakers of Other Languages); курси підготовки до іспитів BEC (Business English Certificate) та TKT (Teaching Knowledge Test); міжнародна консультаційна робота в галузі викладання АМ; міжнародне управління проектами; короткострокові курси, семінари та практичні майстерні по всьому світу (<https://www.nile-elt.com>).

Цікавим для викладачів АМПС, на нашу думку, є курс навчання іноземної мови через зміст фахових дисциплін (Content and Language Integrated Learning - CLIL). Цей курс допоможе зрозуміти практичну та теоретичну суть CLIL у навчальному середовищі; дослідити основні принципи CLIL та їх застосування у викладацькій діяльності; створити навчально-методичні посібники для CLIL, а також навчальний курс для CLIL із супровідними матеріалами.

Зважаючи на популярність навчання іноземної мови через зміст фахових дисциплін, однією з особливостей підготовки та подальшого професійного зростання викладачів АМПС є організація міждисциплінарної співпраці з викладачем професійно орієнтованої дисципліни, що допомагає фахівцям чітко визначити цілі навчання, підібрати форми, засоби і технології навчання АМПС (кейс-стаді, проекти, проблемні завдання) у невідомих їм професійних дискурсах та розробити ефективний курс АМПС. Окрім того, міждисциплінарна співпраця викладачів полягає також у здійсненні сумісних перекладів та редагуванні статей, призначених для публікацій у міжнародних журналах; спільній участі у міжнародних науково-практичних конференціях; виданні у співавторстві з колегами навчальних посібників з АМПС, тощо.

Іншою характерною рисою організації професійного розвитку викладачів АМПС, є система зовнішніх екзаменаторів, за якою науково-педагогічні працівники з різних університетів перехресно оцінюють професійну діяльність один одного, взаємно переймаючи досвід. Особливої популярності набула система «горизонтального» взаємооцінювання викладачів в межах одного або декількох факультетів, з метою передачі та отримання викладацького або дослідницького досвіду (Kozlova, 2012; Melnykova, 2013).

Індивідуальна потреба фахового розвитку, неформальні взаємини з колегами та професійне середовище спонукають викладача до подальшого підвищення кваліфікації. До того ж, щорічно проводиться оцінювання якості професійної діяльності, яке базується на здійсненні письмового самооцінювання в рамках академічного огляду (*academic review*), так і на взаємооцінюванні колег (*peer review*). З цієї ж причини університет регулярно проводить анкетування студентів з метою виявлення їх оцінки навчального процесу, рейтингу викладачів, з'ясування слабких і сильних сторін діяльності як окремого викладача, так і факультету та університету в цілому. Слід зауважити, що при здійсненні анкетуванні суворо дотримуються принципу конфіденційності. Результати опитування дають важливу інформацію для здійснення подальшого аналізу якості професійної діяльності викладачів та пошуку шляхів її вдосконалення (Kozlova, 2012; Melnykova, 2013).

Одним з ефективних засобів, що стимулюють мотивацію викладачів АМПС до професійного зростання є портфоліо, яке демонструє досягнення викладача у всіх сферах його активності – викладацькій, науково-пошуковій діяльності та суспільній роботі. Педагогічне портфоліо викладача АМПС повинно містити декілька компонентів: опис викладацьких обов'язків; опис освітньої філософії та методології професійної діяльності викладача; досягнення у професійній сфері (академічні гранти, стипендії, нагороди); кроки самоосвіти та самовдосконалення (відвідування курсів, тренінгів, семінарів) ; ознаки ефективності викладацької діяльності (контрольні роботи, тести, результати оцінювання навчальних досягнень студентів, власної самооцінки, інших викладачів); робочі програми, навчальні плани та зразки планів практичних занять; зразки студентських робіт із оцінками; перспективний план професійного розвитку (Lech, 2015).

Окрім того, обов'язковою складовою портфоліо науково-педагогічного працівника мають бути рефлексивні судження не лише з проблем викладацької діяльності, а й зі сфери наукових інтересів викладача (Belmaz, 2011).

Професійне портфоліо викладача допомагає йому проаналізувати результати своєї діяльності; зрозуміти причину успіху та невдач; усвідомити труднощі та спланувати дії з їхнього подолання; проаналізувати об'єктивність або необ'єктивність

зовнішньої оцінки; спланувати шляхи самовдосконалення, самореалізації та підвищення кваліфікації; здобути досвід самопрезентації (Melnykova, 2013).

В умовах розвитку інформаційно-комунікативних технологій у сучасному суспільстві особливою популярністю користується складання електронного портфоліо викладача. Завдяки таким характеристикам інформаційних технологій, як мультимедійність, інтерактивність, гіпертекстовість, наявність ефективних засобів накопичення, систематизації та прогнозування, електронне портфоліо викладача набуває значних можливостей (Boiko, 2017).

Одним з провідних методів вдосконалення професійно орієнтованої компетентності викладача АМПС, особливо молодого фахівця, є ведення педагогічних щоденників (*learning journals, learning logs, fieldwork diaries or personal development planners*), що містять записи, спостереження, роздуми викладача протягом певного періоду часу у процесі професійного розвитку. Щоденники зустрічаються у різних формах: паперовій, електронній та у вигляді аудіо або відеозаписів і служать засобом рефлексії науково-педагогічного працівника, тобто сукупністю аналізу, самооцінювання, саморозвитку у процесі його професійної діяльності.

Педагогічні щоденники мають зосереджуватися на формуванні власних особистих реакцій та роздумів над новими ідеями, розвитку критичного мислення та самоаналізу внаслідок відвідування лекцій, семінарів чи практичних майстерень; проведення досліджень у певній галузі; бесід та дискусій з колегами; отримання особистого досвіду у професійній сфері. Тож, ведучи щоденник, фахівець дає відповіді на наступні питання: Що я думаю про проблеми, які обговорювались? Що я розумію на даний час? Що для мене є складним чи суперечливим? Як досягти кращого розуміння? Що ще потрібно знати і яким способом можна дізнатися більше? Які ресурси допомогли мені у розумінні та були цікавими для використання? Які нові знання та навички я отримав під час написання свого щоденника? Чи змінив я свої думки та цінності в процесі отримання професійного досвіду? Як я можу вдосконалити своє навчання та професійну діяльність в майбутньому? Чи я визначив наступні кроки для подальшого розвитку? (<https://www.worcester.ac.uk>)

Таким чином, ведення педагогічних щоденників допомагає викладачу АМПС формувати своє бачення процесу викладання іноземної мови внаслідок аналізу своєї

діяльності та діяльності колег; запису запитань та відповідей; практичних порад від досвідчених колег, сприяючи самовдосконаленню, самопізнанню та реалізації принципу неперервної освіти.

Цікавим компонентом неперервного професійного розвитку викладачів АМПС у Великій Британії є наставництво або менторство (mentoring) – підтримка молодого фахівця досвідченими колегами в процесі його адаптації до професійної діяльності. У багатьох ВНЗ запроваджена практика наставництва, причому існують документи, які чітко регулюють обов'язки і права наставників та підопічних, процес призначення наставників, тощо.

Як зазначає науковець Бельмаз Я. (Belmaz, 2015), зазвичай наставники працюють у трьох напрямках: наукова діяльність, викладацька діяльність та організація часу. Мета наставництва для ефективної наукової діяльності передбачає стимулювання підопічного до наукової діяльності; поради щодо публікацій наукових праць; обговорення можливих джерел фінансування наукових проєктів; залучення до участі в спільних наукових проєктах з колегами; спостереження за науковою роботою молодого фахівця; обмін ідеями щодо наукової роботи. Наставництво для ефективного викладання включає взаємовідвідування занять молодого фахівця та наставника з метою їх аналізу; організація для викладача-початківця відвідування занять інших досвідчених колег; обговорення проблем, які виникають в процесі викладання; заохочення молодого викладача використовувати на заняттях різні види діяльності; обговорення методів викладання та оцінювання, розробки курсів; допомога у складанні портфоліо; здійснення разом з підопічним візиту до центру викладання; рекомендація молодому фахівцю літератури з проблем викладання у вищій школі; оцінювання заняття в середині семестру. Щодо наставництва для ефективної організації часу, то його мета - допомогти молодому фахівцю встановити короткострокові та довгострокові цілі; рекомендувати літературу, яка б допомогла краще управляти своїм часом тощо.

На нашу думку, основними функціями наставника-викладача АМПС, є: ознайомлення підопічного із документацією ВНЗ (навчальними програмами, планами, тощо); надання порад стосовно методів викладання та контролю результатів навчання, роботи за програмами АМ та АМПС; допомога у розробці навчальних матеріалів та

курсу АМПС; відвідування занять та їх аналіз; поради щодо публікацій наукових праць у галузі лінгвістики та методики викладання АМ.

Висновки. Проаналізувавши особливості професійного розвитку викладачів АМПС у Великій Британії, з'ясовано, що сертифіковані програми, магістратура та докторантура виступають початковим етапом професійного розвитку викладачів АМПС. Основні шляхи вдосконалення професійно орієнтованої компетентності викладачів АМПС включають: активне навчання; відвідування лекцій, семінарів, курсів; участь у науково-методичних заходах і конференціях; участь у програмах обміну професійним досвідом; членство у професійних організаціях та асоціаціях; спілкування та співпраця з колегами; міждисциплінарна співпраця з викладачем професійно орієнтованої дисципліни; самооцінювання та взаємооцінювання колег; портфоліо; педагогічні щоденники; наставництво; неформальна самоосвіта та дистанційне навчання (використання Інтернет ресурсів, ознайомлення із літературою з проблем навчання та викладання). Досвід професійного розвитку викладачів АМПС у Великій Британії свідчить про значні досягнення у цій галузі, якими доцільно було б скористатись для вдосконалення шляхів професійного розвитку викладачів АМПС в Україні. Перспективи наших подальших досліджень полягають у розробленні методики вдосконалення професійно орієнтованої компетентності викладачів англійської мови за професійним спрямуванням.

References

1. Belmaz, Ya. (2015). Rol instytutu nastavnytstva v profesiinomu rozvytku vykladachiv vyshchoi shkoly v SShA ta Velykii Brytanii. Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh, vol. 41, pp. 484-492 (Ukr).
2. Belmaz, Ya. (2011). Osoblyvosti profesiinoho rozvytku vykladachiv vyshchoi shkoly u Velykii Brytanii ta SShA. Porivnialno-pedahohichni studii, no.3-4. Available at: <http://pps.udpu.org.ua/article/viewFile/18624/16367> (Ukr).
3. Boiko O. (2017). Elektronne portfolio vykladacha – alternatyvna forma otsinky yoho pedahohichnoi diialnosti ta profesionalizmu. Visnyk Cherkaskoho derzhavnoho tekhnolohichnoho universytetu: Tekhnichni nauky, no. 1, pp. 150 – 155(Ukr).
4. Durham University. Available at: <https://www.dur.ac.uk/resources/faculty.handbook/degrees/frameworks/q3k207.pdf>
5. Kingston University London. Available at: <http://www.kingston.ac.uk/postgraduate-course/applied-linguistics-language-teaching-ma>

6. Kozlova E. (2012). Osobennosti povysheniya kvalifikatsii nauchno-pedagogicheskikh kadrov vuzov v Velikobritanii: istoricheskiy i politicheskiy aspekty. Nauchnyye vedomosti BelGU: Gumanitarnyye nauki, vol.15, no. 18(137), pp.164-167 (Rus).
7. Learning Journals. Study skills advice sheet. Available at: https://www.worcester.ac.uk/studyskills/documents/Learning_Journals_2016.pdf
8. Lech A. (2015). The Teaching portfolio. ADEPT. Available at: <https://adept.qmul.ac.uk/resource/the-teaching-portfolio>
9. Links of Interest to Students & Teachers of English as a Second Language . Available at: <http://iteslj.org/links/>
10. Melnykova O. (2013). Rozvytok fakhovoi kompetentnosti vykladachiv VNZ u systemi pislidyplomnoi osvity Velykoi Brytanii. Proceedings of the Iednist navchannia i naukovykh doslidzhen – holovnyi pryntsyp universytetu (Ukraine, Kyiv, February 9-10, 2013), Kyiv: Vyd-vo NPU imeni M. P. Drahomanova, pp. 87-91 (Ukr).
11. NILE. Norwich Institute for Language Education. Available at: <https://www.nile-elt.com>
12. Sheffield Hallam University. Available at: <https://www.shu.ac.uk/courses/languages/pgcert-teaching-english-for-academic-purposes/distance-learning/2018>
13. The Open University. Available at: <http://www.openuniversity.edu>
14. University of Essex. Available at: <https://www1.essex.ac.uk/programmespecs/Details.aspx?prog=11314>
15. University of Leicester. Available at: <https://le.ac.uk/courses/teaching-english-for-academic-purposes-teap-pgcert-dl>
16. University of Southampton. Available at: https://www.southampton.ac.uk/humanities/postgraduate/research_degrees/degrees/modern_languages_research_programmes.page#overview
17. University of Warwick. Available at: <https://warwick.ac.uk/fac/soc/al/study/ma-tesol/>

Translation of title and Abstract to author's language

УДК [378.011.3-051:81'243]:005.963

**Професійний розвиток викладачів англійської мови за
професійним спрямуванням у Великій Британії**

Скіба Наталія

Львівський національний університет імені Івана Франка

Анотація

Статтю присвячено проблемі професійного розвитку викладачів англійської мови за професійним спрямуванням (АМПС) у Великій Британії. З'ясовано, що сертифіковані програми, магістратура та докторантура виступають початковим етапом професійного розвитку викладачів АМПС. Професійний розвиток розглядається як процес, спрямований на підвищення кваліфікації шляхом формального або неформального навчання. Визначено основні шляхи вдосконалення професійно орієнтованої компетентності викладачів АМПС, які включають активне навчання; відвідування лекцій, семінарів, курсів; участь у науково-методичних заходах і конференціях; участь у програмах обміну професійним досвідом; публікації у фахових журналах; членство у професійних організаціях та асоціаціях; спілкування та співпраця з колегами; міждисциплінарна співпраця з викладачем професійно-орієнтованої дисципліни; самооцінювання та взаємооцінювання колег; портфоліо; педагогічні щоденники; наставництво; неформальна самоосвіта та дистанційне навчання (використання онлайн тьюторіалів, веб та чат-семінарів, онлайн програм та курсів підвищення кваліфікації, Інтернет-форумів, електронних бібліотек, спеціалізованих сайтів для фахівців, ознайомлення із літературою з проблем навчання та викладання АМПС).

Ключові слова: професійний розвиток, професійно орієнтована компетентність, англійська мова за професійним спрямуванням, викладачі АМПС, формальне навчання, неформальне навчання

Technology of Upbringing Tolerance in Senior School Pupils in the Process of School Self-Government

Ponomarova Olha

*Applicant at the Department of Theory and History of Pedagogy
Borys Grinchenko Kyiv University (Ukraine, Kyiv)*

Abstract

In the article the implementation of problems tolerance formation in senior pupils in the process of school self-government education is presented. The problem of essence of the concept *TOLERANCE*, which is not only a difficult multidimensional contradictory category and explained as an important principle of relations between people, social phenomenon, valued orientation of personality but also as the rational phenomenon which is shown up through the realized choice of the senior pupils of tolerant conduct, the ability to be honest and occupy a position of tolerance and trust in an attitude toward other people, confession not only of your own needs and interests but also others is described. The author raises the questions of the development of effective pedagogical technology of upbringing tolerance in youth aimed at increasing the intensity and efficiency of the educational process in secondary schools. Examples of effective methods and forms of education that stimulate the further development of cognitive and social motivation of students associated with the identification of tolerant behavior are given.

Key words: tolerance, tolerant behavior, pedagogical technology, senior pupils, motivation, school self-management.

Актуальність дослідження. Впродовж свого існування будь-яка держава зазнає змін в усіх сферах духовного життя суспільства, освіти, політики, економіки. Подібна ситуація на сучасному етапі розвитку України стимулює суспільство на пошук нових відносин, пофарбованих у кольори співпраці та діалогу, акцентує увагу на цінностях, які формують гуманну свідомість, взаєморозуміння, особисту відповідальність, свободу, абсолютну цінність життя, усвідомлення необхідності забезпечення толерантного середовища, актуальність якого підвищується і введенням інклюзивної освіти.

Саме толерантність має стати сьогодні тим найсильнішим регулятором життя людей, який спрямовує державний устрій, соціальні структури та індивідуальні стратегії поведінки й існування шляхом гуманізації та соціально-культурної рівноваги. Аналіз наукової літератури та вивчення педагогічної практики показує, що саме освіта як сфера трансляції культури сприяє створенню необхідних умов для прищеплення навичок толерантної поведінки учнівської молоді.

Виклад основного матеріалу. Процес виховання толерантності став предметом вивчення науковців: Л. Бернадської, В. Бойченко, О. Гриви, Е. Койкова, О. Лавроненко, О. Лисенко, В. Лопатинської, Н. Мирончук, О. Матієнко, В. Тернопільської, Т. Троценко та ін. [1; 2; 4; 6; 7; 8; 9; 10].

Проблема виховання толерантності складна і різноманітна. Ми визначаємо її як моральну цінність особистості, яка характеризує терпиме ставлення, повагу, сприйняття та розуміння інших людей, незалежно від їхньої етнічної, національної або культурної належності; інших поглядів, характеру, темпераменту, звичок; різних культурних груп чи їхніх представників, різноманітних форм самовираження та самовиявлення людської особистості. Водночас, ми розглядаємо толерантність як раціональне явище, що проявляється через усвідомлений вибір старшокласниками толерантної поведінки, вміння домовлятися із самим собою та займати позицію терпимості й довіри у ставленні до оточуючих, визнання не тільки своєї цінності, але й цінності іншого. Зауважимо, що період старшого шкільного віку має всі необхідні умови для набуття навичок толерантної поведінки, вміння займати позиції терпимості й довіри у ставленні до оточуючих, адже саме в цей період закладаються основні соціальні установки і внутрішня толерантність, формуються завдання соціального самовизначення.

Зважаючи на актуальність означеної проблеми постала необхідність у розробці технології виховання толерантності старшокласників у процесі самоврядування.

Зазначимо, що під педагогічною технологією розуміємо цілеспрямовану систему методів, прийомів та засобів, яка спрямована на підвищення ефективності та інтенсивності навчально-виховного процесу у закладах середньої освіти.

Процес формування повинен відображати структуру толерантності старшокласників та передбачає дослідження усіх аспектів виховного процесу, починаючи з постановки цілей, проектування, організації процесу до перевірки ефективності застосованих засобів, методів та прийомів. Важливим аспектом у процесі розробки технології було дотримання принципів цілісності, системності, послідовності та фундаментальності, що зумовило підсилення взаємозв'язку теоретичної й практичної підготовки учнів старшого шкільного віку до сучасної толерантної життєдіяльності.

Розроблена технологія виховання толерантності старшокласників у процесі самоврядування передбачає три етапи реалізації, а саме: орієнтувально-мотиваційний, операційно-пізнавальний та контрольно-оцінний. Відповідно до кожного етапу визначено цілі, зміст, форми та засоби технології виховання учнів.

Метою орієнтувально-мотиваційного етапу нами було визначено «занурення» у виховне середовище закладу середньої освіти. Цей етап передбачав досягнення таких цілей: формування й усвідомлення старшокласниками мотивів і цінностей виявлення толерантної поведінки в процесі самоврядування старшокласників; закріплення в свідомості значущості знань про толерантність з метою їх використання в процесі міжособистісної та колективної діяльності на основі партнерства.

Для реалізації поставлених перед першим етапом завдань старшокласники активно залучались до участі в спеціально організованих міні-бесідах, проблемних дискусійних заняттях, тренінгах на яких висвітлювалось роль і місце толерантності в міжособистісних стосунках у процесі самоврядування. Крім цього, використовувались інші різноманітні методи й форми виховної роботи, які стимулювали подальший розвиток пізнавальної й соціальної мотивації учнів пов'язаної з виявленням толерантної поведінки. Цілеспрямоване створення ситуацій успіху, відчуття радості досягнення, усвідомлення своїх можливостей та причетності до суспільно-корисної діяльності дозволило сформувати позитивні установки у старшокласників на виявлення толерантності, підвищення рівня сформованості навичок толерантної поведінки в учнівському колективі.

Відомо, що прийоми і ситуації морального вибору народжують в учнів запитання, змушують їх мислити, обговорювати, робити висновки. Все це дає внутрішній імпульс і потребу в пізнанні сутності толерантності, що і сприяє зміцненню мотивації виявлення толерантної поведінки.

Таким чином, результатом роботи на означеному етапі є зростання мотивації виявлення толерантності старшокласників у процесі самоврядування.

Операційно-пізнавальний етап є логічним продовженням мотиваційного етапу та включав досягнення таких цілей: підтримання позитивного ставлення до прояву толерантності, розвиток умінь толерантної поведінки, емпатії.

Серед форм роботи, що сприяли подальшому розширенню знань старшокласників про толерантність, виховання у них толерантних умінь і навичок важливого значення набув курс «Толерантність – різноманіття в єдності». Варто зауважити, що найбільш ефективною формою формування толерантних відносин у колективі було проведення занять, які містили в собі як викладення теоретичного матеріалу так і практичні вправи, ігри, елементи тренінгу, дискусії тощо. Завдяки активним методам групової роботи юнаки й дівчата навчалися комунікабельності, емпатії, навичкам групової взаємодії, толерантного ставлення один до одного, що є основою їх успішної взаємодії у процесі самоврядування. Такі вправи як: «Риси толерантної особистості», «Терпіння і терпимість», «Межі толерантності», «Ми схожі» сприяли ефективному виробленню здатності бачити себе реальним і не вимагати від оточуючих, щоб вони відповідали нашим очікуванням [11].

Зазначимо, що важливого значення на даному етапі набуло проведення різноманітних заходів, ініційованих органами учнівського самоврядування: благодійні ярмарки, акції підтримки воїнів АТО тощо. Часто в процесі підготовки використовувалися такі форми роботи, як «аукціони ідей», або «конверти творчих пропозицій» з подальшим спільним обговоренням, що допомагало старшокласникам набутти соціально-комунікативного досвіду у взаємодії, виховати у них повагу до іншої особистості та її думки, навчило вести аргументований діалог з будь-якої проблеми [7;8].

Аналізуючи результати другого етапу, констатуємо, що використання активних форм, методів виховання дозволяють моделювати практичні ситуації які є основою для виховання толерантності старшокласників у процесі самоврядування.

Результативно-оціночний етап став логічним продовженням попередніх етапів технології виховання толерантності старшокласників.

Метою результативно-оціночного етапу є набуття та вдосконалення досвіду толерантної поведінки у взаєминах старшокласників; моніторинг набутих знань, умінь й навичок; оцінка, самооцінка та самокоригування.

Цікавою для юнаків і дівчат на даному етапі була імітаційна гра «Крамниця цінностей» метою якої було вивчення рівня розвитку толерантної свідомості, ієрархічної структури моральних цінностей старшокласників, а також формування

толерантної атмосфери в учнівському колективі. Застосування даної форми роботи забезпечувало ефективне виховання толерантності старшокласників, що виявлялося в закріпленні та поглибленні знань про міжособистісну толерантність в колективі, удосконаленні практичних умінь і навичок спілкування між юнаками й дівчатами, результативному пошуку правильного виходу з конфліктних ситуацій, розвитку самостійності в розв'язанні складних міжособистісних проблем, у вмінні аналізувати й оцінювати власну поведінку.

Варто зауважити, що плануючи свою роботу із старшокласниками, ми враховували, що у цьому віці відбувається інтенсивне опанування суспільним досвідом за умови максимального розкриття ними своїх індивідуальних можливостей, тобто процес соціалізації та індивідуалізації є взаємопов'язаними компонентами особистісного розвитку юнаків і дівчат.

Висновки. Таким чином, розроблена нами технологія дозволила здійснити організовано процес формування у старшокласників особистісних якостей таких, як відповідальність, толерантність, прагнення до постійного саморозвитку, організованість; розвинути усвідомлення значущості толерантної поведінки, мотиваційну сферу й ціннісні орієнтації, спрямовані на побудову взаємовідносин на основі партнерської взаємодії у процесі самоврядування.

References

1. Ponomareva Olha. *Pedahohichni umovy vykhovannia tolerantnosti u starshoklasnykiv* [Pedagogical conditions for upbringing tolerance in senior school pupils]. *Naukovi zapysky Berdianskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu*. Serii: Pedahohika: zb. nauk. pr. Berdiansk: FO-P Tkachuk O.V., 2018. Issue 1. P. 262–268.
2. Petko L. V. *Realizatsiia kontseptsii pidhotovky mahistriv v Ukraini dlia roboty v inkluzyivnomu osvithnomu prostori* [The conception of the preparation masters' in Ukraine Implementation to work in an inclusive educational environment]. *Aktualni problemy navchannia ta vykhovannia liudei v intehrovanomu osvithnomu seredovyshchi*: Tr. KhI Mizhnar. nauk.-prakt. konf., lystopad 2011 r. – Part. I. – K. : VMURL «Ukraina». – 2011. – P. 92–94.
3. Pet'ko L. V. *Tury`zm – sprava zaxoplyuyucha* [Tourism is a fascinating matter]. *Rad. shkola*. 1990. No. 11. P. 25–29.
4. Pet'ko L.V. *Filosofs'ko-lingvistychni idei' rozuminnja mizhljuds'koi' komunikacii' u social'nomu seredovyshhi* [Philosophical and linguistic ideas of interpersonality communication in professional sphere]. *Naukovi zapysky NaUOA*.: Ostrog: Vyd-vo «Ostroz'ka akademija», 2015. Serija «Filologichna». Issue. 53. P. 353–356.

5. Pet'ko L.V., V.F.Verezij. *Pidlitok u riznovikovomu zagoni* [Teenager in different age group] // *Rad. shkola*. K. 1989. No. 11. P. 6–12.

6. Ternopilska. V. I. *Vidpovidalnist osobystosti: humanitarnyi aspekt*. imeni Ivana Franka [Personality Responsibility: Humanitarian Aspect]. VISNYK Zhytomyrskoho derzh. un-tu Franka, 2004. No 14. P. 47–50.

7. Ternopilska V.I. *Psykhologhiia dlia starshoklasnykiv: sotsialno-komunikatyvnyi aspekt*: [navchalnyi posibnyk] [Psychology for senior pupils: socio-communicative aspect]. Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU im. I. Franka, 2009. 308 p.

8. Ternopilska V.I. *Sotsialno-komunikatyvna kultura shkoliara: shliakhy skhodzhennia*: [monohrafiia] [Socio-communicative culture of schoolchildren: the ways of ascent] / V.I. Ternopilska. Vyd.-vo PP «Ruta», 2008. 300 p.

9. Ternopilska V. I. *Teoretychni zasady realizatsii tsinnisnoho pidkhodu u vykhovanni osobystosti* [Theoretical principles of the implementation of the value approach in personality upbringing]. *Novi tekhnolohii navchannia: nauk.-metod. zb.* 2016. Issue 88. Part 2. P. 118–121.

10. Ternopilska V.I. *Tolerantnist yak skladova sotsialno-komunikatyvnoi kultury osobystosti* [Tolerance as a component of social and communicative culture of personakity]. *Visnyk Zhytomyrskoho derzh. un-tu im. I.Franka*. 2008. № 40. P. 92–95.

11. Ternopilska V. I., Lytvynenko O. H., Ponomarova O. Yu. *Tolerantnist yak determinanta formuvannia sotsialnoi aktyvnosti osobystosti* [Tolerance as a determinant in the formation of social activity of personality]. *Topical issues of social pedagogy: Collective monograph*. CARICOM, Barbados, 2017. P. 135–153.

Translation of the Title, Abstract and References to the Author's Language

УДК 37.034

Пономарьова Ольга. Технологія виховання толерантності старшокласників у процесі самоврядування.

У статті розглянуто проблеми виховання толерантності старшокласників у процесі самоврядування. Автором піднімаються питання розробки ефективної педагогічної технології виховання толерантності молоді спрямованої на підвищення ефективності та інтенсивності виховного процесу у закладах середньої освіти. Наводяться приклади ефективних методів й форм виховної роботи, які стимулюють подальший розвиток пізнавальної й соціальної мотивації учнів пов'язаної з виявленням толерантної поведінки.

Ключові слова: толерантність, толерантна поведінка, педагогічна технологія, мотивація, самоврядування, молодь.

Пономарева О. Технология воспитания толерантности старшеклассников в процессе самоуправления

В статье рассмотрены проблемы воспитания толерантности старшеклассников в процессе школьного самоуправления. Автором поднимаются вопросы разработки эффективной педагогической технологии воспитания толерантности молодежи направленной на повышение интенсивности и эффективности воспитательного

процесса в учреждениях среднего образования. Приводятся примеры эффективных методов и форм воспитательной работы, которые стимулируют дальнейшее развитие познавательной и социальной мотивации учащихся связанной с выявлением толерантного поведения.

Ключевые слова: толерантность, толерантное поведение, педагогическая технология, мотивация, самоуправление, молодежь.

Література

1. Пономарьова О.Ю. Педагогічні умови виховання толерантності у старшокласників. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету*. Серія: Педагогіка: зб. наук. пр. Бердянськ : ФО-П Ткачук О.В., 2018. Вип. 1. С. 162–168.
2. Петько Л В. Реалізація концепції підготовки магістрів в Україні для роботи в інклюзивному освітньому просторі. *Актуальні проблеми навчання та виховання людей в інтегрованому освітньому середовищі*: Тр. XI Міжнар. наук.-практ. конф., листопад 2011 р. – Ч. I. – К. : ВМУРЛ «Україна». – 2011. – С. 92–94.
3. Петько Л. В. Туризм – справа захоплююча. *Рад. школа*. 1990. № 11. С. 25–29.
4. Петько Л.В. Філософсько-лінгвістичні ідеї розуміння міжлюдської комунікації у соціальному середовищі. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Філологічна» : зб. наук. праць / укл. І.В.Ковальчук, Л.М.Коцюк, С.М.Новоселецька. Острог: Вид-во Національного ун-ту «Острозька академія», 2015. Вип. 53. С. 309–312.
5. Петько Л.В., Верецій В.Ф. Підліток у різновіковому загоні. *Рад. школа*. Київ. 1989. № 11. С. 6–12.
6. Тернопільська В. І. Відповідальність особистості: гуманітарний аспект. імені Івана. *ВІСНИК Житомирського держ. ун-ту Франка*, 2004. № 14. С. 47–50.
7. Тернопільська В. І. Психологія для старшокласників: соціально-комунікативний аспект: навч. посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. 308с.
8. Тернопільська В. І. Соціально-комунікативна культура школяра: шляхи сходження: монографія. Вид.-во ПП «Рута», 2008. 300 с.
9. Тернопільська В. І. Теоретичні засади реалізації ціннісного підходу у вихованні особистості. *Нові технології навчання*: наук.-метод. зб. – 2016. – Вип. 88. Ч. 2. С. 118–121.
10. Тернопільська В. І. Толерантність як складова соціально-комунікативної культури особистості. *Вісник Житомирського держ. ун-ту ім. І.Франка*. 2008. № 40. С. 92–95.
11. Тернопільська В. І., Литвиненко О. Г., Пономарьова О. Ю. Толерантність як детермінанта формування соціальної активності особистості. *Topical issues of social pedagogy*: Collective monograph. CARICOM, Barbados, 2017. С. 135–153.

Manuscript Guidelines

1. All submitted papers **must** contain the Title, Name of author(s), Affiliation (if any), Abstract and List of References (Literature) **written in English**. The Abstract must count not less than 100 and not more than 300 words and must be the good representation of your article. Optionally paper may also contain this information duplicated in another language.
2. **Font faces**. Arial, Times, Times New Roman, Courier New and Helvetica.
3. **Language**. You may use any language for your paper text, however English is MUCH preferable.
4. **Title**. Font size - 16, bold. Position - central alignment.
5. **The author's name**. Font size - 14, bold. Position - central alignment.
6. **The affiliation** (your University etc). Font size - 14, regular (not bold). Position - left alignment.
7. **The word "Abstract"**. Font size - 12, bold-italics. Position - central alignment.
8. **The text of the abstract**. Font size - 10, regular (not bold).
9. **The word "Keywords"** (if any). Font size - 10, bold. Position - left alignment.
10. **The text of keywords** (if any). Font size - 10, regular (not bold). Position - left alignment.
11. **Text of article**. Font size - 14. Position - left alignment or fully justified. Line spacing - 1.5 lines.
12. **The word "References"** (if any). Font size - 12, bold-italics. Position - central alignment.
13. **The text of References** (if any). Font size - 12, regular (not bold).

In all other cases please use your own good judgment or contact our Editorial Board.

Where to find us

The "IntellectualArchive" is distributed to major libraries across Canada and the US, including **Library of Congress, USA** (<http://lccn.loc.gov/cn2013300046>), **Library and Archives Canada** (http://collectionscanada.gc.ca/our/res.php?url_ver=Z39.88-2004&url_tim=2012-09-05T01%3A46%3A54Z&url_ctx_fmt=info%3Aofi%2Ffmt%3Akev%3Amtx%3Actx&rft_dat=40904933&rft_id=info%3Aid%2Fcollectionscanada.gc.ca%3Aamicus&lang=eng) and others.

The references to articles published in the "IntellectualArchive" are available in the **Google Scholar**, (<http://scholar.google.ca/scholar?q=%22IntellectualArchive%22>), **Arxiv.org** (<http://search.arxiv.org:8081/?query=%22Intellectual%20Archive%22&in=>), **WorldCat.org** (<https://www.worldcat.org/search?q=n2%3A1929-4700&qt=advanced&dblist=638>), **Academia.edu** (http://www.academia.edu/15503799/Light_diffraction_experiments_that_confirm_the_STOE_model_and_reject_all_other_models), **The National Research Council (Italy)** (<http://data.cnr.it/data/cnr/individuo/rivista/ID658222>), **Наукoва бiблiотека** of the University named after Dragomanov, Ukraine (<http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/7974?mode=full>), **Google.com** (<https://www.google.ca/#q=site:IntellectualArchive.com>) thousands of links etc.